

עיר וקדיש מן שמיא נחית

זא תשבת מפי זרעו

ספר זוהר הישיבה

בזוהר דא יפקון מן גלותא ברחמי

והמשכילים יזהרו כזוהר הרקיע

חוברת מספר 69

תמוז תשע"ד - עיה"ק בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור - וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 095-1300-995-02

בס"ד

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

סֵפֶר

זוהר הַיְשִׁיבָה

בוֹיבאַר־דַּעַת תּוֹרָה מְכַל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲמִתִּיִּים,
קְדָמוּנֵי הַדּוֹרוֹת, בְּלִיטָא וּגְלִילוּתִיהָ, וּבְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל, וְעַד לְצַדִּיקֵי דּוֹרֵנוּ הַחַיִּים עִמָּנוּ בְּעֵינֵי
חוֹבֵת לִימוּד הַזּוהַר הַקָּדוֹשׁ, לְכָל אִישׁ יְהוּדִי,
וּבְנוֹדָאֵי לְבַחוּרֵי הַיְשִׁיבָה, וְיִלְדֵי הַתְּלִמוּד תּוֹרָה,
לְחֻזַּק יְדֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (תְּהִלִּים ח' ג') "מִפִּי
עוֹלָלִים וַיִּנָּקִים יִסְדֹּת עוֹלָם לְמַעַן צוּרְרִיד לְהַשְׁבִּית
אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם", הוּא הַשּׁוֹנֵא הַגָּדוֹל הַיֵּצֵר הָרַע,
כִּי רַק בְּתִשׁוּבָה נִגָּאֵל, וְלִמּוּד הַזּוהַר הַקָּדוֹשׁ
זוֹכִים לְתִשׁוּבָה פְּנִימִית, וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, בְּבִ"א

יֵצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי מַפְעֵל הַזּוהַר הָעוֹלָמִי
עִיח"ת בֵּית שְׁמֵשׁ תוֹבֵב"א
תְּמוּזַת שַׁע"ב

הוצאת:

**שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי"
מפעל עולמי להצלת הדת**

**מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א**

**מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו
בדפוס בשאר הספרים שהוצאנו לאור - וזכרון
אחד עולה לכאן ולכאן**

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

מבוא

הִדְנוּ לָהּ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ, יֹאמְרוּ גְאוּלִּי
ה' אֲשֶׁר גָּאֵלָם מִיַּד צָר, וּמֵאַרְצוֹת קִבְצָם
מִמִּזְרַח וּמִמַּעַרְב מִצָּפוֹן וּמִיָּם, (תהילים פרק קז
א-ג), אֲשֶׁר זָכִינוּ לְהַגִּישׁ לִפְנֵיכֶם סֵפֶר קִדּוּשׁ זֶה
הָאוֹמֵר וּמַגְלֶה דְּבָרֵי קִדּוּשֵׁי וְצַדִּיקֵי עֲלִיוֹן,
וּבִפְרֵט מִגְּאוּלֵּי לִיט"א וּסְבִיבוֹתֶיהָ, לְמַעַן לִלְמַד
הָעַם דַּעַת ה', כִּי בּוֹ נִיגָאֵל וְלֹא בַּזּוּלָתוֹ, וּבוֹ
יִתְקַבְּצוּ כָּל גְּאוּלֵּי ה' וַיְבוֹרְרוּ הַנִּיצוּצוֹת
קִדּוּשִׁים, כְּדֹאמְרוּ חַז"ל (יבמות דף ס"ב ע"א):
דֹּאמֵר רַב אֲסִי אֵין בֶּן דּוֹד בֹּא עַד שִׁיכְלוּ כָּל
נִשְׁמוֹת שְׁבִגוּף, שְׁנֹאמֵר (ישעיה פרק נז טז) "כִּי לֹא
לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לִנְצַח אֶקְצוֹף כִּי רוּחַ מְלַפְּנִי
יַעֲטוֹף וְנִשְׁמוֹת אֲנִי עֹשִׂיתִי".

בְּאוֹתוֹ זְמַן יַעֲבְרוּ עָרֵב רַב מִהָעוֹלָם

וּבַזוֹהַר הַקִּדּוּשׁ בְּרֵאשִׁית (חלק א' דף כ"ח ע"ב),
בְּלִשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ: בְּאוֹתוֹ זְמַן יִזְכּוּ

יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבַת זֹוגוֹ, וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב
 (יחזקאל לו) "וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה
 אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם", וְכָתוּב (יואל ג) "וְנִבְּאוּ בְּנִיכֶם
 וּבְנֹתֵיכֶם" וְגו', וְאֵלּוּ הֵם נִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת
 שְׁעֵתִידִים לְהִיּוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּהָ אֵין
 בֶּן דָּוִד בָּא עַד שֶׁיִּכְלּוּ כָּל נִשְׁמוֹת שְׁבַגּוּף, וְאַז
 הַחֲדָשׁוֹת יָבוֹאוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן יַעֲבְרוּ עָרֵב רַב
 מִהָעוֹלָם (ועיין באריכות דברי הזוה"ק בפנים הספר).

הם מגזע רע, תשמר מהם

וְנֶאֱמַר בְּיִשְׂרָאֵל וּבְמִשָּׁה, כָּל אֶחָד בְּבֵת זֹוגוֹ,
 "וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ
 וְלֹא יִתְבָּשְׁשׁוּ", שֶׁתַּעֲבֹר עָרוּהָ מִהָעוֹלָם, שְׁאֵלָה
 הֵם שֶׁגִּרְמוּ גָלוּת, עָרֵב רַב וְדָאִי, וְעָלִיהֶם נֶאֱמַר
 "וְהִנָּחַשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חֵית הַשָּׂדֶה" וְגו', עָרוֹם
 לְרַע מִכָּל הַחַיּוֹת שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם עוֹבְדֵי
 עֲכוּ"ם, וְהֵם בְּנֵי הַנָּחַשׁ הַקָּדְמוֹנִי שֶׁפָּתָה אֶת חוּהָ.
 וְעָרֵב רַב וְדָאִי הֵם הָיוּ זֶהְמָא שֶׁהִטִּיל נָחַשׁ בְּחוּהָ,
 וּמֵאוֹתָהּ זֶהְמָא יָצָא קִיץ וְהָרָג אֶת הַבֵּל רוּעָה צֶאֱנָה,

שְׁנֵאמַר בּוֹ "בְּשִׁגָּם הוּא בָּשָׂר". בְּשִׁגָּם זֶה הֶבֶל.
 בְּשִׁגָּם וְדָאֵי הוּא מִשָּׁה. וְהָרַג אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה בֶּן
 בְּכוֹר שֶׁל אָדָם. וְעַם כָּל זֶה, מִשָּׁה, כְּדִי לְכַסּוֹת
 עַל עֲרוֹת אָבִיו, לָקַח אֶת בֵּת יִתְרוֹ שְׁנֵאמַר בָּהּ
 (שׁוֹפְטִים א) "וּבְנֵי קִינִי חֲתָן מִשָּׁה". וְהָרַי פִּרְשׁוּהָ,
 לָמָּה נִקְרָא קִינִי? שְׁנִפְרַד מִקִּין, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם
 ד) "וַחֲבֵר הַקִּינִי נִפְרַד מִקִּין". אַחֵר כֶּף רָצָה
 לְהַחֲזִיר עָרֵב רַב בְּתִשּׁוּבָה לְכַסּוֹת אֶת עֲרוֹת
 אָבִיו, שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַרֵּף מַחֲשָׁבָה טוֹבָה
 לְמַעֲשֵׂה, וְאָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: הֵם מְגִזְעִי
 רַע, תִּשְׁמַר מֵהֶם. אֵלֶּה הֵם חֲטָא שֶׁל אָדָם שְׁאֵמַר
 לוֹ "וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ". אֵלֶּה
 הֵם חֲטָא שֶׁל מִשָּׁה וַיִּשְׂרָאֵל.

הֵם גָּרְמוּ לְשִׁבּוֹר אֶת שְׁנֵי הַלּוֹחֹת שֶׁל הַתּוֹרָה
 וּבִגְלָלָם גָּלוּ יִשְׂרָאֵל בַּגְּלוּת וַיִּגְרְשׁוּ מִשָּׁם. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב "וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם". וְאָדָם
 יִשְׂרָאֵל בּוֹדֵאֵי. וּמִשָּׁה בִּגְלָלָם גִּרַּשׁ מִמְּקוֹמוֹ וְלֹא
 זָכָה לְהִכָּנֵס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁבִּגְלָלָם עָבַר עַל

מֵאֵמֶר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְחָטָא בַּסֵּלַע שֶׁהָכָה בּוֹ, וְלֹא אָמַר לוֹ אֵלָּא רַק (במדבר כ) "וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע", וְהֵם גָּרְמוּ. וְעַם כָּל זֶה, מִחֲשָׁבָה טוֹבָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֶׂה, שֶׁהוּא לֹא קִבֵּל אוֹתָם, וְנָתַן בָּהֶם אוֹת בְּרִית אֵלָּא לְכִסּוֹת עֲרוֹת אָבִיו. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לוֹ (שם יד) "וְאֶעֱשֶׂה אִתָּךְ לְגוֹי גָּדוֹל וְעַצוֹם מִמֶּנּוּ", וּבִגְלָלָם אָמַר (שמות לב) "מִי אֲשֶׁר חָטָא לִי אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי", שֶׁהֵם מְזַרְעֵ עֲמָלֵק שְׁנֵאֵמַר בּוֹ (דברים כה) "תִּמְחָה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק", וְהֵם גָּרְמוּ לְשֹׁבֵר אֶת שְׁנֵי הַלּוּחוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִיָּד - "וּתִפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ יִשְׂרָאֵל כִּי עִירָמָם הֵם". בַּשְּׁעָבוֹד שֶׁל מִצְרַיִם שֶׁהָיוּ בְּלִי תּוֹרָה, וְנֵאֵמַר בָּהֶם (יחזקאל טז) "וְאֵת עֲרוֹם וְעֶרְיָה".

וְאִיּוֹב בִּגְלָל זֶה אָמַר פְּעַמִּים (איוב א) "עֲרָם יָצָתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרָם אֲשׁוּב שָׁמָּה". מֵה שֶׁהָיָה מִשָּׁה, הַתְּהַפֵּךְ לְעָרֵב רַב לְשֹׁמֵ"ה וּלְשֹׁנִיָּה. "אֲשׁוּב שָׁמָּה" - כָּאֵן רָמַז שְׁעֵתִיד לַחֲזוֹר

בִּינִיָּהֶם בַּגְלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה, וְהוֹלֵךְ בִּינִיָּהֶם לְשֹׁמֵ"ה
 [שֹׁמֵ"ה עֲתִיד לַחֲזֹר בֵּין הָעָרֶב רַב בַּגְלוֹת
 הָאֲחֵרוֹנָה כְּדִי לְבָרֵךְ מֵהֶם הַנְּצוּצֵי קְדוּשָׁה וְהוּא
 הוֹלֵךְ בִּינִיָּהֶם בְּשִׁמּוֹן כִּי יִתְהַפֵּךְ שְׁמוֹ מִמֹּשֶׁה
 לְשֹׁמֵ"ה] וְהוּא אָמַר (שם) "ה' נָתַן וְה' לָקַח יְהִי
 שֵׁם ה' מְבֹרָךְ..."

כְּשֶׁקָּרְבוּ לְהַר סִינִי. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים ד) הִשְׁמַע עִם
 קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ וְגו' . וְעָרַב רַב מִתּוֹ

"וַיִּשְׁמָעוּ אֶת קוֹל ה' אֱלֹהִים" וְגו', כְּשֶׁקָּרְבוּ
 לְהַר סִינִי. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים ד)
 "הִשְׁמַע עִם קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ"
 וְגו'. וְעָרַב רַב מִתּוֹ. וְהֵם הָיוּ שְׁאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה
 (שמות כ) "וְאַל יִדְבֹּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן נָמוּת",
 וּמִצְאוּ אֶת הַתּוֹרָה. וְאַלֶּהֶם עַמִּי הָאָרֶץ
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (דברים כז) "אֲרוּר שְׁכַב עִם כָּל
 בְּהֵמָה", בַּגִּלָּל שֶׁהֵם מַצֵּד אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 "אֲרוּר אֶתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה".

וַיֵּשׁ עַרְב רַב שֶׁל שִׁדִּים וְרוּחוֹת וְלִילִין, וְהַכֹּל
מֵעַרְבָּבִים בְּיִשְׂרָאֵל, וְאֵין בְּכֹלם מְקַלָּל כְּעַמִּילָק

ובזוהר (שם דף כט ע"א): וְהָרִי כִפָּה הֵם עַרְב רַב
רָעִים בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת, אֲבָל יֵשׁ עַרְב רַב
מִצַּד שֶׁל הַנְּחָשׁ, וַיֵּשׁ עַרְב רַב מִצַּד שֶׁל אֲמוֹת
עֲכוּ"ם שְׂדוּמִים לְחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת הַשָּׂדֶה, וַיֵּשׁ עַרְב
רַב מִצַּד שֶׁל מְזִיקִים, שֶׁנִּשְׁמָתָם שֶׁל רָשָׁעִים הֵם
מְזִיקִים שֶׁל הָעוֹלָם מִמָּשׁ [וַיֵּשׁ מִן עַרְב רַב
שֶׁנִּשְׁמָתָם שֶׁל הָרָשָׁעִים אַחֲרֵי פְטִירָתָם נַעֲשׂוֹת
מְזִיקִים מִמָּשׁ, (מקדש מלך, להקדוש מהר"ש בוזגלו
זי"ע)], וַיֵּשׁ עַרְב רַב שֶׁל שִׁדִּים וְרוּחוֹת וְלִילִין,
וְהַכֹּל מֵעַרְבָּבִים בְּיִשְׂרָאֵל [וְהֵם שׁוֹלְטִים עַל
יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת וּמִפְרִיעִים לָהֶם לְלִמּוֹד תּוֹרָה
וּלְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה (מֵתוֹק מִדְּבַשׁ)], וְאֵין בְּכֹלם מְקַלָּל
כְּעַמִּילָק, שֶׁהוּא נָחַשׁ רַע אֵל אַחֵר. הוּא גִלּוּי לְכָל
הָעֲרִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, רוֹצֵחַ הוּא, וּבֵת זִוְגוּ סִם
מֹות עֲבוּדָה זָרָה, וְהַכֹּל סִמָּא"ל. וַיֵּשׁ סִמָּא"ל וַיֵּשׁ
סִמָּא"ל, וְלֹא הַכֹּל שָׂוִים. אֲבָל אוֹתוֹ צַד שֶׁל

הַנֶּחֱשׁ הוּא מְקַלֵּל עַל הַכֹּל. וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים אֶל
הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה. כָּאֵן רָמַז לוֹ שְׁעֵתִיד
לְהַחֲרִיב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְבָכּוֹת בּוֹ אֵיכָה. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (איוב א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד. א"י כ"ה.
וְלַעֲתִיד לָבֹא עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַעַר כָּל
הַמִּינִים הָרָעִים מִהָעוֹלָם, כָּמוֹ שְׁכָתוֹב (ישעיה כה)
"בִּלְעַ הַמּוֹת לִנְצַח". וְאִזְ שָׁב הַכֹּל לְמִקְוָמוֹ, כָּמוֹ
שְׁכָתוֹב (זכריה יד) "בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד".

ובספר המפואר לרבי שלמה מולכו ז"ל כתב:
וכשנברא אדם הראשון היה אורו
גדול מכל אור הנבראים. שהשמש היה מתבייש
מפניו לפי שהשמש מאיר בעולם הזה. ואורו
של אדם הראשון מאורו של הקב"ה היה, שהוא
אור החיים. וכשחטא אדם נטלה ממנו אותו
מעלה ומדרגה. ובזמן הגאולה ימחול הקדוש
ברוך הוא חטאו של אדם בזכות הגואל. ואז
הנשמות תהיינה מאירות באור החיים וטהורות

ונקיות מהנזק שקבלו בחברת הגוף אשר בו. ורוח ונפש שהם עץ הדעת טוב ורע שבסבתם הנשמות הטו מן הדרך הישר, ועד שתהיו כל הנשמות שלימות, יתעכב ויתאחר מלבא משיח בן דוד. כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, פירוש עד שתהיו תמימות נקיות ושלמות, ואז יאיר לנו האור הגדול שהוא הקדוש ברוך הוא ולא השמש והירח. כמו שאמר הכתוב "לא יהיה לך עוד השמש לאור" וכתוב "והיה אור הלבנה" וכו' וכתוב "כאור שבעת הימים" אור שנברא במעשה בראשית.

ובספר מגלה עמוקות על התורה (פרשת דברים) כתב, שמקדים רפואה למכה בליל ט' באב שהוא קודם לחורבן הבית כי המקדש נשרף ביום י' כמ"ש ר' יוחנן (תענית כט) אילו הייתי באותו דור הוי קבעינה בעשירי, שבו נשרף ההיכל, והקב"ה קודם שנשרף ב"ה עסק

(בגאולה) [בגאולת] ישראל, והיה מטייל עם אברהם ארוכות וקצרות, שהן הן ב' גאולות כמו שנאמר (ישעי' ס) "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה" שקשה איפכא מבעיא ליה? זכו אחישנה, לא זכו בעתה, רי"ל אשכנזי מפרש, שצריך להוציא כל הנשמות שבגוף ואם כן איך יכול להיות אחישנה?

אבל התירוץ, שכל נשמות יבואו יחד, ש"הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום" שכל הנשמות יהיו ביחד, ואם כן יהיה בעתה ואחישנה, זה שהיה מטייל עמו ארוכות וקצרות, שהראה לו ב' גאולות שיהיו קצרות אף ארוכות, ואני מפרש על הצרות, כי אין בן דוד בא עד שיבואו כל הצרות ויסורין שגזר הקב"ה, וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, שהקב"ה שלח הרבה צרות תכופות וסמוכות, כמו שכתוב, "כי ידעתי את מכאוביו"

וכן לעתיד לבוא "הקטן יהיה לאלף" שיהיה קטן יעקב, ואלף צרות יגיעו לו, ואם כן הוא בעתה ואחישנה, לכן אמרו רז"ל (סנהדרין צ"ח) אם ראית דור שצרות רבות באים חכה לו, שנאמר (שם נט) "כי יבא כנהר צר אז רוח ה' נטשה בו ובא לציון גואל" וכו'.

ובשער הפסוקים (ספר ישעיה סימן נ"ט) כתב המהרח"ו דברי האריז"ל: ובא לציון גואל וגו', ארז"ל אין בן דוד בא, שהוא הגואל, עד שיכלו להתתקן כל הנשמות שבגוף. ולכן ר"ת, ג'ואל ו'לשבי פ'שע, הוא 'גוף', לרמוז, כי לא יבא בציון הגואל, עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, ויתוקנו, "ויהיו שבי פשע": [הגהה אמר שמואל, [בנו של המרח"ו] נראה לעניות דעתי, כי שבי פשע, ירמוז, להחזיר ולצרף האותיות מפשע, הגורם לחסרון השפע מן העולם, לאותיות שפע]. - גם ראשי תיבות ב'יעקב נ'אם י'דו"ד ו'אני, הוא בני"ו, לרמוז, כי הנה האדם

המוציא שז"ל, מוסר טפות זרעו שהם בניו, אל הקליפות החיצונים כנודע. וכאשר האדם ההוא חוזר בתשובה שלימה, אז חוזרות הנשמות ההם אל אוצר הקדושה הנקרא גוף. וכל זמן שאינם חוזרות המשיח מתעכב. וזה שאמר הכתוב "ובא לציון גואל", כאשר ישובו מן הפשע, שהוא טיפת ז"ל שהם בניו, ויחזירו אל הגוף הנזכר.

"הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום" גו':
הנה אין בן דוד בא, עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, כמו שכתבתי לעיל בפסוק "ובא לציון גואל". גם נודע, כי אם ישראל ישובו בתשובה, יבא מיד הגואל, כמו שאמר הכתוב "היום אם בקולו תשמעו" (תהלים צ"ד, ו'), ואם אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות, איך יתקיים זה וזה. לזה אמר הכתוב, "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום", ויולידו נשמות לאין מספר, ויכלו לצאת כל הנשמות, כיון ששבו בתשובה, כנזכר בפסוק שלפניו, שהוא,

"ועמך כלם צדיקים", והרי נתקיימו שתיהם וכו'. ונמצא כי הגאולה באה בעתה, לפי שכבר יצאו כל הנשמות. והוא אחישנה, כי על ידי התשובה, אקדים זמן הגאולה, ואעשה נס גדול כזה, שהקטן יהיה לאלף, והרי הוא בעתה ואחישנה, עכ"ל.

והגאון רבי יעקב מליסא (בעל הנתיבות), בפירושו צרור המור על שיר השירים כתב, דכל הצרות שיש לישראל במשך כל הגליות הם למען סיבה אחת "כי לא ידח ממנו נידח" ועל ידי זיכוך היסורים מתבררים כל הניצוצות הקדושים כנודע (לך נא ראה דברי האריז"ל בענין גלות מצרים וכל עבודת הפרך שהיתה להם).

מכל האמור לעיל, נראה ומתבאר ביותר דברי האור החיים הקדוש על הפסוק (בראשית פרק מט יא) "אֶסְרִי לַגָּפֶן עֵירוֹה וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֶתְנֹו כֶּבֶס בִּיָּין לְבָשׁוּ וּבָדָם עֲנָבִים סוּתָה", כבס ביין

וגו' - יתבאר על דרך אומרם ז"ל (בזוהר חדש פ' בראשית) כי גלות ד' שבו יגלה הגואל העצום, צריך שתהיה ביד ישראל מצות עסק התורה, וזולת זה יתעכב מבוא, ולזה רמז באומרו כבס וגו', פירוש כי כוחו של המלך המצופה שילה שמו הוא בחינת עסק התורה שיתעסקו ישראל ביינה של תורה, ועיין מה שפירשתי (שהש"ר ב) בפסוק הביאני אל בית היין, (ושם כתב שיין רומז לד' חלקי התורה, וברש"י על פסוק זה בגמרא כתב, יין גימטריה סוד, כוונתו שרומז ללימוד הסוד), ואמר כי באמצעותה יהיה לבושו שהוא כינוי למלכות, נכון אליו ללובשו.

ואומרו ובדם ענבים וגו' - נתכוון לומר כי אם גיע זמן הגאולה ולא ימצא יין, פירוש שאין בנו תורה, תהיה הגאולה באמצעות עול ותוקף הגלות אשר יצירון האומות לישראל, כאומרם ז"ל (סנהדרין צז:) כי כשיגיע קץ הנחתם ולא יהיה בישראל זכות לגואלם יעמיד להם

מלך קשה כהמן וכו', והוא אומרו ובדם ענבים,
 כי באמצעות היסורין יזדככו הנפשות ויתבררו
 ניצוצי הקדושה כדרך שיתבררו באמצעות
 בחינת התורה, אלא שזו מלאכתו נאה וזו
 מלאכתו בלתי נאה, עכ"ל.

זאת אומרת שאין לנו שום עצה להינצל
 מיסורי עקבתא דמשיחא ולחזור
 בתשובה שלימה תשובה פנימית תשובה
 עילאה, אך ורק בלימוד הזוהר הקדוש המתקן
 ומזכך הנשמה מבפנים ומכין אותנו לקראת
 הגאולה השלימה.

וכדברי הרמח"ל הקדוש, באגרתו המפורסמת
 בענין "זאת חוקת התורה אדם כי
 ימות" וגו', שאך ורק על ידי לימוד הזוהר
 הקדוש ברציפות בחבורות קדושות בכל
 קהילות ישראל ינצלו מהגזירות ומהיסורים
 ויזכו לחיי נצח, וכמו שאמר האריז"ל שהרשב"י
 ורבי אלעזר ניצלו מגזירת מיתת עשרה הרוגי

מלכות על ידי שהשקיעו עצמם בתורה בגילוי הסוד, והעלו מ"ן ונחת רוח להקב"ה ביותר.

על כן הובאו כאן מאמרי גדולי הדורות שלא כסדרן ואין מוקדם ומאוחר בתורה, אלא כדי שיכנסו ללב הלומד ולמען ירוץ הקורא בו ויפיק ממנו תועלתו, כי העיקר הוא "וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים בְּשָׁמַיִם מִמֶּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד" (דברים פרק ד לט).

זוהר הַיְשִׁיבָה

מז |

הקדמה

יִשְׁמְחוּ ה'לוֹמְדִים וְיִגִּילוּ ה'תְּלִמִּידִים, בְּהַגְלוֹת נִגְלוֹת, אֹר יִקְרוֹת, חֲכָמָה נִפְלְאָה, תּוֹרָה מְפֹאָרָה, מִרְבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, רִאשׁוֹנִים כְּמִלְאָכִים, מְלָאִים בְּחֲכָמָה, וְאֱלוּפִים בְּמַדָּע, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִיס לָהּ, וְכָל פֶּז לֹא מִפִּיס לָהּ, וּבִגְדָל חֲכָמָתָם וְרוֹחַב דַּעְתָּם וְעַמְק הַבִּנְיָנָם בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְצִפּוֹנוֹתֶיהָ, יְדוּעַ יְדָעוּ וְשִׁמוּעַ שָׁמְעוּ, כִּי אֵין עֲצָה וְאֵין תְּבוּנָה לִנְגַד ה', וְכָל לּוֹמְדֵי הַתּוֹרָה וְתוֹכְסֵיהָ עֲלֵיהֶם מְטַלֵּת חוּבוֹתֶיהָ, לְלִמּוּד וּלְלִמָּד וּלְעֶסֶק תְּמִידִים כְּסֻדָּרָם, בְּלִימוּד סֵפֶר הַזוהַר הַקְּדוּשׁ, הֵן בְּגִירָסָא וְהֵן בַּהֲבִנָּה, כִּי בּוּ וְלֹא בְּזוּלָתוֹ נִגְאָל מַגְלוֹת הַחֵיל הַזֶּה, כְּמוֹ שְׂיוּבָא בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר פְּנִימָה, מִהֶגֶר"א הַרְמָח"ל וְעוֹד, עַד לְאַחֲרוֹנֵי זְמַנֵּנוּ, הַחֲפֵץ חַיִּים וְהַחֲזוֹן אִישׁ וְתִלְמִידוֹ זִיע"א וְלִהְבִּדִיל בֵּין חַיִּים לְחַיִּים, מִן הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק

רבי חיים קניבסקי שליט"א, אֲשֶׁר מְרַגֵּל אֶת
בְּפוּמִיָּה לְלוּמְדֵי הַתּוֹרָה – דָּעוּ, כִּי חוֹבָה עֲלֵיכֶם
לַעֲסוֹק בְּלִמּוּד הַזּוהַר הַקָּדוֹשׁ, כִּי מִבְּלַעֲדֵיו לֹא
זוֹכִים לַעֲלוֹת לְגֵן עֵדֶן הָעֲלִיּוֹן, עַכְתָּ"ד. [צֵא וּלְמַד
בְּקֶדֶשׁ פְּנִימָה, בְּגוֹף הַסֶּפֶר, דְּבָרֵי הַזּוהַר הַקָּדוֹשׁ
בְּשִׁיר הַשִּׁירִים עַל הַפֶּסוּק "אִם לֹא תִדְעִי לָךְ",
וְמֵה שֶׁכָּתְבוּ בְּזֶה קְדוּשֵׁי וְצִדִּיקֵי הַדּוֹרוֹת הָרַמְ"ק,
הַמַּהְרַח"ו, הָרַמְ"ל, רַבֵּי יְהוּדָה פֶּתִיָּה וּבַעַל
הַסֵּלֶם וְעוֹד, זִיעַ"א].

וּבִפְרָט עֲתָה, כֹּאֲשֶׁר "הָיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ" (אִיכָּה א'
ה'): "בַּגּוֹיִם לֹא מִצָּאָה מְנוּחַ" (שֵׁם ג'), מִצָּוִים אָנוּ
בְּיוֹתֵר לְהִתְחַזֵּק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה בְּכָל
פֶּרֶד"ס – ד' חֻלְקֵיהָ, לְמַעַן הַצֵּלֶת עִם יִשְׂרָאֵל,
כְּדִכְתֵּב מֶרְנָא הָרִי"ח הַטּוֹב בְּפִירוּשׁוֹ עַל הַתְּהִלִּים
(פֶּרֶק י"ח פֶּסוּק ל"ה) עַל הַפֶּסוּק "מִלְמַד יָדִי
לְמַלְחָמָה וְנִחְתָּה קִשָּׁת נְחוּשָׁה זְרוּעֹתַי", וְזֶה
לְשׁוֹנוֹ: יוֹבֵן, יָדוּעַ (עֲבוּדַת הַקּוֹדֶשׁ ח"א פ"ז), אוֹת
לְמַ"ד, רוֹמֶזֶת לְלִמּוּד הַתּוֹרָה, לָכֵן הִיא גְבוּהָה מִכָּל

הַאֲוֹתִיּוֹת, כִּי תִלְמוּד תּוֹרָה גָּדוֹל מְכַל הַמְצֻוֹת (קדושין לט, ב), וְלָכֵן בְּמִילּוּאָה עוֹלָה גִימְטְרִיָּא ע"ד, כִּי בְּזָכוֹת הַתּוֹרָה "יֹאכֵל עַד" (בְּרֵאשִׁית מט, כז) כְּלוּמַר, יוֹגֵבֵר שֵׁם "אֶכְדָּט"ם שְׁמִסְפְּרוּ ע"ד, וְהִנֵּה יָדוּעַ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סה, כ') שְׁעַל יָדֵי לִימוּד הַתּוֹרָה יִשְׂרָאֵל נוֹצְחִים בַּמִּלְחָמָה, וְלִהְפֹּךְ – לְהִפָּךְ, וְזֶה שָׁאֵמַר "מְלַמֵּד יָדֵי לַמִּלְחָמָה", הִמָּ"ם שְׁמוּשׁ, וְהִיא בְּחִירִיק, וְקָרִי בִּיה "מְלַמֵּד", רוֹצֶה לוֹמַר, בְּזָכוֹת לִימוּד הַתּוֹרָה הָרְמוּז בְּלָמ"ד, בָּזָה אָשָׂא "יָדֵי לַמִּלְחָמָה" שֶׁהֵם נוֹצְחִים, וּבָזָה "נִחְתָּה קֶשֶׁת נְחוּשָׁה זְרוּעֹתַי", (סֵפֶר חַיִּים וְהַשְׁלוֹם).

וְהָאֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ בְּפִרוּשׁוֹ עַל פְּרָשַׁת וַיְחִי (בְּבֵרַכַּת יַעֲקֹב לִיהוּדָה) בִּיֵּאֵר, דְּמִשָּׁה הוּא גּוֹאֵל רֵאשׁוֹן, וְהוּא גּוֹאֵל אַחֲרוֹן, כְּדָאֵמַר בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ "מִ'ה שֶׁהִיָּה ה'וֹא" ר"ת מִשָּׁה – "שִׁיָּהִיָּה", (קֵהֶלֶת א ט), וְאִין מִשָּׁה רַעֲיָא מְהִימָנָא נוֹתֵן הַתּוֹרָה רוֹצֶה לְגַאֲוֹל עִם שֶׁל בְּטָלָנִים, [וּבְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ קוּרָא לְאֵלּוּ שְׂאִינָם עוֹסְקִים בְּסֵפֶר הַזּוֹהַר "עַמִּי הָאָרֶץ"]

גם כי גדלים בתלמוד, ומוסיף שם, דבכל פעם שיש זמן הראוי לגאולה, צריך שיהיה בנו יינה של תורה הוא כח עסק התורה בכל הפרד"ס – ד' חלקיה, (כדפרש בשיר השירים על הפסוק "הביאני אל בית היין"), ואם לאו ח"ו סובלים יסורים, ורק על ידי כח התורה שיש בעם ישראל נגאלים, עכת"ד.

ופוק חזי מה שאמרו בזוהר הקדוש פרשת בראשית (דף כח): בלשון הקודש: אמר רבי אלעזר, והרי מי נתן מעשה של אדם בישראל ובמשה? אמר לו: בני, ואתה אמרת כך? וכי לא למדת (ישעיה מו) מגיד מראשית אחרית! אמר לו, כך הוא ודאי. ולכן משה לא מת, והוא נקרא אדם, ובגללו נאמר בגלות האחרונה ולאדם לא מצא עזר, אלא כלם כנגדו. וכן נאמר בעמוד האמצעי ולאדם לא מצא עזר שיוציא שכינה מהגלות. זהו שכתוב (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש. ומשה הוא בדמותו ממשי, שנאמר בו לא מצא עזר כנגדו. באותו זמן ויפל ה' אלהים

תַּרְדֵּמָה עַל הָאָדָם. ה' אֱלֹהִים - אָבָא וְאִמָּא.
 תַּרְדֵּמָה - זֶה הַגָּלוּת, שְׁנֵאמַר בָּהּ (בראשית טו)
 וְתַרְדֵּמָה נִפְלָה עַל אַבְרָם. הִפִּילוּ עַל מֹשֶׁה וַיִּישָׁן.
 אֵין שְׁנָה אֶלָּא גָלוּת. וַיִּקַּח אַחַת מִצְלָעוֹתָיו -
 מִצְלָעוֹתָיו שֶׁל מִי? אֶלָּא מֵאוֹתָם עֲלָמוֹת שֶׁל
 הַגְּבִירָה נִטְלוּ אָבָא וְאִמָּא אֶחָד מֵהֶם, וְהוּא צַד לָבָן,
 יָפָה כְּלָבָנָה. וַיִּסְגֹּר בְּשָׁר תַּחֲתָנָה - זֶה בְּשָׁר
 שְׁנֵאמַר בּוֹ (שם ו) בְּשֹׁגֶם הוּא בְּשָׁר. בְּשָׁר שֶׁל מֹשֶׁה
 אָדָם, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר פָּנֵי מֹשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה, וְלָכֵן (שיר
 ו) יָפָה כְּלָבָנָה בָּרָה כַּחֲמָה. [וַיִּבְאֵר בְּמִקְדָּשׁ מֶלֶךְ:
דְּמֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימָנָא סוּבַל עַל וְצַעַר הַשְּׂכִינָה
הַקְּדוּשָׁה לְבָדוּ, כִּי אֵין הַתְּלַמִּידִי חֲכָמִים רוֹצִים
לְסַיְעוּ בָּזָה, שְׂאִינָם רוֹצִים לְלָמוּד סוּדוֹת הַתּוֹרָה,
אֶלָּא כּוֹלָם כְּנַגְדּוֹ וְלֹא מִצָּא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִי
 שְׂיַעֲזֹר לְהוֹצִיא אֶת הַשְּׂכִינָה מִן הַגָּלוּת, וְכָלֶם בְּסוּד
 הַתַּרְדֵּמָה וְהַשִּׁנָּה.

וּבִתְיֻקוֹנֵי זוֹהַר (תִּיקוֹן ל'). אָמַר הַרְשָׁב"י ע"ה
 שְׁכַל הָאֶסּוֹנוֹת וְהָעֲנִיּוֹת וְהָצָרוֹת, וְעַכּוּב בִּיֵּאת

הַמְשִׁיחַ וְהַגְּאוּלָּה, זֶה בְּגִלְלֵי שְׁלֹא רוֹצִים לְלַמּוֹד אֶת תּוֹרַת הַסּוּד. - וּבְזֹהֵר פְּרָשַׁת נִשְׂאָ (קכד, ב), אָמַר הָרַעְיָא מְהִימָנָא דִּדּוּקָא בְּזִכּוֹת לִימוּד סֵפֶר הַזּוֹהֵר יוֹצְאִים מֵהַגְּלוּת בְּרַחֲמִים, וְכָבֵר בְּאֵרוֹ גְּדוּלֵי הַדּוֹרוֹת, כִּי הַלִּימוּד בְּזוֹהֵר הַקִּדּוּשׁ מוֹעִיל גַּם בְּגִירָסָא, כִּי מְטִיָּהר הַנֶּפֶשׁ הוּא (עֵיין בְּסֵפֶר אֹר הַזּוֹהֵר) וּמִזְכֵּךְ הָאֱוִיר, וּמִכְנִיעַ כַּח מַלְכוּת הָרִשְׁעָה, וְדַע כִּי כָבֵר הוֹרָה מִלֶּאֱפֶי הָאֱלֹקִים הָאֲר"י הַחַי זי"ע לְתַלְמִידָיו הַגְּדוֹלִים, שְׁיִלְמְדוּ זוֹהֵר בְּגִירָסָא, לְזִכּוֹת עַל יָדוֹ לְהַשְׁגָּה, וְכֵן לְבַעֲלֵי תִשׁוּבָה לְטַהֲרַת נַשְׁמָתָם, וּלְקַבֵּלֶת תִּשְׁוּבָתָם. וְאֵלּוֹ כָּבֵר קִיְּמָנוּ עֲצַת הַרְמָח"ל זִיע"א לְלַמּוֹד בַּחֲבוּרָה זוֹהֵר הַקִּדּוּשׁ בְּגִירָסָא בְּרִצִּיפּוֹת, כָּבֵר הוֹנַח לָנוּ, וְנִצַּלְנוּ מִיַּד כָּל הַקָּמִים עָלֵינוּ, וְזָכִינוּ לְרוּחַ טָהֳרָה, (דְּנִיָּאל פֶּרֶק ז יג) "וְאָרּוּ עִם עֲנָנֵי שְׁמֵיָא" וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל!

עַל כֵּן קִבְּצָנוּ כָּאן דְּבָרֵי גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל וְקִדּוּשָׁיו מְגֻאֲוֵי לִיטָא וְגִלְלוּתָיָהּ, מְעַנֵּין

חובת השָׁעָה לַעֲסוֹק בְּלִמּוּד הַזוהר הַקָּדוֹשׁ,
וְעַתָּה יֵאמַר בְּקוֹל רָם וְנִשְׂא "חַתּוּם פִּי
שָׁטָן... זְעוּם בּוֹ וַיִּדָּם", וְלֹא יִקְנְטוּ עוֹד
הַשּׁוֹגְגִים וְהַמְזִידִים, וְלִשְׁמָעִים יוֹנְעִים יֵאמְרוּ
הַמַּגִּידִים, לְכֹל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַקְּטָנִים עִם
הַגְּדוֹלִים, יַחַד כָּל יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִים, וּמִמֶּנּוּ יִשְׁקוּ כָּל
הָעֶדְרִים, בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת נִפְלָאִים, כּוֹלְנוּ לִי-הֵ
וְלִי-הֵ עֵינֵינוּ מְצַפִּים.

בְּבִרְכָּה,

וְעַד מִפְּעַל הַזוהר הָעוֹלָמִי חוֹדֵשׁ

תַּמּוּ"ז ז' מִנִּי תְּשׁוּבָה מִמְּשִׁמָּשִׁים וּבָאִים,

שְׁלֵהִי דְקִיּוּטָא, הַתּשַׁע"ב

זוהר הַיְשִׁיבָה

פרק א'

הַגָּאוֹן מְוִיִּלְנָא הַגֵּר"א

עֵקֶר הַגָּאֵלָה בְּלִמּוּד הַקְּבָלָה

הַגָּאֵלָה לֹא תִהְיֶה, רַק עַל יְדֵי
לִמּוּד הַתּוֹרָה, וְעֵקֶר
הַגָּאֵלָה בְּלִמּוּד הַקְּבָלָה.

(אָבֵן שְׁלֵמָה פֶּרֶק י"א אוֹת ג')

הַיֵּצֵר הָרַע עוֹשֶׂה שְׂלָא יִלְמַד
קְבָלָה

הַיֵּצֵר הָרַע עוֹשֶׂה שְׂלָא יִלְמַד קְבָלָה, כִּי יוֹדֵעַ
שֶׁעַל יְדֵי לִימּוּד זֶה יֵשׁוּב הָאָדָם
בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלִימָה. (הַגֵּר"א בִּישְׁעִיָּה ו' ט')

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לְנַפֶּשׁ

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לְפְנִימִיּוֹת הַגּוּף
 שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ וְהַחִיצוֹנִיּוֹת
 לְחִיצוֹנִיּוֹת הַגּוּף, וְהַעוֹסְקִים בְּרָמָז וְסוּד אֵין
 יֵצֵר הָרַע יָכוֹל לְהַתְגַּרֵּת בָּהֶם.

(אֲבֵן שֶׁלֹּמָה פָּרַק ח' אוֹת כ"ו)

הַהֲשָׁגָה מֵתַחִילָה מִתּוֹרַת הַנִּסְתָּר

הַהֲשָׁגָה מֵתַחִילָה מִתּוֹרַת הַנִּסְתָּר וְרַק אַחֵר כֶּךָ
 מִשִּׁיגִים יֵתֵר חֻלְקֵי הַתּוֹרָה. וּלְבִסּוֹף
 מִשִּׁיגִים אֶת הַתּוֹרָה הַנִּגְלִית.

(הַגָּאוֹן מְוִילָנָא, סְדוּר)

מִי שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא
 הִשְׁתַּדֵּל לְהַשִּׁיגוֹ, נִדּוּן בְּדִינֵין קָשִׁין

כָּל אַחֵד מֶה שֶׁמִּלְמַדִּין אוֹתוֹ בְּבֶטֶן אִמּוֹ כֵּן יֵשׁ
 יָכֻלַּת בִּידּוֹ לְהַשִּׁיג. וּמִי שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג

סודות התורה והוא לא ישתדל להשיגן, נדון
בדינין קשין.

(הגאון רבי אליהו מוילנא, הגר"א, אבן שלמה חלק כ"ד)

ללמד ספר הזהר ושערי אורה

שאלתי ממנו: איך הדרך לצאת ידי חובתו
השעור למוד שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה?

והשיב: ללמד ספר הזהר ושערי אורה כדי
להבין קצת הכנויים בזהר הקדוש,
רק בלי הפרוש, כי הוא מבלבל ומסיע לענין
אחר.
(אבן שלמה פרק י"א אות ג')

קבלנו מרבנו הגדול הגר"א זצללה"ה

קבלנו מרבנו הגדול זכרוננו לברכה [הגר"א],
שחלילה לומר שהסוד האמתי יסתר

הַדִּין הַמְּסַכֵּם לַהֲלָכָה פְּסוּקָה, רַק שֶׁאַחֲרוֹנִים
לֹא יָרְדוּ לְעֶמֶק הַחֲכָמָה הַזֹּאת.

(הַנְּהָגוֹת צְדִיקִים הַנְּהָגוֹת פְּרָטִיּוֹת מֵר' יוֹסֵף זוֹנְדֵל מְסֻלָּנֵט ע"פ הַגֵּר"א)

פרק ב' ❧

עבודת הקודש לַהֲרֵשֵׁב"א

אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג סִתְרֵי הָאֱמוּנָה שְׂרָשִׁיָּה
וְעֶקְרִיָּה כִּי אִם בְּקִבְלַת חֲכָמַת הָאֱמֶת

וְהָאֱמֶת הַמִּקְבֵּל שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג סִתְרֵי
הָאֱמוּנָה שְׂרָשִׁיָּה וְעֶקְרִיָּה כִּי אִם
בְּקִבְלַת חֲכָמַת הָאֱמֶת כִּי מִמֶּנָּה יִשְׁתַּלֵּם
הַמֶּאֱמִין בְּכָל זֶה וּבְזוּלָתָהּ נִמְנָע וְלִזָּה יִצְטָרֵךְ
הַמֶּאֱמִין הָאֱמֶתִי וְהָעוֹבֵד הַשָּׁלֵם אַחֵר הֵיחִיּוֹתוֹ
תוֹרְנֵי שָׁלֵם לְהַתְעַסֵּק בְּחֲכָמַת הַקִּבְלָה אֲשֶׁר
הִיא נִשְׁמַת הַתּוֹרָה וּמִמֶּנָּה יַעֲמֵד עַל סוֹד
הָאֱמוּנָה הָאֱמֶתִית הַמְּסַכֵּמַת עִם הַדָּת מְכַל צֶדֶק

וְעַל כּוֹנֵת הַתּוֹרָה וְהַרְצוֹן וְהַחֲפֶץ בְּעִבּוּדַת
הַתְּפִלָּה וְהַמְצוּוֹת וְאַחַר עֲמָדוֹ עַל זֶה יִשְׁתַּדֵּל
לְהוֹסִיף לָקַח וּלְהוֹלִיד תּוֹלָדוֹת וְעֲנָפִים דּוֹמִים
לְשָׂרָשִׁים אֲשֶׁר בִּידּוֹ אֲשֶׁר אֵין זֶה כָּפִי
הַשֶּׁכֶּל הָאֲנוּשִׁי כִּי קָצַר קָצְרָה יָדוֹ לְהַשִּׁיג
הָאֱמֶת לֹא יוּכַל בְּשׁוּם פָּנִים אֲבָל הוּא
כָּפִי הַשֶּׁכֶּל הָאֱלֹקִי לְקַיֵּם פְּלִפְלִית בְּחֻכְמָה
זֶה דֶּרֶךְ הַחַיִּים אֲשֶׁר בּוֹ חַיּוֹ וְדִרְכוֹ
הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים וְאֵין הַרְצוֹן בְּהַקְדַּמַּת
הַתּוֹרָה אֲבָל הַחֲכָמָה הָאֱמֶתִית וּמְנִיעֶת לְמוֹדָה
תְּחִלָּה כְּמִנִּיעֶת לְמוֹד הַפִּילוֹסוֹפִיָּה תְּחִלָּה
לְחוֹשְׁבִים שֶׁהִיא הַחֲכָמָה הָאֱמֶתִית שְׁלֹא רָאוּ
אוֹר, כִּי מְנִיעֶת לְמוֹד הַפִּילוֹסוֹפִיָּה תְּחִלָּה
רָאוּ וּמִחֲבִיב לָפִי שֶׁהִיא הוֹרֶסֶת וְעוֹקֶרֶת
שְׂרָשֵׁי דַת הָאֱמֶת וְדִרְכָּהּ דֶּרֶךְ הַמִּינּוּת
וְהָעוֹסֵק בָּהּ קֹדֶם שֶׁיְהִיָּה תוֹרְנִי שָׁלֵם בְּעַל
אֲמוּנָה שְׁלֵמָה תְּבִיאֶהוּ לְיַד מִינּוּת וּכְפִירוֹת
וְכו'.

אבל החכמה האמתית חס ושלום שתוריש
שום אמונה רעה או דעת נפסד אבל
בהפך שתנחיל האמת והצדק ותשריש אמונות
ודעות אמתיות בלב לומדיה ואף אם יקדימוה
ללמד התורה כי היא המוציאה לאור
תעלומות התורה ועקריה מחזקת ותומכת
שרשיה לפי ששתייהן עולות בקנה החכמה
האלקית אבל טעם אחורה לפי שהתורה בגוף
והחכמה כנשמה אליה וכשיקדים למוד
התורה וידע המצוות ופרושן כפי מה שבאה
בהן הקבלה מסיני ואחר כן יכנס לטייל
בפרדים החכמה אז תחול הנשמה בגוף כהגן
וכסדר כי יעמד ויבין הסודות והסתרים ההם
של כל מצוה ומצוה על בורין ואמתתן ולא
יתבלבל שכלו אחר שקדם לו ידיעת הדברים
אשר עליהם יורו הסתרים ההם וזה כדרך
קדימת החמר לחול הצורה בו.

(עבודת הקדש לה'רשב"א חלק התכלית פרק יז)

פרק ג'

חזון יאיר

אֲשֶׁרִי לוֹ מָה טוֹב חֶלְקוֹ וּמָה נָעִים גּוֹרְלוֹ
אֶהוּב לְמַעַלָּה וְנֶחֱמָד לְמַטָּה

אִי לִי אִם אֵינִי עֹלָה עַל הַפְּרִיָּשָׁה וְלִגְרָם רַפְיוֹן
חֲשׂוֹל וּמְנִיעָה מִחֲכָמָה זֶה שֶׁהִיא בְּלִי סֶפֶק
נִשְׁמַת הַתּוֹרָה וְשֶׁרֶשׁ הָאֱמוּנָה בְּחֲכָמָה וְדַעַת
וְתַבּוּנָה וּבְלִי סֶפֶק דְּזָכָה לָהּ וְיִירִית לָהּ הוּא
מִבְּנֵי עֲלִיָּה אֲשֶׁרִי לוֹ מָה טוֹב חֶלְקוֹ וּמָה נָעִים
גּוֹרְלוֹ אֶהוּב לְמַעַלָּה וְנֶחֱמָד לְמַטָּה וְכו'.

(חזון יאיר סימן רי)

וְאֵנִי בְּלִמּוּדֵנוֹ אוֹתָן לֹא יִמָּצֵא בְּדַעְתָּנוּ דְּבַר
מִבּוֹן זוּלַת קְרִיאַת הַמִּלּוֹת

וְאֵין רֵאָיָה מִמַּאֲמָרֵי זֶהָר וְסִפּוֹר יִצְיָרָה וְרַעֲיָא
מִהֵימָנָא שֶׁקִּבְּלוּ מִפִּי סָבָא דְּסָבִין וְאֵלֵיהּ

וּמִקְדִּישִׁין עֲלִיּוֹנִים וְכֵן הֵנָּה יְנוּקֵי דְבִזְהַר רוּחַ
 הַשֵּׁם הָיָה בָּם וּמִלְתּוֹ עַל לְשׁוֹנָם וְגַם הָאֱלֹקֵי
 הָאָר"י וְגוּרָיו שֶׁקִּבְּלוּ מִמֶּנּוּ פֶּה אֶל פֶּה מִפִּי
 עֲלִיּוֹנִים יֵצְאוּ הַדְּבָרִים וְאַנֵּן בְּלִמּוּדָנוּ אוֹתָן לֹא
 יִמָּצֵא בְּדַעְתָּנוּ דְּכָר מוּבָן זוּלַת קְרִיאת הַמִּלּוֹת
 מִה שֶׁאֵין כֵּן אֵלּוּ הָאֲחֵרוֹנִים הַמְּבַקְשִׁים לְבָאֵר
 דְּבָרֵי הַזֶּהר הַחֲתוּמִּים וְהַנֶּעֱלָמִים וְלַפְעָמִים
 יֵם כְּסוּתָרִים זֶה אֶת זֶה.

(חֲנוּת יָאִיר סִימָן ר"י)

פרק ד' ❧

הרמח"ל

חִיבִים לְדַעַת אוֹתָהּ כִּי מִצְוָה הִיא עָלֵינוּ
 חִיבִים לְדַעַת אוֹתָהּ, כִּי מִצְוָה הִיא עָלֵינוּ:
 "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבָהּ, כִּי
 הַשֵּׁם הוּא הָאֱלֹקִים". הֲרִי שְׁחִיבִים אֲנַחְנוּ

לִידַע בִּידִיעָה וְלֹא בְּאַמוּנָה בְּלִבָּד, אֶלֶּא
בְּדִבְרִים הַמְתִּישְׁבִּים עַל הַלֵּב.

(הַרְמַח"ל, סֵפֶר מִלְחַמַת מֹשֶׁה, כָּלְלִים, עמ' שמ"ט)

כָּל חֲכָמַת הַקִּבְלָה הִיא רַק לְדַעַת הַנְּהַגְתּוֹ שֶׁל
הָרָצוֹן הָעֲלִיוֹן

כָּל חֲכָמַת הַקִּבְלָה הִיא רַק לְדַעַת הַנְּהַגְתּוֹ שֶׁל
הָרָצוֹן הָעֲלִיוֹן, עַל מֶה בָּרָא כָּל הַבְּרִיּוֹת
הָאֵלֶּה? וּמֶה הוּא רוּצָה בָּהֶם? וּמֶה יִהְיֶה סוּף
כָּל סִיבּוּבֵי הָעוֹלָם? וְאֵיךְ מִתְּפַרְשִׁים כָּל
הַגְּלָגּוּלִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לְעוֹלָם, שֶׁהֵם כָּל כֶּף
זָרִים, כִּי כָּבֵד שַׁעַר הָרָצוֹן הָעֲלִיוֹן בְּעֶצְמוֹ
סִיבּוּב הַנְּהַגָּה זֹאת הַגּוֹמְרֵת בְּשִׁלְמוֹת גָּמוּר.
וְאֵלֶּה הַשְּׁעוּרִים הֵם מֶה שָּׂאֲנוּ מִפְּרָשִׁים בְּסוּד
הַסְּפִירוֹת וְהָעוֹלָמוֹת.

נִפְתָּחוּ שַׁעְרֵי הַחֲכָמָה עַל הָרֶשֶׁב"י, לְהַאֲרִי
לְכָל יִשְׂרָאֵל עַד קֵץ הַיָּמִים

רַק בִּימֵי רֶשֶׁב"י, אַחֲרֵי שֶׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֲשֶׁר

הִיָּה בַּמַּעֲרָה, נִפְתָּחוּ שַׁעֲרֵי הַחֲכָמָה עָלָיו,
לְהָאִיר לְכָל יִשְׂרָאֵל עַד קֵץ הַיָּמִים.

(רבינו משה חיים לוצאטו, ה'רמח"ל, אדיר במרום עמ' י"ג)

**רַשְׁב"י חֵבֵר סֵפֶר הַזֹּהַר, לְפִי הַהֶאֱרָה אֲשֶׁר
הִגִּיעַ אֵלָיו בְּהַתְקֵנוּ בַּמַּעֲרָה**

הֵנָּה רַשְׁב"י חֵבֵר סֵפֶר הַזֹּהַר, לְפִי הַהֶאֱרָה
אֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו בְּהַתְקֵנוּ בַּמַּעֲרָה, וְעֲנִינוּ
חֲבוּר עַל הַתּוֹרָה מִבָּאֵר סוּדוֹת גְּדוּלִים לְפִי
סְדְרֵי הַתּוֹרָה עֲצָמָה. וְשָׂאֵר הַסְּפָרִים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ
מִן הָאֲחֵרִים, כְּגוֹן סֵפֶר יִצְיָרָה וּפְרָקֵי הַיְכָלוֹת
וְכִיּוּצָא. וְכָל הַסְּפָרִים אֲשֶׁר לְרֹאשׁוֹנִים, כְּגוֹן
סֵפֶר רְזִיאַל, סֵפֶר דְּחֲנוּךְ וְכִיּוּצָא, אֵינָם עַל
הַתּוֹרָה וּלְפִי סְדְרֵי תּוֹרָה.

**אֲךָ זֶהוּ חֲבוּר גְּדוּל וְנוֹרָא הַמְּגִלָּה עִמָּךְ
הַסּוּדוֹת בְּבִרְוֹר רַב עַל הַתּוֹרָה עֲצָמָה,
וְזֶהוּ נִקְרָא גְלוּי הַתּוֹרָה בְּפִנְיֵמִיּוּתָהּ, כְּמוֹ
שֶׁעָתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹת הַתּוֹרָה**

עֲצָמָה בִּיתֵר פְּנִימִיּוֹת עֲמָקָה גַּם כֵּן לְעֵתִיד
לָבוֹא.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הַרְמַח"ל, אדיר בַּמְרוֹם עמ' כ"ד)

הַזֹּהַר הַנֶּעֱשָׂה עַל הַתּוֹרָה זֶה נִקְרָא הַפֶּתַח
הַגָּדוֹל שֶׁל כָּל־לֹת הַתּוֹרָה

וְהָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי מְגַלֶּה סוּדוֹת
הַתּוֹרָה, וְחֻבְרִים מִקְשִׁיבִים לְקוּלוֹ
וּמִתְחַבְּרִים עִמּוֹ לְהִיּוֹת בְּחִבּוּר זֶה, כָּל אֶחָד
עוֹנֶה חֶלְקוֹ. כִּמּוֹ שֶׁנַּעֲשִׂית הַמִּשְׁנָה עַל יְדֵי
הַתַּנָּאִים, וְרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ חֵבֵר סִבְרַת כָּל־סֵפֶר וַעֲשָׂה
מֵהֶם סֵפֶר הַמִּשְׁנָה.

כִּי רָצָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי שְׂיַחְבֵּר סֵפֶר
כָּלוּל מִמֵּאמְרֵי כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִהְיֶה
הַסֵּפֶר מְחַבֵּר עַל הַתּוֹרָה. כִּי הַחִבּוּרִים מִדְּבָרִים
עַל עֲנִינִים פְּרָטִים, אֵךְ הַזֹּהַר הַנֶּעֱשָׂה עַל
הַתּוֹרָה זֶה נִקְרָא הַפֶּתַח הַגָּדוֹל שֶׁל כָּל־לֹת
הַתּוֹרָה. וְהֵנָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי צִוָּה לְרַבִּי

אֲבָא לְהִיּוֹת כּוֹתֵב וּמְסַדֵּר אֶת כָּל הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַחֲכָמִים בְּנֵי הַיְּשִׁיבָה, בְּכָל זְמַן
וּזְמַן וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהֵם, אֶת הַכָּל יְסַדֵּר לְפִי
סֵדֶר הַתּוֹרָה.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום עמ' כ"ד)

לְמוֹד הַזֶּהֱרָה, תְּקוּנִים וְזוהר חֲדָשׁ, מִעֲלֹת
הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים מִנֵּעַ שְׂרֵפַת הַתְּלִמוֹד
תְּקִנּוֹת רֵאשׁוֹנוֹת לְקַבֵּעַ לְמוֹד תְּמִידִי אֲשֶׁר לֹא
יִפְסִיק.. הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּסֵפֶר הַזֶּהֱרָה
הַקְדוּשׁ וְתְקוּנִים, לְלַמֵּד כָּל אִישׁ מֵהֶם חֶלְקוֹ
זֶה אַחֵר זֶה מֵאַחֵר תְּפִלַּת הַבֶּקֶר וְעַד עֵת תְּפִלַּת
מִנְחָה עָרֵב כָּל הַיָּמִים תְּמִיד חוּץ מִשַּׁבָּת וַיּוֹם
טוֹב וְכו', וְעוֹד הוֹסִיפוּ בַּלְמוֹד הַתְּמִידִי שֶׁל
הַזֶּהֱרָה הַקְדוּשׁ לְלַמֵּד כָּל הַיּוֹם כָּלוּ וְעוֹד שֶׁשׁ
שָׁעוֹת בַּלַּיְלָה חוּץ מִן הַלֵּילוֹת מְמוֹצָאֵי יוֹם
כְּפוּר וְכו' וְכו'.

וּבִשְׁנַת תצ"א הָיָה גְזֵרוֹת נוראות וְכוּ' לְבַעַר
 סְפָרֵי הַתְּלִמוֹד שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ',
 וְהִגָּאֹן ר"י בָּאֶסְאֵן שָׂאֵל לְרַבֵּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים
 לוּצְאָטוֹ (רמח"ל) לְבָאֵר לוֹ סוּד הָעֲנִיָּן, וְרַבֵּינוּ
 יְהִיב לוֹ בְּבֵאוֹר סוּד כָּל הָעֲנִיָּן, כִּי הוּא רָאָה
 זֹאת מִקֶּדֶם וְהִקְדִּים רְפוּאָה לַמָּכָה וְתִקֵּן
 בַּיְשִׁיבָה שְׁלוֹ שִׁילְמָדוֹ זֶהָר וְתִקּוּנֵים זֶהָר חֲדָשׁ
 בְּלִי הַפֶּסֶק מַעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים
 וְכוּ'.

(יָרִים מֹשֶׁה, עֲנִיָּיִם נִפְלְאִים מִרַבֵּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוּצְאָטוֹ)

אֶף עַל פִּי שְׂאִינוּ מִבֵּין הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לַנִּשְׁמָה
 וְלַטַּעֲנַת כֶּת הַשְּׁלִישִׁי הַגָּם שְׂאִין זֶה טַעֲנָה
 בְּשִׁבִּיל שְׂאִינוּ מִבֵּין לְכָךְ לֹא יֵהָא
 רוּצָה לְהִבִּין הֵלֹא לֹא עָלֶיךָ לְגַמֵּר כְּתִיב וְהִגִּיתָ
 בּוֹ יוֹמָם וְלֹא כְּתִיב וְהִבַּנְתָּ בּוֹ יוֹמָם וְלִילָה אִם
 תִּבִּין תִּבִּין וְאִם לֹא שְׂכַר הַלְמוּד בִּידָךְ וְהָא

רְאִיָּה מִסְפָּר הַזֶּהָר שְׂאָף עַל פִּי שְׂאִינוּ מִבֵּין
הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לַנִּשְׁמָה.

(קל"ח פתחי חכמה בהקדמה)

בְּשַׁנַּת תצ"א בְּקִיץ הָיָה גִּזְרוֹת נוֹרָאוֹת מֵאֵת
הָאֲפִיפִיּוֹר שֶׁל אוֹתוֹ הַזְּמַן לְבַעַר סְפָרֵי
הַתְּלִמוּד וְכָל גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל עָסְקוּ בְּזֶה הָאֵיךְ
לְבַטֵּל הַגִּזְזָרָה - וְלַמָּדוּ זֶהָר וְתִקּוּנִים וְזֶהָר
חֲדָשׁ בְּלִי הַפֶּסֶק מַעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת
הַכּוֹכָבִים, אָפְלוּ בַּזְּמַן הַלְמוּד הַכָּלְלִי

וְהִנֵּה בְּשַׁנַּת תצ"א בְּקִיץ הָיָה גִּזְרוֹת נוֹרָאוֹת
מֵאֵת הָאֲפִיפִיּוֹר שֶׁל אוֹתוֹ הַזְּמַן, וְאַחַד
הַגִּזְרוֹת הָיָה לְבַעַר סְפָרֵי הַתְּלִמוּד שֶׁל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וּמוֹבָן כִּי זֶה הָיָה צָרָה נוֹרָאָה מְאֹד וְכָל
גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל עָסְקוּ בְּזֶה הָאֵיךְ לְבַטֵּל הַגִּזְזָרָה,
וְהַגָּאוֹן ר"י בַּאֲסָאן רָבוּ שֶׁל רַבֵּינוּ שְׂאֵל אֶת רַבֵּינוּ
לְבָאֵר לוֹ סוּד הָעֲנִיָּן שֶׁיְהִיָּה כַּח כָּזֶה לְהַסְטֵרָא
אַחֲרָא נֶגֶד הַתּוֹרָה, וְרַבֵּינוּ הִשִּׁיב לוֹ בְּבֹאוֹר

מִסְפִּיק סוּד כָּל הָעֲנִיָּן, וְכֵן כּוֹתֵב לוֹ רַבֵּינוּ כִּי הוּא
רָאָה זֹאת מִקֶּדֶם וְהִקְדִּים רְפוּאָה לַמָּכָה וְתִקֵּן
בְּהַיְשִׁיבָה שְׁלוֹ שִׁילְמָדוֹ זֹהָר וְתִקּוּנֵי וְזוהר חֲדָשׁ
בְּלִי הַפֶּסֶק מַעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים.

וְעוֹד הוֹסִיפוּ בַלְמוּד הַתְּמִידִי שֶׁל הַזֹּהָר
הַקָּדוֹשׁ לְלַמֵּד כָּל הַיּוֹם כָּלוּ וְעוֹד שֶׁשׁ
שָׁעוֹת בַּלַּיְלָה חוּץ מִן הַלֵּילוֹת מְמוּצָאֵי יוֹם
כְּפוּר וְכו', וְכֵן הוֹסִיפוּ שְׁלֹא לַפֶּסֶק מִן הַלְמוּד
שֶׁל הַזֹּהָר אֲפֹלוּ בְּזִמְן הַלְמוּד הַכָּלְלִי שֶׁל כְּבוֹד
מוֹרְנוּ הַרְבֵּי רַבִּי מ"ח.

(יָרִים מִשָּׁה מְשַׁפֵּט הַבַּה"ת אוֹת יד)

מִכְתָּב נוֹרָא מִהַרְמַח"ל הַקָּדוֹשׁ זִי"ע - צָרִיף
לְקַבֵּעַ עֶקֶר לְמוֹדוֹ בְּזוהר הַקָּדוֹשׁ

קַבֵּלְתִּי אֲגֻרַת הוֹד כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ... רָאִיתִי אֲשֶׁר
שָׂמַח כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ כִּי עָשִׂיתִי פְּרִי
בְּנִגְלוֹת, וְגַם אֲנִי שָׂמַח תּוֹדָה לָא-ל, בְּאֲשֶׁר
יַחֲנִנִי ה' בְּכָל חֻלְקֵי תּוֹרָתוֹ הַקָּדוֹשָׁה, כִּי כָלָה

תְּמִימָה וּמְשִׁיבַת נֶפֶשׁ. אַךְ מִנְחָשׁ אֲנִי בַּגְבִּיעַ
שָׁלוֹ, כְּוֹנֵת הוּד כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ אֲשֶׁר לָזֶה הָיָה
מִתְאַוָּה, וְלוֹלִי הָיִיתִי מִנִּיחַ הַנִּסְתָּרוֹת וְעוֹשֶׂה
עֲסָקִי בַּנְּגִלוֹת כִּבְרָה הָיָה לוֹ לְשִׁמְחָה, וְאֲנִי צָר לִי
מְאֹד הָיוּתִי רְחוּק מֵאֵת הַדֶּרֶת כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ, כִּי
לוֹלִי הָיִיתִי קָרוֹב אֵלָיו לֹא הָיִיתִי מִנִּיחַ
מְלֶהשֶׁתִּדֹּל, כִּי אִישׁ כָּמוֹהוּ, שֶׁר וְגִדּוֹל
בְּיִשְׂרָאֵל, יַעֲזוֹב אֶת הַטּוֹב הַפְּנִימִי, אֹר
הַבְּהִיר, סֵלֶת הַנִּקְיָה, לְהַשְׁבִּיעַ נֶפֶשׁוֹ הֶרְמָה רַק
בְּעֶשֶׂב הַשָּׂדֶה שֶׁהוּא פֶשֶׁט הַתּוֹרָה וּבִתְמָרוֹר
חַיִּי, הַקֹּל וְחוֹמֶר וּגְזֵרָה שְׁוָה, אֲשֶׁר עָלָיו
אָמְרוּ: "וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבוּדָה קָשָׁה"
(זֶהר א' כז.). הֵלֹא מִקְרָא צוּנָח וְאוֹמֵר: "כָּל
הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל חֲסֵדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה", כָּל
חֲסֵד דְּעַבְדִּין לְגִרְמִיָּהוּ עַבְדִּין (תְּקוּ"ז ל'),
וְהַשְׁכִּינָה הַקְּדוּשָׁה הַמִּמְתָּנֶת לְבָנֶיהָ שֶׁיִּנְהָלוּ
אוֹתָהּ מִן הַגָּלוּת, וְאֵין מְנַהֵל לָהּ מְכַל בָּנִים
יִלְדָּה. הַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי ה' ? וְסוּף דִּבֶּר: מֶה נִמְצָא

נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרָנוּ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל הַפְּלוּלִים
הַגְּדוּלִּים וְהַפְּסָקִים הָרַבִּים? וְאִין אֶחָד מִתַּחֲזֵק
לַעֲמֹד בְּסוּד ה' וּלְגַלוֹת אוֹר כְּבוֹדוֹ אֶל
הַשְּׂכִינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "וְרֵאִיתִיָּה לְזִכֹּר בְּרִית
עוֹלָם": בְּרִזִּין דְּאוֹרִיתָא. לֹא בִּסְתֵר מְדַבֵּר
הַקְּדוֹשׁ רַשְׁבִּי (זוהר ב' דף רמז: וְזוהר חֲדָשׁ עַל
שֶׁה"ש דף ע:, מִהֲדוֹרֶת מוֹסֵד הָרַב קוֹק) עַל פָּסוּק:
"אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים" שְׁמִי שְׁאִינוּ
יֻדְעַ רִזִּין דְּאוֹרִיתָא אֲפִילוּ אֵית בֵּיה עוֹבְדִין
טָבִין וְסָגִיאִין, מִפְּקִין לֵיה מְכָל תַּרְעֵי דֵּהֵהוּא
עַלְמָא. הֵהֱסֵתֵר הִסְתִּיר הָרַב הַקְּדוֹשׁ הָאֶרֶץ
זֶלֶה"ה דְּבָרָיו (שְׁעַר הַמְּצוּוֹת, וְאַתְחַנֵּן) בְּאֶמְרוּ,
שְׁמִי שֶׁהוּא חֲרִיף יַעֲיֵן שְׁעָה אַחַת אוֹ שְׁתֵּים
לְכָל הַיּוֹתֵר בִּהְלָכָה, וּמִי שְׁאִינוּ חֲרִיף לֹא יַעֲיֵן
בָּה כָּל עֵקֶר, אֲלֹא עֵקֶר הָעֵסֶק יִהְיֶה בַּמְדַּרְשִׁים
וּבְאַגְדוֹת וּבִקְבָלָה, פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה. אִם כֵּן
לָמָּה נַעֲזֹב אֶת הָעֵקֶר וְנֶאֱחֹז אֶת הַטָּפֶל? זֶה
הַכֵּל: אִין אָדָם מוֹצֵא לְעֵתִיד לָבוֹא, אֲלֹא

הָאוֹר מֵה שֶׁהַמֶּשֶׁךְ בִּידִיעָתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִי
שִׁידַע הַפְּנִימִיּוֹת יִהְיֶה בְּאוֹר פְּנִימִי, וּמִי
שֶׁלֹּא הִשְׁיגוּ לֹא יִהְיֶה מִמֶּנּוּ עַל שׁוּם
פְּנִים. וְכִי יֹאמְרוּ: הֲלֹא הַדִּינִים צָרִיכִים
לְיִשְׂרָאֵל הַנֶּעֱזוֹב אוֹתָם? לֹא, לֹא נֶעֱזֹב
אוֹתָם, אֲבָל נִקְבַּע לָהֶם זְמַנִּים לְפִי שְׂאִי
אֶפְשָׁר בְּלֹאוֹ הַכִּי, אֲךָ לֹא בָּהֶם נִבְלָה זְמַנֵּנוּ
ח"ו. הֲלֹא זֶה רַע בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, שָׂרֵב
חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל כָּבֹד רָחֵקוּ מֵעַל הָאֶמֶת וּמִן
הָאוֹר הַנָּעִים, כְּבוֹד ה' אֶלְקֵינוּ, לָלֶכֶת אַחֲרֵי
פְּלוּלֵיהֶם שֶׁל הָבֶל. וְה' בּוֹחֵן לְבוֹת הוּא
יֹדַע אִם לַעֲקֹל אִם לַעֲקֹלְלוֹת הוּא, כִּי
אֵינָם נוֹטִים אֶלָּא אַחֲרֵי הַבָּצַע וְהַכְּבוֹד:
וּמֵה שִׁיבִיא לָהֶם מֵאֲלֹה כָּכֹל אֵת נַפְשָׁם,
אוֹתוֹ יִבְחָרוּ לָהֶם. צַר לִי עַל הָאָדָם הַגָּדוֹל
הַדֶּרֶת כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ, אֲשֶׁר לֹא יַעֲשֶׂה עֲקָר
עֶסֶקוֹ בְּמֵה שֶׁהִיא רְאוּי לְאִישׁ אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ,
וּלְפִי אָכְלוּ יִתְעַדֵּן בְּמַעֲדֵנִי מֶלֶךְ, מִלְכּוֹ שֶׁל

עוֹלָם. אֲנִי אֵין בְּכַחֲי אֶלָּא מַה שְּׁבַכְחִי,
אֲבָרְךָ אֶת ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת,
וְהוּא יִתֵּן בְּלִב בָּנָיו אֶת הַטּוֹב לָהֶם תָּמִיד...".
(אגרות רמח"ל אגרת פ"ח)

❧ פרק ה' ❧

יסוד וְשִׁרְשׁ הָעֲבוּדָה

רְאוּי לְקַבֵּעַ שְׁעוֹרוֹ בְּלִמּוּד הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים
בְּאַפֵּן שִׁישְׁלִימָם כָּל שָׁנָה
וְיִתְנֶהֱג בְּדֶרֶךְ זוֹ שִׁירָאָה לְסִיִּם זֹהָר יִשָּׁן
וְזֹהָר חֲדָשׁ וְהַתְּקוּנִים בְּכָל שָׁנָה.
אֲךְ אִם יִלְמַד סֵדֶר הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַזֹּהָר
הַקָּדוֹשׁ עַל סֵדֶר הַשְּׁבוּעוֹת, לֹא יִסְפִּיק
לְפַעֲמִים שָׁנִים וּשְׁלָשָׁה שְׁבוּעוֹת בְּפִרְשָׁה
אַחַת, דִּהְיִנוּ בְּפִרְשׁוֹת גְּדוּלוֹת. לָכֵן רְאוּי
שִׁיקְבֵּעַ שְׁעוֹר הַלִּמּוּד מִזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ וְתְקוּנֵים
ג' דְּפִין בְּכָל יוֹם, שְׂיוּכַל לְהַשְׁלִים כָּל

הזֶהר יִשָּׁן וְיַחַדֵּשׁ וְתִקְוֵנִים בְּכָל שָׁנָה, וְאַחֵר
לְמוֹד ג' דְּפִין יִקְבַּע לְמוֹדוֹ בְּשָׂאָר סְפָרֵי
הַמִּקְבָּלִים, וְיִלְמַד סְפָרֵי הַמִּקְבָּלִים עַל סֵדֶר
שִׁיכּוּל עַד שִׁסִּים כָּל סְפָרֵי הַמִּקְבָּלִים
הַנִּמְצָאִים וְכו', אַךְ הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ וְהַתִּקְוֵנִים
יִזְהַר לְסִימָם בְּכָל שָׁנָה כַּנִּזְכָּר לְעֵיל, וְכִזְהָ
יִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיָּיו.

(יסוד ושרש העבודה, שער הששי, שער הניצוץ)

אֵין אָדָם יָכוֹל לָבוֹא לְמַשְׁהוֹ הַשְּׂגָה
בְּגִדְלוֹת הַבוֹרָא מִכָּל לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה כְּמוֹ
מַחְכְּמַת הַקְּבָלָה

לְמוֹד הַקְּבָלָה הוּא שְׂיֻדֵּעַ לְאָדָם גְּדֻלָּתוֹ
וְרוֹמָמּוֹתוֹ שֶׁל יוֹצְרָנוּ וּבוֹרְאָנוּ יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ יִתְעַלֶּה, וְאֵין אָדָם יָכוֹל לָבוֹא אֶל קֶצֶת
הַשְּׂגָת גְּדֻלָּתוֹ וְרוֹמָמּוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ מִכָּל
לְמוֹדָנוּ כְּמוֹ מַלְמוּדֵי חֲכָמַת הַקְּבָלָה, בְּיַחוּד
מִלְמוֹד סֵפֶר הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ וְהַתִּקְוֵנִים, חֲכָמַת

אָדָם תָּאִיר פָּנָיו מִרְבּוֹי הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים
הַקְדוּשִׁים לְאִין קֶץ וְסוֹף וְתַכְלִית. גַּם בְּרֹאוֹתוֹ
בְּשָׂאָר סִפְרֵי הַמִּקְבָּלִים, וּבִיחוד בְּכַתְבֵי הָאֶרֶץ
זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּהּ, מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הָעוֹלָמוֹת מִרוֹם
הַמַּעְלוֹת עַד עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הַזֶּה, וּבְרֹאוֹתוֹ גַּם
כֵּן אֶף קֶצֶת פָּרִטִי סֹדֵר הַנִּהְגָּתָם מֵעוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן עַד רוֹם הַמַּעְלוֹת לְאִין קֶץ וְתַכְלִית,
מִזֶּה יִשְׁיג הָאָדָם קֶצֶת גְּדֻלָּתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ שֶׁל
יוֹצְרָנוּ וּבוֹרְאָנוּ בָרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ. וְזֶה
עֵקֶר כּוֹנֵנֶת בְּרִיאַת הָאָדָם בָּעוֹלָם הַזֶּה הַשָּׁפֵל
וְהַשָּׁמַם, לַחֲקֹר וּלְהַשִּׁיג גְּדֻלַּת וְרוֹמְמוֹת יוֹצְרוֹ
וּבוֹרְאוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וַיִּתְעַלֶּה.

גַּם מִלְמוּד חֲכָמַת הַקְבָּלָה יִשְׁיג הָאָדָם קֶצֶת
מַעְלַת תּוֹרָתָנוּ הַקְדוּשָׁה וְהַתְמִימָה, כִּי
בְּרֹאוֹת הָאָדָם בְּסִפְרֵי הַמִּקְבָּלִים, וּבִיחוד בַּזֹּהַר
הַקְדוּשׁ וּבַתְּקוּנִים, מִפְּרוּשִׁים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים
שֶׁל תּוֹרָתָנוּ הַקְדוּשָׁה, וְאִיךְ נִטְמָן בְּרָמְזֵי סוּדוֹת
גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים, לְפַעֲמִים בְּתִבָּה אַחַת

וּלְפַעֲמִים בָּאוֹת אַחַת, גַּם בִּרְאוֹתוֹ רָזִין
עֲלִיוָנִים וְסוּדוֹת נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים הַנִּסְתָּרִים
בְּצִיּוֹר הָאוֹתִיּוֹת, וּבִיּוֹתֵר בְּטַעֲמִים וּבִנְקֻדּוֹת
וּבִתְגִין, מִכָּל זֶה יִשְׁיג הָאָדָם קֶצֶת גְּדֹל מַעֲלַת
תּוֹרָתָנוּ הַקְדוּשָׁה, וְעַל יְדֵי זֶה בָּא בְּלָבוֹ אֲהַבַת
הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וּתְשׁוּקָתוֹ גְּדוֹלָה עַד
לְמָאד מְאֹד, כִּי מִהֲשֹׁגַת תּוֹרָתָנוּ הַקְדוּשָׁה
יָבוֹא הָאָדָם גַּם כֵּן לְקֶצֶת הַשָּׁגָה שֶׁל הַבּוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה, כִּי אוֹרִיתָא וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חַד הוּא כַּנִּזְכָּר בַּזְהַר הַקְדוּשׁ
בְּמִקְוֹמוֹת הָרִבָּה. וְיִמָּצֵא הָאָדָם קֶצֶת מִזֶּה
בְּמֵאֲמָרִים נִזְכָּרִים לְעִיל. וּמִהֲרָאוּי לְהֶאֱרִיךְ
בְּזֶה מְאֹד, אֵךְ פֶּרֶץ עָלֵי פּוֹרֵץ גָּדֹר, לְקַצֵּר בְּכָל
הַיּוֹתֵר אֶפְשָׁרִי. וְלָכֵן מִפְּלִיג הַזְהַר הַקְדוּשׁ
וְהַתְקוּנִים בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת גְּדֹל מַעֲלַת לְמוֹד
הַקְבָּלָה לְאִין תַּכְלִית וְכו'.

אֲחֵי וִרְעֵי, אִם כָּל כָּךְ גְּדוֹלָה לְשָׁמַיִם שִׂיאוּ
וּמַעֲלָתוֹ וְכַמָּה תְּקִיף חֵילָא דֵּהֲאֵי אֵילָנָא

רַבְרָבִי שֶׁל לְמוֹד סֵפֶר הַזֵּהר הַקָּדוֹשׁ, וְשֶׁרֶשׁ
בְּאַרְץ גִּזְעוֹ לְשַׁלַּח רְצוּצִים חֲפָשִׁי מִן הַגָּלוּת
הַמֶּר, הָאֵיךְ לֹא יִתְלַהֵב לֵב הָאָדָם לְהָאִיר אֶזֶן
לְשִׁמְעַ בְּלִמּוּדִים לְקַבֵּעַ שְׁעוֹר קָבוּעַ בְּכָל יוֹם
בְּזֵהר הַקָּדוֹשׁ וּבִתְקוּנִים וְשָׂאֵר סְפָרֵי הַמִּקְבָּלִים
כו'.

(יסוד ושרש העבודה, שְׁעָרֵי הַשָּׁשִׁי, שְׁעַר הַנִּיצוּץ)

סֵפֶר הַזֵּהר הוּא עֶקֶר כָּל סְפָרֵי מוֹסֵר, וְהוּא
יִלְהִיב לִבְךָ בְּשִׁלְהֶבֶת אֵשׁ לְעִבּוּדָה הַתְּמִימָה
- סֵפֶר הַזֵּהר הוּא הַמַּפְתָּח וְהוּא הַסּוּגֵר

בַּסֵּפֶר סוּר מִרַע וַעֲשֵׂה טוֹב (דף ט"ז:) וְזֶה
לְשׁוֹנוֹ: תִּדְבֹּק נִפְשְׁךָ בְּסְפָרֵי יִרְאִים
שֶׁתִּרְאֶה בְּכָל עֵת חִיּוּבְךָ לְבוֹרָא כָּל עוֹלָמִים,
וּבְפָרֹט בְּסֵפֶר הַזֵּהר שֶׁהוּא עֶקֶר כָּל סְפָרֵי
מוֹסֵר, וְהוּא יִלְהִיב לִבְךָ בְּשִׁלְהֶבֶת אֵשׁ
לְעִבּוּדָה הַתְּמִימָה, סֵפֶר הַזֵּהר הוּא הַמַּפְתָּח
וְהוּא הַסּוּגֵר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

על חלק הנסתר שבו כתב בספר יסוד ושרש
העבודה (שער ו' פרק ג') וזה לשונו: אין
אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדלותו
ורוממותו יתברך שמו מכל למידנו, כמו
מלמוד חכמת הקבלה, וביחוד מלמוד ספר
זהר הקדוש והתקונים, חכמת אדם תאיר
פניו וכו'.

ראה בהקדמת מורינו הרב חיים ויטאל לשער
ההקדמות, וזה תכן דבריו: ולא מבעיא
בחלק הנגלה שבזהר, שבו בודאי יכול כל
אדם לעסק, כמו שהוא עוסק בשאר מדרשי
חכמינו זכרונם לברכה, אלא אפלו בחלק
סתרי התורה שבזהר יכול כל אדם לעסק בו
אפלו בעיון, כמו שהוא עוסק בנגלות התורה
בעיון, ומי שאינו יכול לעסק בנגלות התורה
בעיון, לפחות יעסק בבקיאות בספר הזהר,
חוץ מה שרגילים כלל ישראל לגרס את לשון
הזהר ואת ספר תקוני הזהר תמיד, ובפרט

בְּחֶדֶשׁ אֱלֹל, הַמִּקְדָּשׁ וּמִטֵּהר אֶת נֶפֶשׁ הָאָדָם
וּמִלְהִיבּוֹ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂזֵהוּ כָּל
תְּכֵלִית לְמוֹד וְגִרְסַת הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ אֲךָ וְרַק
לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִזְכוּת לִירֵאת
הַשֵּׁם. (סוד מֵרַע וַעֲשֵׂה טוֹב דָּף ט"ז:)

לְקַבֵּעַ שִׁיעוֹר קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּזוֹהַר
הַקָּדוֹשׁ וּבִתְקוּנִים

וּבִסְפָּר יְסוֹד וְשֶׁרֶשׁ הָעֲבוּדָה כְּתַב, וז"ל: אַחֵי
וִרְעֵי, אִם כָּל כֶּן גְּדוּלָה לַשָּׁמַיִם שִׂיאוּ
וּמַעֲלָתוֹ, וְכִמָּה תִקְיָה חֵילָא דֵּהֲאִי אֵילָנָא
רְבִרְבָּא שֶׁל לִימוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, וְשֶׁרֶשׁ
בְּאַרְץ גִּזְעוֹ לְשַׁלַּח רְצוּצִים חֲפָשִׁי מִן הַגָּלוּת
הַמֶּר, הָאִיךְ לֹא יִתְלַהֵב לֵב הָאָדָם לְהַעֲרִיר אֶזְנִי,
לְשִׁמוּעַ כִּלְמוּדִים, לְקַבֵּעַ שִׁיעוֹר קְבוּעַ בְּכָל
יוֹם בְּזוֹהַר הַקָּדוֹשׁ וּבִתְקוּנִים וּשְׂאֵר סִפְרֵי
הַמִּקְבָּלִים וְכו', עַכ"ל.

(יְסוֹד וְשֶׁרֶשׁ הָעֲבוּדָה, שַׁעַר הַנִּיצוּץ)

פרק ו'

המקובל האלוקי
רבי חיים וויטאל זי"ע
תלמידו המובהק של האריז"ל

אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שאינם
עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד
לתורה, כי הם מאריכים הגלות וכל הרעות
המתרגשות לבוא בעולם

וזה אצלי פירוש המשנה (אבות ו ב): אמר רבי
יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול
יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת: אוי להם
לבריות מעלבונה של תורה, כי בלי ספק
בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם
היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת

כְּסוּתָהּ וְכָל הָאֲמוֹת יֹאמְרוּ לְיִשְׂרָאֵל "מֶה
 דּוֹדְךָ מִדּוֹד", מֶה תּוֹרַתְכֶם מִתּוֹרַתֵּנוּ, הֲלֹא גַם
 תּוֹרַתְכֶם סְפוּרִים בְּהַבְּלֵי הָעוֹלָם. אֵין עֲלֵבוֹן
 תּוֹרָה גָּדוֹל מִזֶּה, וְלָכֵן אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת
 מִעֲלֵבוֹנָהּ שֶׁל תּוֹרָה וְאֵינָם עוֹסְקִים בְּחֻכְמַת
 הַקְּבָלָה שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת כְּבוֹד לַתּוֹרָה, כִּי הֵם
 מֵאֲרִיכִים הַגָּלוּת וְכָל הָרָעוֹת הַמְּתַרְגְּשׁוֹת
 לָבוֹא בָּעוֹלָם, כַּנֶּזְכָּר לְעֵיל בַּמֶּאמָר שֶׁהִתְחַלְנוּ
 בְּהַקְדַּמְתֵּנוּ זֹאת וְזֶה עֲצָמוֹ הוּא בֵּת קוֹל
 הַמְּכַרִּיז בְּכָל יוֹם.

טַפְּשִׁין דְּעֵלְמָא, לֹא מִסְתַּכְּלֵי אֶלָּא בַּהּ הוּא
 לְבוּשָׁא, דְּאִיהוּ סְפוּר דְּאוּרִייתָא

וְנִרְמִז בַּפְּסוּק "קוֹל אוֹמֵר קְרָא", וְעַל כִּיּוֹצֵא
 בְּזֶה אָמְרוּ גַם כֵּן בְּסֵפֶר הַזֶּהר פְּרָשֵׁת
 בְּהַעֲלֵתְךָ (דף קנ"ב.) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: רַבִּי שְׂמַעוֹן
 אָמַר, וְוִי לְהֵהוּא בַּר נָשׁ דְּאָמַר, דִּהָא אוּרִייתָא
 אֲתָא לְאַחֲזָא סְפוּרִין בְּעֵלְמָא, וּמְלִין

דְּהַדְיוּטִי. וְעוֹד הָאִי מְלָה דְּאוֹרֵייתָא לְבוּשָׁא
 דְּאוֹרֵייתָא אִיהוּ. וּמֵאן דְּחָשִׁיב דְּהָהוּא לְבוּשָׁא
 אִיהוּ אוֹרֵייתָא מִמָּשׁ, וְלֹא מְלָה אַחֲרָא, תִּיפַח
 רוּחִיהּ, וְלֹא יֵהָא לִיָּה חוּלְקָא בְּעֵלְמָא דְּאִתִּי.
 וּבְגִין כֹּךְ אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים
 קִיט): 'גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרֶתְךָ', מֶה
 דְּתַחוֹת הָאִי לְבוּשָׁא דְּאוֹרֵייתָא וְכו'. טַפְשִׁין
 דְּעֵלְמָא, לֹא מִסְתַּכְּלִי אֶלָּא בְּהָהוּא לְבוּשָׁא,
 דְּאִיהוּ סְפוֹר דְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא יִתִּיר וְכו'.

עוֹד יֵשׁ מְקוֹם אַחֵר כִּיּוֹצֵא בְּזָה בְּפִרְשָׁה הַנּוֹכַח
 עֲצָמָה (דף קמט:), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וּמֵאן
 דְּאָמַר, דְּהָהוּא סְפוֹרָא דְּאוֹרֵייתָא, לְאַחֲזָאָה עַל
 הָהוּא סְפוֹרָא בְּלִבְד קֶאֱתִי, תִּיפַח רוּחִיהּ. דְּאִי
 הָכִי, לֹא אִיהִי אוֹרֵייתָא עֲלָאָה, אוֹרֵייתָא
 קְשׁוּט.

וְהִנֵּה בְּחֻכְמֵי הַפֶּשֶׁט עֲצָמָם שְׁתֵּי בְּחִינוֹת, אִם
 הִכֵּת שְׁהֵם יִרְאִי הַשֵּׁם וְעוֹסְקִים בָּהּ לְשֵׁם

שָׁמַיִם אֵלָּא שְׁנַשְׁאָרוּ בְּתוּךְ הַחֲשֵׁךְ מְנַעוּרֵיהֶם
וְלֹא לְמַדּוֹ סוּדוֹת הַתּוֹרָה וּמִתִּירָאִים לְגַעַת בָּהֶם
בְּאִמְרָם "מִי יַעֲלֶה לָנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקְחֶהָ לָנוּ",
וּמִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד וַיַּגִּידָהּ לָנוּ מַה הֵם רְזִיָּה
וְסוּדוּתֶיהָ, וְעַל כֵּיוָצֵא בָּזָה "וְאֵל הַשָּׁמַיִם וְאִין
אוֹרָם", כִּי גַם שָׁהִם נִפְשׁוֹת חֲצוּבוֹת מִן
הַשָּׁמַיִם אִין אוֹרָם עִמָּהֶם וּבְמַחֲשָׁכִים יֵשְׁבוּ
וּמַשֵּׁם לֹא יֵצְאוּ.

רְאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לְכַסִּיל מִמֶּנּוּ
וְעוֹד יֵשׁ כֶּת אַחֲרֵת וְהֵם קָצַת תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
חֲרִיפִים וּמְפַלְפְּלִים עוֹקְרֵי הָרִים וְטוֹחֲנִין
זֶה בָּזָה בְּפִלְפוּלָם בְּבֵית הַמְּדָרֶשׁ, עָלֵיהֶם
נֶאֱמַר "רְאִיתִי אֶת הָהָרִים" וְגו' רוֹעֲשִׁים
וּמִתִּירָאִים לְגַשֵּׁת אֶל מְקוֹם אֵשׁ אוֹכְלָה הֵם רְזִי
הַתּוֹרָה, דְּבָרֵיהֶם כְּגִחְלִי אֵשׁ לַהֲבַת שִׁלְהֶבֶת
וּמִתִּירָאִים פֶּן יִצְרְבוּ בָם צָרְבַת כְּעַנְיָן "הֵהוּא
יְנוּקָא דִּיהוָה דָּרִישׁ בְּחֻשְׁמַל וְנִפְק אֶשָּׁא מִיְנִיה

וְאֶכְלֶתִּיהָ", וְמָה טוֹב וְמָה נָעִים חֶלְקָם אִם
עָלְתָה לָהֶם כֶּךָ וַיִּשְׁרְפוּ בְקִדְשָׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ
כִּי אִשׁ אוֹכֶלָה הוּא, וְעַל כִּיּוֹצֵא בָּאֱלוֹ נֶאֱמַר
(מִשְׁלִי כד ז): "רֹאמוֹת לְאוֹיֵל חֲכָמוֹת", וְלָכֵן
"בְּשַׁעַר לֹא יִפְתָּח פִּיהוּ". וּבְלִי סִפֵּק כִּי
הַחוֹשְׁבִים כֶּךָ אוֹיֵלִים הֵם כִּי לוֹלִי שֶׁהֵם
חוֹשְׁבִים בְּעֵינֵיהֶם דִּי לָהֶם אוֹתָהּ הַחֲכָמָה
הַפְּשוּטָה שֶׁיִּדְעוּ בָּהּ וּכְבֹּר הֵם חֲכָמִים, לֹא
הָיוּ נִמְנָעִים מִלְכַּנֵּס מִפְּנִימְיוֹתָהּ, וְעַל כִּיּוֹצֵא
בְּזֶה נֶאֱמַר (מִשְׁלִי כו, יב): "רֹאִיתָ אִישׁ חָכָם
בְּעֵינָיו תִּקְוָה לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ".

וְאִם שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, אֲשֶׁר עָלָיו
נֶאֱמַר (מְלָכִים-א ה יא): "וַיַּחֲכֶם מְכָל
הָאָדָם" וְכו', אָמַר בְּסוּף יָמָיו בָּעֵת שֶׁחֲבֵר
קִהְלֶת (קִהְלֶת ז כג): "אֲמַרְתִּי אַחֲכָמָה וְהִיא
רְחוּקָה מִמֶּנִּי", וְלֹא בִדְעָתוֹ כָּלֵל לַחֲשֹׁב שֶׁכְּבֹר
נִתְחַכֵּם אֵלָּא חָשַׁב שֶׁאֲפָשָׁר שְׁלַעֲתִיד יִתְחַכֵּם,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "אֲמַרְתִּי אַחֲכָמָה" לַעֲתִיד עַל יְדֵי

הִיגִיעָה, וְעַם כָּל זֶה רָאָה אַחֵר כֶּךָ כִּי טָעָה
בָּזָה, וַכֵּמוֹ שִׁכְתוּב "וְהָיָא רְחוּקָה מִמֶּנִּי".

מִה יַעֲשׂוּ הַפְתָּאִים הַיְתוּשִׁים אֲשֶׁר בְּזַמְנֵנוּ זֶה
וּמִה יַעֲשׂוּ הַפְתָּאִים הַיְתוּשִׁים אֲשֶׁר בְּזַמְנֵנוּ זֶה
בְּהִיוֹתָם חֲכָמִים שְׂמֵחִים בְּחֻלְקָם וְשִׁשִּׁים
בְּעִבּוּדָתָם, וְהָרִי רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָה
חֲכָמֵי הַתְּלֻמוֹד הַגְּדוֹלִים וְהָרֵאשׁוֹנִים אָמְרוּ:
אֵין אָנוּ אֶפִּילוֹ כַּחֲמוּרוֹ שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס בֶּן
יֵאִיר, וְאֵין לְתַמָּה מְזָה, כִּי הָרִי מְפָרֵשׁ בְּכַתוּב
"וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל נַעֲרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם
הַחֲמוּר", וְדָרְשׁוּ בּוֹ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָה
'עַם הַדּוּמָה לַחֲמוּר', וְאֵין פּוֹנָתָם כִּי אָמַר
לָהֶם כֶּךָ עַל הֵיוֹתָם נַעֲדָרִים בְּלֹתִי חֲכָמָה, כִּי
הָרִי הַכָּתוּב אָמַר וְהָעִיד עַל אֱלִיעֶזֶר שֶׁהוּא
אֶחָד מֵהֶם הוּא דְמָשָׁק אֱלִיעֶזֶר, וְדָרְשׁוּ
חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (יוֹמָא כח:): 'דּוּלָה
וּמִשְׁקָה מִתּוֹרַת רַבּוֹ לְאַחֲרִים'.

מה חמור אינו רואה אף אתם כך

אֲמַנָם כָּבֵר בְּאֵרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה
עֲצָמָם וְאָמְרוּ הַטַּעַם, לְפִי שְׁלֹא רָאוּ
עֵינֵי הַשְׂכִּינָה קָשׁוּר עַל הָהָר וְלָכֵן קָרָאָם עִם
הַדּוֹמָה לַחֲמוֹר, מֶה חֲמוֹר אֵינוֹ רוֹאֶה, אֵף אֲתֵם
כֵּן. וְאֵף אִם בְּמָקוֹם אַחֵר נִרְאָה כִּי קָרָא כֵּן
לְאַלְיַעֲזָר מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֹבֵד, וְהִנֵּה הוּא קִנְיָן
בְּסִפּוֹ כִּמּוֹ בְּהִמָּתוֹ וַחֲמוֹרוֹ, אֵין זֶה רַק
אֲסֻמָּכְתָּא בְּעִלְמָא כִּי הָרִי יִשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ הָיָה
שָׁם, וְהָרִי יִשְׁמַעְאֵל בֶּן אַבְרָהָם הָיָה וְהֵבֵן הוֹלִיךְ
אַחֵר מִשְׁפַּחַת אָבִיו.

עַל כֵּן נִתְקַלְקְלוּ, וְלָבָם שָׂרֵשׁ פּוֹרָה רֹאשׁ
וְלַעֲנָה, וְעִלְתָּה בָּהֶם חֲלוּדַת טִיט וְרֶפֶשׁ, לְכַפֹּר
בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת - וְאֵין סִפֵּק כִּי לֹא יִהְיֶה לָהֶם
חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא

אָמַר עוֹד (יְרֵמְיָה ד כד): "וְכָל הַגְּבָעוֹת
הַתְּקַלְקְלוּ", כִּי הַגְּבָעוֹת הֵם הַתְּלַמִּידִי

חֲכָמִים הַבְּחוּרִים הִנְקָרְאִים גְּבָעוֹת אֵצֶל
בְּחִינֹת הָהָרִים הַנִּזְכָּר, הִנֵּה הַגְּבָעוֹת אֵלוֹ
נִתְקַלְקְלוּ לְגַמְרִי, כִּי בִּרְאוֹת הַתְּלַמִּידִים
הַקְטָנִים אֶת הַגְּדוֹלִים הָהָרִים הָרָמִים רוֹדְפִים
יוֹמָם וְלַיְלָה אַחֲרֵי הַפְּשָׁטִים וְאֵינָם עֲסוּקִים
בְּחֻמָּה הַזֹּאת וְאֵינָם יוֹדְעִים כִּי מִירְאָתָם
לִכְנֹס בָּהֶם נִמְנָעִים מִלְּהַתְּעַסֵּק בָּהֶם כַּנִּזְכָּר,
וְעַל כֵּן גְּבָעוֹת אֵלוֹ נִתְקַלְקְלוּ וְלִבָּם שָׁרֵשׁ
פוֹרָה רָאשׁ וְלַעֲנָה וְעָלְתָה בָּהֶם חֲלוּדַת טִיט
וְרֶפֶשׁ לְכַפֹּר בְּחֻמַּת הָאֱמֶת, וְאוֹמְרִים שְׂאִין
בַּתּוֹרָה אֵלָּא פְּשָׁטִיָּה וְלִבּוֹשִׁיָּה בְּלִבָּד עַל
דֶּרֶךְ הַנִּזְכָּר לְעִיל בְּפִרְשַׁת בְּהַעֲלֹתָהּ, וְאִין
סִפֵּק כִּי לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא
כַּנִּזְכָּר שֵׁם בְּזוּהַר. וְכִבְר נִתְבָּאֵר לְמַעְלָה הַסֵּפָה
כִּי תוֹרַת עוֹלָם הַבָּא אֵינָנָה כְּפִשְׁטָה רַק
עַד שֵׁם עוֹסְקִים בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה וְסוּדוּתֶיהָ,
זֶה שְׁלֹא בָּחַר בָּהֶם וְלֹא טָרַח בְּעוֹלָם הַזֶּה
מִעֲרַב שַׁבָּת לֹא יֹאכַל בְּשַׁבָּת, וְעָלִיהֶם

נֶאֱמַר "הִנֵּה עַבְדִּי יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ"
וְגו'.

עַרְב רַב הֵמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם
וְהֵנָּה מֶה שֶׁכָּתַב בְּתַחֲלֵת דְּבָרָיו וְאָפִילוּ כָּל
אִינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵיתָא כָּל חֶסֶד
דְּעַבְדֵּי לְגִרְמִיָּהּ וְכוּ'. עִם הָיִוֹת שֶׁפִּשְׁטוּ מִבְּאָר,
וּבִפְרָט בְּזִמְנֵינוּ זֶה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים אֲשֶׁר
הַתּוֹרָה נַעֲשִׂית קָרָדִם לַחֲתוֹךְ בָּהּ אֶצֶל קִצַּת
בְּעַלֵּי תוֹרָה אֲשֶׁר עֲסָקִים בַּתּוֹרָה עַל מְנַת לְקַבֵּל
פָּרָס וְהַסְפָּקוֹת יִתְרוֹת, וְגַם לְהִיּוֹתָם מְכַלֵּל
רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, לְהִיּוֹת שְׂמִם
וְרִיחָם נוֹדֵף בְּכָל הָאָרֶץ וְדוֹמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם
לְאֲנָשֵׁי דוֹר הַפְּלָגָה הַבּוֹנִים מִגָּדֵל וְרֹאשׁוֹ
בְּשָׁמַיִם, וְעַקֵּר סִבָּת מַעֲשֵׂיהֶם הִיא מֶה שֶׁכָּתַב
אַחֵר כֶּךָ הַכָּתוּב וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. כִּכְתוּב בְּסִפּוֹר
הַזֹּהַר בְּפֶרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית (דף כ"ה:) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ
עַל פְּסוּק אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,

שְׁחַמְשָׁה מִיָּנִים יֵשׁ בְּעֶרְבַּ רַב, וּמִן הַג' מִיָּנִים,
 מֵהֶם הוּא הַנִּקְרָא כֶּת גְּבוּרִים, דְּעָלִיּהוּ אֲתָמַר
 הֵמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם אֲנָשֵׁי הַשָּׁם,
 וְאֵינוֹן מִסְטָרָא דְּאֵלִין דְּאֲתָמַר בְּהוֹן (בְּרֵאשִׁית
 יא) הָבָה נִבְנֶה לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְגו', וְנַעֲשֶׂה לָּנוּ
 שֵׁם בְּבִנְיָן בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מִדְּרָשׁוֹת וְשׁוּיִין
 בְּהוֹן סֵפֶר תּוֹרָה וְעֵטְרָה עַל רִישֶׁיהָ, וְלֹא
 לְשִׁמָּה, אֲלֹא לְמַעַבְדַּ לֹּזֶן וְכוּ'. וְהִנֵּה עַל הַכֶּת
 הַזֹּאת אָמְרוּ בַּגְּמָרָא: כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה נָח לוֹ שְׁנֵה־פָכָה שְׁלִיתוֹ עַל פָּנָיו וְלֹא
 יֵצֵא לְאֹוִיר הָעוֹלָם.

רֵאִיָּה שְׂאִין עוֹסְקִין לְשִׁמָּה

וְאִמְנָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵרָאִים תִּימָה וַעֲנוּה
 בְּאֲמָרָם כִּי כָּל עוֹסֵק בַּתּוֹרָה הוּא
 לְשִׁמָּה: וְהִנֵּה הֶחָכֶם הַגָּדוֹל הַתָּנָא רַבִּי מֵאִיר
 עָלָיו הַשָּׁלוֹם הֵעִיד עֲלֵיהֶם שְׁלֹא כֶּךָ הוּא בְּאֲמָרוֹ
 לְשׁוֹן כָּלְלוֹת כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה זֹכָה

לְדַבְּרִים הַרְבֵּה וְכוּ' וּמַגְלִים לוֹ רִזֵּי תוֹרָה וְנַעֲשֶׂה
כְּנֶהֱרָ שְׁאִינוּ פּוֹסֵק וְהוֹלֵךְ וּכְמַעֲיֵן הַמִּתְגַּבֵּר
מֵאֲלֵיו בְּלִתִּי הַצֵּטְרָכוֹ לְטָרַח וּלְעֵינֵי בָהּ וּלְהוֹצִיא
טַפִּין טַפִּין שֶׁל מִימֵי הַתּוֹרָה מִן הַסֵּלַע, הִנֵּה זֶה
יִוְרָה שְׁאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה כְּהַלְכָתָהּ, וּמִי
זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִזְלוּ עֵינָיו דְּמַעוֹת בְּרֹאוֹתוֹ
הַמְּשֻׁנָּה הַזֹּאת וְרוֹאֶה חֲסָרוֹנוֹ וּפְחִיתוֹתוֹ.

בְּגֵדֵר שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה

הַאֲמָנָם אֵף עַל פִּי שֶׁלְכֹאֲוָרָה אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ
לְשׁוֹן הַמַּאֲמָר עַל אִפְּן זֶה [הַגָּהָה -
אֶפְשָׁר כּוֹנֵנָתוֹ עַל לְקַנְיֵט כִּמּוֹ שֶׁכָּתַב הַתּוֹסֵפוֹת
(פְּסָחִים נ:)] אַב"ן ח"ן. וּבְעֵץ חַיִּים כָּתַב
יָד שֶׁל הַחֲסִיד בַּעַל יְסוֹד וְשִׁרְשׁ הָעֲבוּדָה
גֵּרָם אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ כּוּ' עַל עִם הָאָרֶץ וְלֹא
עַל תַּלְמִיד חָכָם כּוּ']. עִם כָּל זֶה דָּבָר
קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לֵאמֹר וְכִי בְּשׁוּפְטָנִי עֲסָקִינָן
וְלֹא בְּכָלִלוֹת כָּל הַתַּלְמִידֵי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים

בַּתּוֹרָה וְהִרְאָיָה עַל זֶה אָמְרוּ דְּרַךְ כָּלִלוּת:
 וְאַפִּילוּ כָּל אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵיתָא כָּל
 חֶסֶד דְּעַבְדִּי לְגִרְמִיָּהוּ עַבְדִּי, וְאֵין לוֹמַר
 דְּמַלֵּת כָּל הִיא יִתְרָה וּמִשְׁבַּשְׁתָּא, שְׁהִירִי
 מִקְרָא דְּוִרְשׁ וְכָל חֶסְדּוֹ כְּצִיץ הַשָּׁדָה, שְׁלֹא
 נֶאֱמַר וְחֶסְדּוֹ אֵלָא וְכָל חֶסְדּוֹ, לְרִמּוֹז כִּי כָּל
 הַתְּלִמִּידִי חֲכָמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה הַנִּקְרֶאת
 תּוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה הֵם דּוֹמִים בְּחֶסֶד
 הַהוּא אֶל צִיץ הַשָּׁדָה מִשּׁוֹם דְּלִגְרִמִּיָּהוּ
 עַבְדִּי. אֲבָל בְּאוֹר לְשׁוֹן הַנִּזְכָּר לְעִיל יוֹבֵן
 רֵאשִׁיתוֹ מֵאַחֲרִיתוֹ בְּאָמְרוֹ וַיִּרְאָה וְאַהֲבָה עַל
 מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס אִיהִי שְׁפָחָה וְתַחַת שְׁלֹשׁ
 רְגָזָה אֶרֶץ.

לִית יַחֲוּדָא עַד דְּעֵרַב רַב יִתְמָחוּן מִעֲלָמָא

וְהָעֲנִין יוֹבֵן בְּמָה שְׁכָתַב בְּסִפְר הַזֵּהר בְּפִרְשֵׁת
 בְּרֵאשִׁית (דף כז:). וּבִגִּין דָּא אָמַר
 קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבָדוֹ

אָעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ דָּא מְשֻׁנָּה אֶתְתָּא דְּהָהוּא
נַעַר וְאִיהוּ שְׁפָחָה דְּשְׁכִינְתָּא, וְאִי זָכוּ יִשְׂרָאֵל
אִיהִי עֶזֶר לוֹן בְּגִלּוּתָא מְסֻטָּרָא דְּהֵתֵר טָהוּר
כָּשֵׁר, וְאִי לֹא אִיהִי כְּנֶגְדּוֹ מְסֻטָּרָא דְּטָמֵא פָּסוּל
אָסוּר וְכוּ' דְּלִית יְחוּדָא עַד דְּעָרְב רַב יְתַמָּחוּן
מֵעֲלָמָא. וּבְגִין דָּא אֶתְקַבֵּר מִשָּׁה לְבַר מֵאֲרַעָא
קִדִּישָׁא, וְקְבוּרְתָא דִּילִיָּה אִיהִי מְשֻׁנָּה דְּשִׁלְטָא
עַל מְטְרוֹנִיתָא דְּאִיהִי קְבֵלָה לְמִשָּׁה, וּמִלְכָּא
וּמְטְרוֹנִיתָא מִתְּפָרְשָׁא מִבְּעֵלָה, וּבְגִין דָּא תַּחַת
שֶׁלֶשׁ רִגְזָה אֶרֶץ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ דָּא
עֲבָדָא יְדִיעָא, וְשְׁפָחָה דָּא מְשֻׁנָּה, וְנָבֵל כִּי
יִשְׁבַּע לָחֶם דָּא עָרְב רַב.

**'פִּשְׁט' מִלְשׁוֹן פִּשְׁטָתִי אֶת כְּתָנִיתִי, שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַמְּלָבוּשִׁים הַחִיצוֹנִי**

הִנֵּה מִבְּאֵר כִּי תוֹרַתְנוּ הִקְדוּשָׁה כְּלוּלָה
וְנִמְצְאָת בְּכָל אַרְבַּע עוֹלָמוֹת אֲבִי"ע
[אֲצִילוּ"ת בְּרִיא"ה יְצִיר"ה עֲשִׂי"ה] וּבְהִיוּתָהּ

בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת אֶז נִקְרָא קַבָּלָה, כִּי שֵׁם הִיא
מִפְשֻׁטת מְכַל הַלְבוּשִׁים הַנִּקְרָא פֶּשֶׁט מְלֻשׁוֹן
פֶּשֶׁטִּי אֶת כְּתָנִיתִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּלָבוּשִׁים
הַחִיצוֹנִי, שֶׁהוּא עַל גְּבִי עוֹר אָדָם הַמִּתְפַּשֵּׁט
מֵעָלָיו לְפַעֲמִים, וְזֶהוּ עֵקֶר מַלְּת פֶּשֶׁט.
(הַמַּהְרַח"ו הַקִּדְמָה לְשַׁעַר הַהִקְדָּמוֹת וּלְעֵץ חַיִּים)

אוי להם לבריות מעלבונה של תורה

וְזֶה אֶצְלִי פִירוּשׁ הַמְּשֻׁנָּה (אָבוֹת פָּרָק ו' ב')
"אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
בֵּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהָר חוֹרֵב וּמִכְרֹזַת וְאוֹמֶרֶת
אֹי לָהֶם לְבָרִיּוֹת מַעְלָבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה", כִּי בְּלִי
סִפֵּק בְּהִיוֹתָם עוֹסְקִים בְּפִשְׁטִיָּהּ וּבְסִיפּוּרֶיהָ
לְבָדָם, הִיא לוֹבֶשֶׁת בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ וְשֶׁק הוֹשֵׁת
כְּסוּתָהּ, וְכָל הָאֲמוֹת יֹאמְרוּ לְיִשְׂרָאֵל, מַה
דוֹדֶךָ מְדוּד, מַה תּוֹרַתְכֶם מִתּוֹרַתֵינוּ, הֲלֹא גַם
תּוֹרַתְכֶם סְפוּרִים בְּהִבְלִי עוֹלָם, אֵין עֲלֵבוֹן
תּוֹרָה גָּדוֹל מִזֶּה, וְלָכֵן "אֹי לָהֶם לְבָרִיּוֹת

מַעֲלִבֹנָה שֶׁל תּוֹרָה", וְאֵינָם עוֹסְקִים בְּחֻכְמַת
הַקְּבָלָה שֶׁהִיא נֹתֶנֶת כְּבוֹד לְתוֹרָה, כִּי הֵם
מֵאֲרִיכִים הַגָּלוּת, וְכָל הָרָעוֹת הַמְתַּרְגְּשׁוֹת
לָבוֹא לְעוֹלָם, עַכ"ל. כְּלוּמָר שֶׁלֹּא זֶה בְּלִבָּד כָּל
הָאֲסוּנוֹת שֶׁקָּרוּ תְּלוּי בְּצוּאָרָם, אֲלֵא גַם ח"ו
מֵה שֶׁעָתִיד לִהְיוֹת שֶׁלֹּא יָבוֹא הֵם אֲשָׁמִים
בְּכֶךָ, וְאוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה וְאוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ
כְּלָמָה, מֵה יַעֲנֶנּוּ בַּיּוֹם הַדִּין, כִּי רַק רַבִּי שִׁמְעוֹן
יָכוֹל לִפְטוֹר מִן הַדִּין, וְהֵם לֹא רָצוּ לְשִׁמוּעַ לוֹ,
וְלֹא אָבוּ לְלַכֵּת בְּתוֹרָתוֹ – "תּוֹרָה אֹר" שֶׁעַל
זֶה כָּתַב הַמַּהְרַח"ו שָׁם, כִּי הַפְּסוּק (מִשְׁלִי פָּרָק
ו' כ"ג) "וְתוֹרָה אֹר" הוּא רַק עַל חֻכְמַת סֵפֶר
הַזוֹהַר הַקָּדוֹשׁ וְז"ל: וְכִנְיָד הַכֶּתֶה הִב' הֵם
הַתְּלִמִּידֵי חֻכְמִים הָעוֹסְקִים בְּתוֹרַת ה' אֲשֶׁר
נִפְשָׁם חֲצוּבָה מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ אָמַר
"וְאֵל הַשָּׁמַיִם וְאֵין אֹרָם" כִּי גַם שְׁנֵינֵפֶשׁ
חֲצוּבָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֵין לָהֶם אֹר בְּתוֹרָתָם
כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ לְמַעַלָּה בְּשֵׁם חֲז"ל עַל פְּסוּק:

בְּמַחֲשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי זֶה תִּלְמוּד בְּבָלִי. וְחֻכְמַת
סֵפֶר הַזוהַר הִיא הַמַּאֲרָה אוֹתָם, וּמִבְּאֶרֶת
הַדְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים בַּתִּלְמוּד, בְּמַלְבוּשִׁים כְּאֵלוֹ
הֵם חֹשׁוּבִים גַּשְׁמִיִּים, אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם נֹאמַר
"וְתוֹרָה אֹר", וְזֶה שֶׁאָמְרוּ וְאֵל הַשָּׁמַיִם וְאִין
אוֹרָם, וְעַל זֶה נִתְּנָבֵא יִשְׁעִיָּה הַנְּבִיא בְּנִחְמוּתוֹ
וְאָמַר: "וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדְעוּ" וְגו',
כִּי הַתּוֹרָה הַפְּשׁוּטִית נוֹדְעוּ בְּמִסְפָּרָם, וְכו',
עֵי"ש... וּבְלִי סִפֵּק כִּי הָעוֹסְקִים בַּתִּלְמוּד
בְּבָלִי בְּלִבָּד, מְגַשְׁשִׁים כַּעֲוָרִים קִיר, בְּלִבוּשֵׁי
הַתּוֹרָה, וְאִין לָהֶם עֵינַיִם רוֹאוֹת בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה
הַנִּסְתָּרִים בּוֹ, כִּי לֹא עַל חֲנֹם כָּפִי רְצוֹנָם פָּסְקוּ
טָמֵא טָהוֹר אָסוּר וְהֵתֵר כָּשֶׁר וּפְסוּל, אֶלָּא
מֵתוּךְ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה כַּנּוֹדָע לְיודְעֵי חֵן, וְכִמּוֹ
שֶׁקָּרָאָם בְּמָקוֹם אַחֵר, הָאֶחָד שֶׁבְּאַרְנוֹ לְעִיל,
סְתִימִין עֵינָיו וְכו' וְזֶה שֶׁכָּתוּב (ישעיה פרק מ"ב
י"ט) "מִי עוֹר כִּי אִם עֲבָדִי", אֲבָל הַכּוֹוֶנָה הִיא
לְמַעוּטֵי וּלְאַפּוּקֵי חֻכְמֵי הָאֱמֶת הַנִּקְרָאִים

בָּנִים, אֵינוֹן מָרִי קִבְּלָה כַּנִּי"ל אֲבָל הָעוֹסְקִים
 בַּמִּשְׁנָה לְבִדָּה בִּלְתִּי הַסִּתְּכֻלוֹתָם בְּסוּדוֹתֶיהָ,
 וְכַפִּי סוּדוֹתֶיהָ יִפְסְקוּ הַדִּינִים אִם אֶסוּר וְאִם
 מִתָּר כַּנִּי"ל הִנֵּה אֵלּוּ עוֹרִים בּוֹדָאֵי הֵם, וְזֶה
 שֶׁכָּתוּב "מִי עוֹר כִּי אִם עֲבָדִי", כִּי הָעוֹסֵק
 בַּפֶּשֶׁט נִקְרָא עֶבֶד כַּנִּי"ל וְעֲלֵיהֶם נִתְּנָבֵא יִשְׁעִיהָ
 לַעֲתִיד לָבוֹא שְׂיִזְכּוּ לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ לֹא יָדְעוּ הוּא
 דֶּרֶךְ חֲכָמַת הָאֱמֶת... וְזֶה שֶׁכָּתוּב עוֹד אֲשֵׁים
 מִחֲשָׁךְ לַפְּנִיָּה לָאוֹר, כִּי הִתְלַמּוּד בְּבִלִּי שֶׁהוּא
 מִחֲשָׁךְ הַמְּסַפֵּר בַּפֶּשֶׁט הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲשֵׁים
 לַפְּנִיָּה לָאוֹר, וְיִסְתַּכְּלוּ מִתּוֹכוֹ רִזִּין דְּאוֹרֵייתָא
 הַגְּנוּזִים בּוֹ, הַנִּקְרָא וְתוֹרָה אוֹר.

(סֵפֶר עֵץ חַיִּים, הַקְדָּמַת מוֹהֲרַח"ו זִיע"א עַל שַׁעַר הַהַקְדָּמוֹת)

**חֲטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן שְׁלֹא עָסַק בְּקִבְּלָה וְלָכֵן
 גַּם נִשְׁבְּרוּ הַלּוּחוֹת**

**כָּתַב הַמֹּהֲרַח"ו בְּהַקְדָּמָה לְעֵץ חַיִּים: כִּי עוֹוֹן
 אָדָם הָרָאשׁוֹן בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא**

שלא בחר להתעסק בעץ החיים שהיא
חכמת הקבלה, וזהו עצמו עוון הערב רב
האומרים למשה 'דבר אתה עמנו ונשמעה'
בעץ הדעת טוב ורע, 'ואל ידבר עמנו
אלהים פן נמות' בסתרי תורה, כסברת
הטועים קצת בני תורה אשר בזמננו זה
המוציאים שם רע על חכמת האמת חיי
עולם, ואומרים שכל מי שמתעסק בה ימות
בקצרות שנים חס ושלום, ולכן נשברו
הלוחות הראשונות מסטרא דעץ החיים ונתנו
להם מסטרא דעץ הדעת טוב ורע משנה
שפחה דמטרוניתא וגרם אבודא דחרבן בית
ראשון ושני וגלות האחרון המר והארץ
אשר אנו בעוונותינו הרבים עד דיתובון
בני ישראל בתיובתא ובקשו את השם
אלהיהם להכירו ולידעו ברזי תורה וידעו
את מי הם עובדים ומי הוא מלכם, וכדין
יזכו לעסק בחכמת האמת כמו שאמר

הכתוב: "וַיֹּרְהוּ הַשֵּׁם עֵץ וַיִּמָּתְקוּ" עַל יְדֵי
הַמָּשִׁיחַ.

בְּדוֹרָנוּ מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק בְּזוֹהַר וְתַקּוּנִים וְכַתְבֵּי
הָאֲר"י כָּל עֵסֶק תּוֹרָתוֹ הוּא מִן הַשָּׁפָה וְלַחוּץ
וְכַתֵּב בְּהִיכַל הַבְּרָכָה (פְּרֻשֶׁת עֵקֶב ז', י"ט):
בְּדוֹר הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן, מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק
בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וְתַקּוּנִים וְכַתְבֵּי מֶרֶץ הָאֲר"י שֶׁהֵם
חַיִּים מִמָּשׁ לְנַפֶּשׁ, בְּלוּלָה בְּמִקְרָא וּבְמִשְׁנָה
וּבְתַלְמוּד וּפּוֹסְקִים, יֵדַע נֶאֱמָנָה שְׁכָל תּוֹרָתוֹ
שְׁעוֹסֵק הוּא מִשָּׁפָה וְלַחוּץ, כְּדוֹאֵג, וְאֵין לוֹ
עֵסֶק בַּחַיִּים וְהָאֲרָה לְנַפֶּשׁ, וְהוּא כָּלוּ טָעוֹת
וְרָמָאוֹת, וְאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה אֶלָּא לְהִיּוֹת
מֵאֲנָשֵׁי שֵׁם, לְהִיּוֹת רַב וְרֹאשׁ גָּדוֹל הַדּוֹר
וְלְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, וְאֵין לוֹ חַיִּים וְלֹא
חֵלֶק בַּחַיִּים...

וּבְדוֹר הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן אֵי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ
שְׂכִינָתָא עֲלִיוָנָה אֶלָּא עַל יְדֵי הַזֹּהַר

וּכְתַבִּי מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיֵּטֵאל בְּלִבֹּד שְׁנֵאמְרוּ
 בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּבִדְוֹר הַזֶּה מִי הָאִישׁ הַחֲפִץ
 חַיִּים אוֹהֵב יָמִים מְבֹלִי לְבָלוֹת יוֹם בְּלִתִּי
 קֹדֶשׁה לְרֹאוֹת טוֹב עוֹלָם הֵבֵא בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 יִדְבֹּק בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וּבְכַתְבֵּי מֶרֶן הָרַב חַיִּים
 וַיֵּטֵאל בְּלִבֹּד שְׁנֵאמְרוּ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

כָּל הַחֲמִשָּׁה מֵיָנִי עָרַב רַב יִתְמָחוּן מִן הָעוֹלָם
 שֶׁהֵם מְעַכְבִּים אֶת יִשְׂרָאֵל מִלְּמַד תּוֹרַת ה'

וּבְזוֹהַר פֶּרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית (דף כה ע"א) הָאֵרִיךְ
 לְבֹאֵר עַל חֲמִשָּׁה מֵיָנִים שֵׁישׁ בְּעָרַב
 רַב, וְסִימָנָם נֶגֶ"ע ר"ע, וּמֵהֶם נִמְחוּ בְּדוֹר
 הַמַּבּוּל, וּמֵהֶם בְּדוֹר הַהִפְלָגָה, [וּמִקּוּבַל בְּשֵׁם
 הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקֹּדֶשׁ, שֶׁבְּדוֹר עֲקִבְתָּא
 דְּמִשְׁיחָא, יַחְזְרוּ נְשֻׁמוֹת דּוֹר הַמַּבּוּל וְדוֹר
 הַהִפְלָגָה חֲזָרָה לְעוֹלָם, וְזֶהוּ הַנְּסִיוֹן הָאַחֲרוֹן],
 וּמִבְּאֵר הַזֶּה"ק שֵׁם, וּמֵהֶם הָעָרַב רַב,
 שְׁנֵתְעָרְבוּ בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁשׁוּרְשָׁם מְקַלִּיפֵת עֲמִילָק,

שֶׁנֶשְׂאָרוֹ בְּגָלוֹת הֶרְבִּיעִית שֶׁהוּא גָלוֹת אָדוֹם, (עיי"ש בְּאֶרֶךְ), וְעוֹד אָמַר שָׁם: וְסוּד הַפָּסוּק חָרַב בֵּיהּ מִקְדָּשָׁא עַל יְדֵי הָעָרֵב רַב, וְהָאֶרֶץ הִיָּתָה תְּהוֹ וְבָהּ, וְעַל יְדֵי זֶה חָזַר הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְבָהּ, שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הוּא מִמְּשִׁיךְ הַשְּׁפַע וְהַחֲיוֹת בְּעוֹלָם [וְזֶה שֶׁאֲנִי נִמְצָאִים בִּימֵי סְפִירַת הָעוֹמֵר שֶׁנִּפְטְרוּ תַלְמִידֵי רַבִּי עַקִּיבָא, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִהְיוּ כְבוֹד זֶה לְזֶה, וְהָיָה הָעוֹלָם שָׁמָּה מִן הַתּוֹרָה, וַיֵּשׁ לְדַמּוֹת לְחֹרֶבֶן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהָיָה תּוֹרָה בִּינִיָּהֶם, אֲבָל הָיָה שְׁנֵאת חִינָם, וְכָתוּב מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָּרְכוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלִילָה, וּבִיָּאֵר הַב"ח בְּסִימָן מ"ז הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַתּוֹרָה, שֶׁהָיָה חֶסֶד לָהֶם אֶת נִשְׁמַת הַתּוֹרָה, כִּי לָמְדוּ רַק לְצוּרֶךְ הַגִּשְׁמִי שֶׁלָּהֶם וְלֹא כְּדֵי לְהַשְׁרוֹת הַשְׁכִּינָה בָּעָם יִשְׂרָאֵל, עֵינֵי שֶׁם בְּאַרְיָכוֹת, וְכִידּוּעַ שְׁלוֹמֵדֵי תּוֹרַת הַנִּגְלָה הֵם נִמְצָאִים עַדִּינֵן בְּעוֹלָם הַפִּירוּד, וְלִכְּנֵן יֵשׁ בִּינִיָּהֶם מִחֲלוּקָתָהּ וְשִׁנְאוֹהָ, מֵהָ שֶׁאֵין כֵּן לְוֹמְדֵי

הסוד הם בעולם האצילות, ויש ביניהם אך ורק אהבה ואחדות כמו שאמר הרשב"י באידרא אנא בחביבותא תליא, ובזוהר הקדוש כתבו מה שאמרו חז"ל כל אחד ואחד נכוה מחופתו של חברו בעולם האמת, זה אינו אצל לומדי הסוד, אלא הם באהבה ואחדות גם בגן עדן העליון], וממשיך בזוהר שם: אבל כשיתגלה האור בזמן הגאולה על ידי הקדוש ברוך הוא הנקרא אור, כמו שכתוב קומי אורי כי בא אורך, ונרמז בפסוק "ויאמר אלוקים יהי אור" [וכתב הבני יששכר שהאור הגנוז מששת ימי בראשית נגנז בתוך ספר הזוהר], אז יתמחון מן העולם ויתאבדון כל החמשה מיני ערב רב, שהם מעכבים את ישראל מללמד תורת ה'.

ובזוהר חדש (ויצא דף לה:), על הפסוק (שיר השירים פרק ד ד) "כמגדל דויד צוארך בנוי לתלפיות אלה המגן תלוי עלי כל

שְׁלִטֵי הַגְּבוּרִים", אמר רבי כל הדברים יכלו
והתורה לא תכלה... דתנן כל המתעסק
בתורה בכל יום, יתחדשו לו סתרים של
מעלה... אמר רבי יצחק כל המתעסק בתורה
לשמה, כשהוא יושן בלילה נשמתו עולה
למעלה ומראין לו אותם הדברים העתידיים
להיות בעולם... ועל ידם מתקיים העולם
ונבנה בית המקדש ואז, אלף המגן תלוי עליו
וכל שלטי הגבורים אותן הנקראים אלף
אלפין וכל הנשאר תלויים עליו, וכל
השילטון בכל העולמות מלאים מטובו של
מקום, ע"כ, [וכתב המהרח"ו, שרק לומדי
הסוד נקראים לומדי תורה לשמה והאריך
שם, שאין מי שיאמר שהוא לומד תורה
לשמה, כי התנא רבי מאיר מעיד עליו
שהלמוד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה,
אם כן איפוא אותם הדברים, ולמה אין
תורתם נשפעת להם כמעייין המתגבר, וכמה

דמעות צריכים לשפוך על כך, כי רק לומדי הסוד זוכים לזה, וכן כתב החסד לאברהם בפירושו לפרקי אבות].

פרק ז'

בן איש חי

בעל אחיעזר והחפץ חיים על הבן איש חי ותאר זה של יחיד בדור וחד בדרא, לא הייתה רק דעתו של בעל הלשם על רבינו, אלא כך גם הייתה דעתו של עוד אחד מגדולי רבותינו שבאותו דור, הוא רבן של כל בני הגולה מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי זכר צדיק לברכה בעל שאלות ותשובות אחיעזר, וכך שמעתי מפי תלמיד

הַחֲפֵץ חַיִּים הוּא הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי מֶרְדְּכַי
צוֹקֶרְמָן זָכָר צַדִּיק לְבָרָכָה (אֲשֶׁר נִפְטָר בְּקִיץ
תשס"ב בִּירוּשָׁלַיִם בְּשִׁכּוּנַת גְּבַעַת שָׂאוּל, וּבְצַעֲרֻתוֹ
לָמַד בְּרֹאדִין בִּישִׁיבַת הַחֲפֵץ חַיִּים, וְזָכָה לְשִׁמְעוֹ מִפִּי
הַחֲפֵץ חַיִּים בְּסוּף יָמָיו שִׁיחוֹת וְדִבְרֵי חֲזוֹן, כְּפִי
שֶׁסִּפֵּר לִי), וְשִׁמְעָתִי מִפִּיו, כִּי בְצַעֲרֻתוֹ הִיָּתְהָ
שְׁמוּעַת אֲמַת מִפִּי הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים עוֹזֵר
גְּרוֹדְזִינְסְקִי (בְּעַל שְׂאֵלוֹת
וּתְשׁוּבוֹת אַחִיעֶזֶר) הַנִּזְכָּר
לְעֵיל, שֶׁאָמַר כִּי גְדוֹל
הַדּוֹר הָאֲמֵתִי הִיָּה הַבֵּן
אִישׁ חַי. וְאֲנִי כְּשֶׁנּוֹדַע לִי
דָּבָר זֶה (מִפִּי חֲבֵרֵי וִידִידֵי
הָרַב הַגָּאוֹן מְנַחֵם טוֹקֶר
שְׁלִיט"א, מִפֶּה בְּנֵי בָרָק, אֲשֶׁר
שָׁמַע זֹאת מֵאֲבִיו הַגָּאוֹן רַבִּי אֲבָרָהָם יִצְחָק טוֹקֶר
שְׁלִיט"א מִירוּשָׁלַיִם, אֲשֶׁר שָׁמַע כֵּן מִפִּי רַבִּי מֶרְדְּכַי
צוֹקֶרְמָן זָכָר צַדִּיק לְבָרָכָה), שְׂאֵלָתִי אֶת רַבִּי

מִרְדְּכֵי צוֹקֶרֶמֶן זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָּה עֲצָמוּ בְּכַדִּי
 לְאַמֶּת דְּבָרִים אֱלוֹ, וְאָמַר לִי שְׁזֵה אֶמֶת וְיָכוֹל
 אֲנִי לְפָרֶסֶם זֹאת בְּשִׁמוֹ. (וְצַדִּיק וְחָסִיד זֶה תִּלְמִיד
 הַחֶפֶץ חַיִּים רַבִּי מִרְדְּכֵי צוֹקֶרֶמֶן זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָּה,
 יְדוּעַ הוּא שְׁהִיָּה דִּיקָן גָּדוֹל וְדוֹבֵר אֶמֶת בְּלִבּוֹ, וְכָל
 דְּבָרָיו מְזַקְקִים וּמְאַמְתִּים, כַּמְפָּרֶסֶם).

קִיְמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים קְהֵל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל
 לְהַחֲזִיק בַּלְמוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזְהַר
 יַחֲיד וְרַבִּים מִנֶּעֱר וְעַד זָקֵן

מִזְמָן אֲשֶׁר הֵצִיץ וְזָרַח אֹר וְיָקְרוֹת שֶׁל שְׁנֵי
 מְאֻרוֹת הַגְּדוֹלִים סֵפֶר הַתְּקוּנִים וְסֵפֶר
 הַזְהַר קִיְמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים קְהֵל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל
 לְהַחֲזִיק בַּלְמוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזְהַר
 יַחֲיד וְרַבִּים מִנֶּעֱר וְעַד זָקֵן, וְהֵגֶם דָּאִין לְאֵל
 יָדָם לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין סוּד אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת
 שֶׁבְּסִפְרֵים הַקָּדוֹשִׁים הָאֵלֶּה, אַף עַל פִּי כֵּן

שׁוֹתִים בַּצָּמָא אֶת דְּבָרֵיהֶם וּמַתְּלֵהֶבִין
בְּקִרְיָאתָן מְאֹד מְאֹד.

(רַבֵּנוּ יוֹסֵף חַיִּים, הֶבֶן אִישׁ חַי, בְּהַקְדַּמַּת הַתְּקוּנִים בְּנִיחוּ)

הַטַּעַם שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט לְמוֹד הַתְּקוּנִים בִּימֵי
הַתְּשׁוּבָה יוֹתֵר מִן הַזֶּהָר

הַנִּי מִלֵּי מַחֲיִים, מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ
מִזְמַן אֲשֶׁר הֵצִיץ וְזָרַח אֹרֶךְ יְקָרוֹת שֶׁל
שְׁנֵי הַמְּאֻרוֹת, סֵפֶר הַתְּקוּנִים וְסֵפֶר הַזֶּהָר,
קִיָּמוֹ וְקִבְלוֹ הַיְּהוּדִים קָהֵל עֲדַת יִשְׂרָאֵל
לְהַחֲזִיק בַּלְמוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל סֵפֶר תְּקוּנִים
וְהַזֶּהָר יַחֲיד וְרַבִּים, מִנְעֵר וְעַד זָקֵן. וְהֵגַם דָּאִין
לֹא יָדָם לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין סוּד אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת
שֶׁבְּסִפְרֵים הַקָּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ, אֵף עַל פִּי כֵן
שׁוֹתִים בַּצָּמָא אֶת דְּבָרֵיהֶם וּמַתְּלֵהֶבִים
בְּקִרְיָאתָם מְאֹד מְאֹד.

בְּרַם אִם הִחֲזִיקוּ בְּמָקוֹם אֶחָד בַּלְמוּד זֶהָר
הַקָּדוֹשׁ מֵאָה אֲנָשִׁים, הִנֵּה בַלְמוּד
הַתְּקוּנִים מִחֲזִיקִים אֶלֶף אֲנָשִׁים, כְּמַעַט רַב

בְּעֵלֵי בָתִּים מַחֲזִיקִים בְּלִמּוּד הַתְּקוּנִים. וְזֶה
 דִּרְכָּן וּמִנְהָגָם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. וְהַטָּעַם
 שְׁנֵת־פֶּשֶׁט לְמוּד הַתְּקוּנִים בִּימֵי הַתְּשׁוּבָה יוֹתֵר
 מִן הַזֹּהַר, כִּי כָּל אָדָם אֲשֶׁר יַחֲטֵא הוּא פּוֹגֵם
 יוֹתֵר בַּעֲשִׂיָּה בְּאַצִּילוֹת בְּרִיאָה יִצִּיר"ה
 עֲשִׂי"ה שְׁבָה, וַיִּדּוּעַ כִּי הַשְּׂבָעִים תְּקוּנִים
 שְׁעֲשֶׂה רַבִּי שְׂמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
 אָמֵן, כִּיּוֹן שְׂנִדְרָשִׁים יוֹתֵר בְּדֶרֶךְ הַמְּסָפָר, עַל
 כֵּן לְמוּדָם מִתְקַן בְּעוֹלָם עֲשִׂיָּה יוֹתֵר שְׂשֵׁם
 הוּא סוּד הַמְּסָפָר וְהַחֲשִׁבּוֹן. לָכֵן בִּימֵי
 הַתְּשׁוּבָה הַכֹּל רְגִילִים בְּסִפּוֹר הַתְּקוּנִים.

(בֶּן אִישׁ חֵי בְּהַקְדַּמְתוֹ לְסִפּוֹר בְּנִיָּהוּ)

❧ פרק ח' ❧

עמק המלך

יֵשׁ כַּת אַחַת שִׁיתְרַחֲקוּ מִן הַחֲכָמָה הַזֹּאת
 וַיִּשְׁתַּתְּפוּ לָהֶם טַעֲנוֹת רַבּוֹת וְכָלֶם

מִסְכִּימִים בְּגֹדֶל מַעֲלֵת הַחֲכָמָה יֵשׁ שֶׁיֹּאמַר
שֶׁהִיא חֲכָמָה נִשְׁגָּבָה וְאֵין הַכֹּל רְאוּיִים לְהַכְנִס
אֵלֶיהָ עַד שֶׁיִּדְמָה בְּדַעְתּוֹ לְהַעֲנִישׁ לְנוֹשָׁאִים
וְנוֹתְנִים בָּהּ בְּאָמְרוֹ שֶׁהוּא מְקַנָּא קִנְאֵת הַשֵּׁם
צְבָקוֹת וְקִנְאֵת תּוֹרָתוֹ בְּרֹאוֹתוֹ כִּי שָׁלְחוּ יָדָם
בְּמָקוֹם גְּבוּהָ לַעֲסֹק בְּאַלְקוֹת וְכוּ' וְיֵשׁ עוֹד
כַּמָּה בְּחִינּוֹת יִפְּלוּ תַּחַת סוּגֵי סִבְרוֹת אֱלוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ וְהֵנָּה אֶל שְׁלֹשָׁה אֱלוֹ נֹאמַר כִּי כָּל
מַגִּמָּתָם לְרוּמָם הַחֲכָמָה הַזֹּאת וּבִפְּאֻמָּתָם הֵם
פְּסוּלִים לְהַעֲיִיד עַל זֶה וְכִי מִי שֶׁלֹּא רָאָה הַיָּרֵחַ
יָבוֹא וַיַּעֲיִיד כָּמוֹ מִי שֶׁרָאָהוּ וְהֵן אִמַּת הַחֲכָמָה
רָמָה וְנִשְׁגָּבָה אֲמָנָם עֲלֵיהֶם וְעַל רוּמָמוֹתָם
נֹאמַר אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְמִזְמָה נִשְׂאָ לִשְׂוֹא עָרִיף
וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר רָאמוֹת לְאִוִּיל חֲכָמוֹת בִּשְׁעַר לֹא
יִפְתָּח פִּיהוּ וּכְתִיב בְּקֶשׁ לֵץ חֲכָמָה וְאֵין
וִדְעַת לְנִבּוֹן נִקְלָ אֲנִי אֶהְבִּי אֶהֱבִי וּמִשְׁחֲרִי
יִמְצָאֵנִי וְיֵשׁ כִּיּוֹצָא בָּזָה רַבּוֹ מִסֶּפֶר בְּמוֹסְרֵי
שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וְעַל כָּזֶה אָמַר

דוד המלך עליו השלום חלקי ה' אמרתי
 לשמר דבריך, ירצה כי לשמר דברי השם
 אני נשפיל עצמי, כי על כזה נאמר
 אל תהי צדיק הרבה ואל תרשע הרבה.

(עמק המלך בהקדמה פרק שביעי)

כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק
 ומשתדל במעשה מרכבה מקבל לפני הקדוש
 ברוך הוא כאלו מתפלל כל היום כלו

ויש כת שלישית שיתרחקו מן החכמה
 הזאת לאמרם כי קרוב אדם לטעות
 בדברים האלה ואפשר לו לבוא לידי חטא
 ולפל באחד מן הטעויות הנוגעים במקום
 גבוה והנה פונתם רצויה ומעשיהם אינם
 רצויים הן אמת צדקו באמרם כי קרוב
 האדם אל הטעות בדברים הנעלמים אבל
 עם כל זה לא יאשם וכן הוא בספר
 הבהיר וזה לשונו שאלו תלמידיו את

רַבִּי רַחוּמַאי מַאי דְּכָתִיב תִּפְלָה לַחֲבִקּוּק
 הַנְּבִיא עַל שְׁגִינוֹת תְּהִלָּה מִבְּעֵי לִיָּה אֵלָא
 כָּל הַמִּפְנֶה לְבוּ מַעֲסָקִי הָעוֹלָם וּמִתְעַסֵּק
 וּמִשְׁתַּדֵּל בְּמַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה מְקַבֵּל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ
 בָּרוּךְ הוּא כָּאֵלּוּ מִתְפַּלֵּל כָּל הַיּוֹם כְּלוּ
 שְׁנֵאמַר תִּפְלָה מַאי שְׁגִינוֹת כָּמָה דָּאֵת אָמַר
 בְּאַהֲבָתָה תִּשְׁגָּה תָּמִיד וּמַאי נִיהוּ מַעֲשֵׂה
 מִרְכָּבָה וְעוֹד אוֹמַר שֵׁם אָמַר רַבִּי רַחוּמַאי מַאי
 דְּכָתִיב וְדָרָךְ חַיִּים תּוֹכַחַת מוֹסֵר מִלֵּמַד שְׁכָל
 הָרָגִיל בְּמַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה וּבְמַעֲשֵׂה בִּרְאשִׁית
 אִי אֶפְשָׁר שְׁלֹא יִכָּשֵׁל שְׁנֵאמַר וְהַמְכִּשְׁלָה
 הַזֹּאת תַּחַת יָדָךְ דְּבָרִים שְׂאִין אָדָם יָכוֹל
 לַעֲמֹד בָּהֶם אֵלָא אִם כֵּן יִכָּשֵׁל בָּהֶם וְהַתּוֹרָה
 אוֹמֶרֶת תּוֹכַחַת מוֹסֵר אֵלָא בְּאַמֶּת זוֹכָה
 לְדָרָךְ חַיִּים, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ וּבִסְפָּר הַזֹּהַר
 פָּרַשְׁת קְדוּשִׁים, עֵינ שֵׁם (גַּם בְּזוֹהַר בְּהַר
 דָּף נד בד"ה בְּזִמְנָא דִּידַע בֵּר נֶשׁ, עֵינ שֵׁם).

(עמק המלך בהקדמה פָּרָק שְׁמִינִי)

פרק ט'

ספר הברית

העוסק בחכמת הקבלה לדעת רזי התורה
 וטעמי המצוות על פי סוד, נקרא בן
 להקדוש ברוך הוא, וקודשא בריך הוא
 מתפאר בו ברקיע

והעוסק בחכמת הקבלה לדעת רזי התורה
 וטעמי המצוות על פי סוד, נקרא בן
 להקדוש ברוך הוא, וקודשא בריך הוא
 מתפאר בו ברקיע, כמו שאמרו (בתקוני זוהר
 וברעיא מהימנא): אם כבנים אם כעבדים, מאן
 דאוליף רזין דאורייתא, איקרי בן למלכא
 ולמטרוניתא, ועייל בלא בר, ואית ליה רשות
 והורמנא לחפש בגנזי דמלכא לאשתעשעא
 ולקשט, וקודשא בריך הוא אשתבח ליה
 בפמליא דיליה, עד כאן לשונו.

(ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה')

על למוד הפרדס אם היה יכול ללמד ולא
למד לא יוכל להתעלים בעבור לתקן את
אשר עות אלא צריך לבוא בגלגול ממש
ומצות עשה הגדולה של למוד התורה
צריך להיות בארבעה דרכים שבה
הנקראים פרדס רוצה לומר פשט רמז דרוש
סוד. וזה לשון הקדוש האר"י לוריא זכרוננו
לברכה ועל למוד הפרדס אם היה יכול
ללמד ולא למד לא יוכל להתעלים בעבור
לתקן את אשר עות אלא צריך לבוא בגלגול
ממש, עד כאן לשונו. בפרט נזר התורה
היא חכמת הקבלה אשר רב העולם פורשים
ממנה באמרו במה שהרשית התבונן, ואין
לך עסק בנסתרות, אתה שלח נא ידך
ואחז בזה אם אתה מסגל לתורה הזאת
ומיניה לא תזוע, כי מי שלא טעם טעם
חכמה זו לא ראה מאורות מימיו והולך
בחשך.

הַאֹמֵר דִּי לִי בַּנְגְלוֹת אֵינִי רוֹצֶה בְּנִסְתָּרוֹת טָב
לִיָּה דְלָא אֲבָרִי בְּעֵלְמָא

וְאֵי לָהֶם לְבָרִיּוֹת מַעְלָבוֹנָה שֶׁל הַתּוֹרָה
הַזֹּאת וְהַאֹמֵר דִּי לִי בַּנְגְלוֹת אֵינִי
רוֹצֶה בְּנִסְתָּרוֹת טָב לִיָּה דְלָא אֲבָרִי בְּעֵלְמָא
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּתְּקוּנִים (תְּקוּן מֵג) זֶה לְשׁוֹנוֹ:
מֵאן דְּאֶסְתַּלַּק קִבְּלָהּ וְחִכְמָתָהּ מֵאוֹרֵיתָא
דְּבַעַל פָּה וּמֵאוֹרֵיתָא דְּכֶתֶב וְגָרִים דְּלָא
יִשְׁתַּדְּלוּן בְּהוּן וְאָמַר דְּלָא אֵית אֵלָּא פֶּשֶׁט
בְּאוֹרֵיתָא וּבִתְלִמוּדָא בּוֹדֵאֵי כְּאֵלוֹ הוּא
אֶסְתַּלַּק נִבְיָעוּ מִהֵהוּא נִהָר וּמִהֵהוּא גֵּן וְוִי
לִיָּה טָב לִיָּה דְלָא אֲתַבָּרִי בְּעֵלְמָא וְלָא יוֹלִיף
הֵהוּא אוֹרֵיתָא דָּא תַּחֲשֵׁב לִיָּה כְּאֵלוֹ חֲזַר
עֲלֵמָא לְתַהוּ וּבַהּוּ וְגָרִים עֲנִיּוֹת לְעֵלְמָא וְאֶרֶךְ
גְּלוּתָא, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וְכַתֵּב בְּעַל סֵפֶר וִיקָהֵל מֹשֶׁה שְׁכֻנַּת זֶה
הַמֵּאֲמָר הוּא לְבָאֵר גְּדֵל הָעוֹזֵן שֶׁל

אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַגּוֹרְמִים מְנִיעָה לְאוֹתָם
הָרוֹצִים לְלַמֵּד חֲכָמַת הַקְּבֵלָה בְּסִבְרוֹת
טַעֲנוּתֵיהֶם הַמְּזִיפִים. (ובדף י.) זֶה לְשׁוֹנוֹ חֲמַת
הַשֵּׁם מִלֵּאתִי וְקִנְיַת הַשֵּׁם צְבֹאוֹת קִנְיַתִּי
וְהַמְכֻשָּׁלָה הַזֹּאת אֵינָנָה תַּחַת יַד הָהֵמוֹן בְּלִבָּד
אֶךְ יַד הַסִּגְנִים וְהַחֲכָמִים מִתְּחַכְּמִים בְּדַעְתָּם
בְּמֶרֶד וּמַעַל הַזֹּאת וְלֹא זֶה בְּלִבָּד שְׁמוֹאֲסִים
בִּידִיעַת הָאֱלֻקּוֹת אֲלֹא אֵךְ זֶה הִתְחִילוּ לְבִזּוֹת
וּלְגַנוֹת הַחֲכָמָה הַזֹּה בַּחֲשֵׁךְ יִלְכוּ וּבַחֲשֵׁךְ שְׁמָם
יִכָּסֶּה עַל שְׁפָעָרוֹ פִּיהֶם וְאָמְרוּ יִדְּנוּ רָמָה
בְּנִגְלָה מָה לָּנוּ לַחֲכָמָה הַזֹּאת דִּי לָנוּ בְּפִשׁוּטֵי
הַתּוֹרָה עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

מֵאֵן דְּאוֹלִיף רִזִּין דְּאוֹרִיתָא אִיקָרִי בִּן לְמַלְכָּא
וּלְמַטְרוֹנִיתָא וְעֵייל בְּלֹא בָר וְאִית לִיה רְשׁוֹת
וְהוֹרְמָנָא לְחַפֵּשׁ בְּגִנְזֵי דְּמַלְכָּא

אֲמֵנָם אָנוּ מְחִיבִים וּמְשַׁבְּעִים וְעוֹמְדִים לְלַמֵּד
זֹאת הַחֲכָמָה הָאֱמֵתִית כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ

בַּזְהַר פְּרַשְׁת תְּרוּמָה (דף קסא) זֶה לְשׁוֹנוֹ
 קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ, לְנִשְׁמָתָא, וְאוּמִי
 לָהּ, דְּכַד תִּיחֹת לְהָאִי עֲלָמָא דְתַשְׁתַּדֵּל
 בְּאוּרֵייתָא לְמַנְדַּע לֵיהּ, וּלְמַנְדַּע בְּרָזָא
 דְּמַהִימְנוּתָא. דְּכָל מֵאן דְּהוּי בְּהָאִי עֲלָמָא, וְלֹא
 אֲשְׁתַּדֵּל לְמַנְדַּע לֵיהּ, טָב לֵיהּ דְּלֹא יִתְבָּרִי. עַד
 כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. וּבְזִכּוֹת וּבְכַח הַלְמוּד הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה
 נִצָּא מִן הַגָּלוּת, לֹא בְּזוּלַת זֶה הַלְמוּד, כַּאֲשֶׁר
 אָמְרוּ בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא (פְּרַשְׁת נֶשֶׁא) זֶה לְשׁוֹנוֹ:
 בְּהָאִי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֶּה, מִן
 זוֹהָרָא דְּאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לֹא צָרִיךְ
 נִסְיוֹן, וּבִגִּין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מְאִילָנָא
 דְּחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר הַזֶּה, יִפְקוֹן בֵּיהּ מִן
 גָּלוּתָא בְּרַחֲמֵי. וַיִּתְקַיֵּם בְּהוֹן, (דְּבָרִים לב) ה'
 בְּדָד יִנְחֶנּוּ, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

וּגְדוֹל שְׂכָר לְמוּד הַזֶּה יוֹתֵר מִשָּׂאָר כָּל הַתּוֹרָה
 וְכָל הַמִּצְוֹת

וּגְדוֹל שְׂכָר לְמוּד הַזֶּה יוֹתֵר מִשָּׂאָר כָּל הַתּוֹרָה

וְכָל הַמְצוּוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּזֹּהַר (פְּרָשַׁת וַיֵּרָא) זֶה לְשׁוֹנוֹ: וְלִית אֲתֵר פְּנִימָא בְּכָל אֵינוֹן כְּאֵינוֹן דִּידְעֵי רָזָא דְמֵאֲרִיהוֹן וַיִּדְעֵי לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוּ בְּכָל יוֹמָא, עַל אֵלִין כְּתִיב (יִשְׁעִיהָ סֹד) "עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זֹלָתָהּ יַעֲשֶׂה", וְאֵלִין עֲאֵלִין כָּל תְּרַעֲי דְלַעֲיִלָּא וְלִית מֵאן דִּימְחֵי בִידְהוֹן, זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

אם עֶסֶק בְּחֻכְמָה זֹה, לְאַחַר יְצִיאַת נִשְׁמָתוֹ מִגּוֹפּוֹ פּוֹטְרִין אוֹתוֹ מִכָּל דִּינִים
וְאִם עֶסֶק בְּחֻכְמָה זֹה, לְאַחַר יְצִיאַת נִשְׁמָתוֹ מִגּוֹפּוֹ פּוֹטְרִין אוֹתוֹ מִכָּל דִּינִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בַּזֹּהַר (פְּרָשַׁת חֵי שָׂרָה): מֵאן דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא חִירוֹ אִית לֵיה מְכֻלָּא בְּעֵלְמָא דִּין מִשְׁעֲבוּדָא דְשָׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, חִירוֹ בְּעֵלְמָא דְאֲתִי בְּגִין דְּלֹא יִתְבְּעוֹן מִנִּיהָ דִּינָא בְּהֵוֹא עֲלֵמָא כָּלֵל, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

מִי שֶׁלֹא עָסַק בְּחִכְמַת הָאֱמֶת, בְּשָׁעָה
שֶׁנִּשְׁמָתוֹ רוֹצָה לַעֲלוֹת בְּגֵן עֵדֶן דּוֹחִין אוֹתָהּ
מִשֵּׁם בְּבִזְיוֹן

וּמִי שֶׁלֹא עָסַק בְּחִכְמַת הָאֱמֶת וְלֹא רָצָה לְלַמֵּד
אוֹתָהּ, בְּשָׁעָה שֶׁנִּשְׁמָתוֹ רוֹצָה לַעֲלוֹת בְּגֵן
עֵדֶן, דּוֹחִין אוֹתָהּ מִשֵּׁם בְּבִזְיוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
בְּזוֹהַר שִׁיר הַשִּׁירִים: זָכָאִין כָּל אֵינּוֹן
דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא, לְמַנְדַּע בְּחִכְמַתָּא
דְּמֵאֲרִיהוֹן, וְאֵינּוֹן יִדְעִי וּמִסְתַּכְּלִין בְּרִזְיוֹן
עִילָאִין. בְּגִין דְּכַד בַּר נָשׁ נִפְיֵק מֵהָאִי עֲלָמָא,
בְּהָא אִסְתַּלְקוּ מִנִּיהּ כָּל דִּינִין דְּעֲלָמָא. וְלֹא
עוֹד, אֶלָּא דְּפִתְחִין לִיהּ תְּלִיסַר תַּרְעֵי דְּרִזְי
דְּאַפְרִסְמוֹנָא דְּכִיָּא, דְּחִכְמַתָּא עִילָאָה תְּלִיָּא
בְּהוּ כּו'. אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הֵיפָּה בִּנְשִׁים, צְאִי
לָךְ אִם אַנְתְּ אֲתִיָּא בְּלֹא יְדִיעָה, וְלֹא אִסְתַּכְּלַת
בְּחִכְמַתָּא, עַד דְּלֹא תִיעוֹל הָכָא, וְלֹא יִדְעַת
בְּרִזְיוֹן דְּעֲלָמָא עִילָאָה, צְאִי לָךְ, לִית אַנְתְּ כְּדִי
לְמִיעֵל, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

אָפּלוּ יֵשׁ בְּיָדוֹ כָּל מַעֲשֵׂים הַטּוֹבִים שְׁבַע עוֹלָם,
הַשָּׂרָפִים שׁוֹרְפִים אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
וְלֹא עוֹד אָפּלוּ יֵשׁ בְּיָדוֹ כָּל מַעֲשֵׂים הַטּוֹבִים
שְׁבַע עוֹלָם הַשָּׂרָפִים בְּעָלֵי שֵׁשׁ כְּנָפִים
שׁוֹרְפִים אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ בַּזֹּהַר (פְּרָשַׁת פְּקוּדֵי רִמּוֹז): זֶה לְשׁוֹנוֹ:
הָאֵי חֵיווֹתָא קִדִּישָׁא קִיִּימָא כִּד נִשְׁמָתָא סִלְקָא
וּמִטָּא לְגַבִּיָּה, כְּדִין שָׂאֵל לָהּ בְּרָזָא דְחִכְמָתָא
דְּמֵאֲרִיָּה, וּכְפּוּם הָהִיא חִכְמָתָא דְרִדִּיף אֲבַתְרָה
וְאֲדַבֵּק (סְפָרִים אַחֲרִים: בַּה), הָכִי יַהֲבִי לִיָּה
אַגְרִיָּה. וְאִי יִכִּיל לְאֲדַבֵּקָא וְלֹא אֲדַבֵּק, דְּחִי
לִיָּה לְבַר, וְלֹא עֵיילָה, וְקִיִּימָא.

סֵפֶר הַבְּרִית חֵלֶק ב' מֵאָמֵר יב פֶּרֶק ה': הֵיִצֵּר
הַקָּשָׁה הָרַע, לוֹחֶם וּמִפְתָּה אוֹתָהּ, עַד שֶׁתָּמוּת
בְּלִי חִכְמָה וּבְלִי דַעַת וַיִּדְּעַת הַשֵּׁם

אֲנִי נִשְׁבַּע לָךְ בְּנִי, שֶׁכָּל הַמְּנִיעוֹת הָאֵלוּ (עֲנִיּוֹת
הַמַּחֲיִב רְדִיפוֹת הַמְּזוֹן וְהַלְבוּשׁ וְתַקוּן הַבֵּית

שֶׁהֵם עֲנִינִים הַכֹּרְחִים וְכו'), הֵם נִמְשְׁכוֹת אַחֵר
הַיֵּצֵר הַקָּשָׁה הָרַע, הַלּוֹחֵם וְהַמִּפְתָּה אוֹתָהּ, עַד
שְׁתַּמּוֹת בְּלִי חֲכָמָה וּבְלִי דַעַת וַיְדִיעַת הַשֵּׁם,
וְאַתָּה מִתְלַכֵּלךְ בְּחֶמֶר וּבִלְבָנִים, עַד שֶׁלֹּא יִתְּנוּ
לָךְ חֶלֶק לָעוֹלָם הַבָּא.

אִם תִּחְסֹר הַחֲכָמָה אֲמִתִּית תַּמּוֹת הַנֶּפֶשׁ מִיָּתָהּ
מִשְׁנָה הַפֶּרֶת תִּפְרֹת הַנֶּפֶשׁ הִיא עֲוֹנָה בָּהּ
אֵךְ אִם יֵשׁ אֱלֹקִים אִתָּךְ רְאוּי לָךְ שֶׁתִּחַשֵּׁב
כִּי הַחֲכָמָה הוּא מְזוֹן הַנֶּפֶשׁ, וְאִם
תִּחְסֹר הַחֲכָמָה הִיא חֲכָמָה אֲמִתִּית, תַּמּוֹת
הַנֶּפֶשׁ מִיָּתָהּ מִשְׁנָה, הַפֶּרֶת תִּפְרֹת הַנֶּפֶשׁ
הִיא עֲוֹנָה בָּהּ. וְאִם לֹא תִחְסֹר הַחֲכָמָה
הָאֲמִתִּית מִמֶּךָ, אִזּוּ תִחְיֶה, כִּי עָלֶיךָ נֶאֱמַר כִּי
הוּא חַיִּיךָ וְאַךְךָ יְמֶיךָ.

דַּע, כִּי הַמְּנִיעוֹת הַהוּא, מַצֵּד הַיֵּצֵר הָרַע
הַמִּמִּית הַחַיִּים, וְהָאֱלֹקִים יְבִיֵּאוּהוּ
בְּמִשְׁפָּט עַל שֶׁלֹּא בָּחַר בַּחַיִּים, וּבִצְרִיךְ זֶה

בְּלִבָּךְ, לֹא יִמְנַעַךְ מוֹנְעִים כָּלֵל מִלְבָּקֶשׁ חֲכָמָה, שְׁאַתָּה יוֹדֵעַ הַמוֹנְעִים הַנִּזְכָּרִים, אֱלוֹ בִקְשׁוֹ לִמְנַעַ מִמֶּךָ מְזוֹן גּוֹפֶךְ לֹא הָיִיתָ סוֹבֵל אֶלֹא הָיִיתָ צוֹעֵק לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִבְרִיּוֹת לְפָרְנִסָּךְ וְגַם הָיִיתָ בּוֹרֵחַ מִהָעִיר לָעִיר וְאוֹלֵי הָיָה לָךְ בְּאַפְשָׁר לְפָרֹחַ בְּאֹוִיר הָיִיתָ פּוֹרֵחַ, וְכָל זֶה כְּדִי לְבַקֵּשׁ מְזוֹנְךָ מִכָּל צֶדֶד וּפְנָה, וְכָל זֶה לְקִיּוֹם הַגּוֹף הַנִּמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַיֵּצֶר, כָּל שָׁכֵן וְקָל וְחֹמֶר לְקִיּוֹם הַנֶּפֶשׁ, וְאוֹלֵי יַעֲזֹרְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּזֶה הַצִּיּוֹר הַשְׁכָּלִי לְקַבֵּלוֹ וּלְהֶאֱמִינוֹ וּלְהַמְשִׁיךְ אַחֲרָיו בְּכָל יְכָלְתְּךָ, דַּע לָךְ שֶׁלֹא יִמְנַעַךְ שׁוֹם מוֹנַעֲךָ הֵן עֲנִי הֵן גָּלוּת.

(ספר הפליאה דף ג' עמוד ג')

פרק י'

ויקהל משה

לְהִגֵּן בְּעֵדְנוּ בַּגְלוֹת הַמֶּר הַזֶּה מִכָּל הַקְּלָפוֹת
וּמִכָּל הַמְּקַטְרָגִים עָלֵינוּ לַעֲסֹק בַּחֲכָמָה
הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת

וְלִהְיוֹן בְּעֵדְנוּ בַּגְלוֹת הַמֶּר הַזֶּה מִכָּל הַקְּלָפוֹת
וּמִכָּל הַמְּקַטְרָגִים עָלֵינוּ לַעֲסֹק בַּחֲכָמָה
הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת זֶה לְשׁוֹנוֹ הָרַב הַגָּאוֹן מוֹרְנוֹ
הָרַב רַבִּי יַעֲקֹב גֵּר צֶדֶק בַּעַל הַגָּה אוֹצְרוֹת חַיִּים
וְעֵץ חַיִּים בְּהַקְדָּמַת סִפְרוֹ אֲשֶׁר חֵבֶר וְקָרְאוּ רָנוּ
לְיַעֲקֹב לְוִלִּי חֲכָמָה זֹאת עֲתָה בְּדוֹרְנוּ הַדּוֹרוֹת
גְּרוּעִים אֵין אָנוּ יְכוּלִין לַעֲמֹד וּלְקַיֵּם בַּגְלוֹת
הַמֶּר הַזֶּה אֲבָל הַחֲכָמָה הַזֹּאת הִיא לָנוּ עֶזֶר
וְסִעֵד וּמִגֵּן לְאַחֵז בְּלִבָּב שָׁלֵם בְּאַבְיָנוּ
שְׁבַשְׁמִים וְכו', וְעֲתָה אָנוּ רְחוּקִים מִשְׁרָשׁ
עָלִיוֹן כְּמוֹ שְׁמָרִים בְּתוֹךְ הַחֲבִיּוֹת מִי יִגֵּן עָלֵינוּ

אם לא קריאה ולמוד מחכמה העמקה
והנפלאה הזאת וכו' לכן למוד הקבלה הוא
שמירה מעלה מכל הקלפות ומכל המקטרגים
אפלו לא יוכל לנהג מילתא דחסידות.

(ויקהל משה דף ג.)

אין לנו לא זכות אחר להגן עלינו זולת
התעסקות בחכמה הזאת - התעסקות
בחכמה הזאת כורתת ומקצצת את מסך הענן
מי הטמא המבדיל מעבור תפלה

וזהו בודאי סימן לגאולה שמתחיל להתנוצץ
אור פני מלך חיים עולם התקון עולם
הפרצופין מה שהיה מקדם בהסתר פנים
שנאמר ואנכי הסתר אסתיר פני אראה מה
אחריתם ובעוונותינו הרבים החטא היה גרם
שלא זכך ותקן האר"י זכרוננו לברכה את
נשמותינו עד הקצה אחרון לגאל אותנו וחסדי
הויה כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו ואין לנו

לֹא זְכוּת אַחֵר לְהַשְׁעֵן לְתֵן לָנוּ יָד וְשֵׁם לְהִגָּן
עָלֵינוּ זוּלַת הַתַּעֲסָקוֹת בַּחֲכָמָה הַזֹּאת הַכוֹרֶתֶת
וּמִקְצָצַת אֶת מִסַּךְ הָעֶנָן מִי הַטָּמֵא הַמַּבְדִּיל
מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה לְהִרְאוֹת פָּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים
לְהִרְאוּיִים אֵלָיו לְקַבֵּל תּוֹרָתָנוּ וּתְפִלוֹתֵינוּ
וּלְגַלוֹת עָלֵינוּ אוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים.

(ויקהל משה דף ד.)

הַכֹּל עוֹלָה בְּכוֹנֶנֶת הַמֶּאֱמָר הַזֶּה לְבֹאֵר לָנוּ
גִּדּוֹל הַפָּגֶם שֶׁל אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַגּוֹרְמִים
מִנִּיעָה לְאוֹתָם הָרוּצִים לְלַמֵּד חֲכָמַת הַקְּבָלָה
בְּסִבְרוֹת טַעֲנוּתֵיהֶם הַמְזִיפִים בְּכֹל אֶפְנֵי
טַעֲמֵיהֶם וְאָמַר מוֹרְנוּ הָרַב מֹשֶׁה קוֹרְדִּיווִירִי
זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה שְׁעֲלֵיהֶם אָמַר הַכָּתוּב עַד מָתִי
פְתִים תֵּאֱהָבוּ פְתִי, יִרְצָה, אַתֶּם נִמְשָׁכִים אַחֵר
פְּשׁוּטֵי תוֹרָה וְאַתֶּם מְפִתִּים אֶת עֲצָמְכֶם
בְּפְשׁוּטֵי שֶׁל תוֹרָה וּתֵאֱהָבוּן פְּתִיִּים וְעֲלֵיהֶם
נֶאֱמַר כְּסִילִים יִשְׁנָאוּ דַעַת דְּהִינּוּ יִדְעֵת הַתּוֹרָה
וּבִתְרִיהָ מֶה כְּתִיב תִּשׁוּבוּ לְתוֹכְחָתִי הִנֵּה

אֲבִיעָה לָכֶם רוּחִי הַנִּסְתָּרוֹת סוּד נִשְׁמָה שֶׁל
תּוֹרָה הַמְתַּלְבֵּשׁ תוֹךְ הַפֶּשֶׁט אֲזִי יִקְרְאוּנִי
וְאֲנִי אֶעֱנֶה נִקְרָא בֶּן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
כִּידוּעַ לָנוּ בְּאַרְיֵכוֹת גָּדוֹל מִתּוֹךְ מֵאֲמָרֵי זֶהר
וְעֲלֵיהֶם אָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם
לֹא יִחַפֵּץ כְּסִיל בְּתִבּוּנָה רוּצָה לוֹמַר בַּסּוּדוֹת
הַנֶּעֱלָמִים הַנִּקְרָאִים תִּבּוּנָה כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ
דָּבָר כִּי אִם בְּהַתְגַּלוֹת בְּפִשּׁוּטֵי שֶׁל תּוֹרָה
וְהוּא כְּסִיל מִמֶּשׁ וְגוֹרֵם עֲנִיּוֹת לְעוֹלָם וְגוֹרֵם
אַרְיֵכוֹת גָּלוֹת דְּגַמַּת עוֹלָם הִתְהוּ שְׁנֵת־בִּטֹּל
הַנִּהְגָּה הַיִּשְׁרָה וְהַזּוּג הַתְּמִידִי אֲשֶׁר בֵּין
זַעִיר וְנוֹקְבָא וְיֹמְרִים רֹאשׁ לְהַטְמָאָה וְהַקְלָפָה
וְגוֹרֵם פְּרוּד הַיַּחּוּד כְּבִיכּוֹל בֵּין זַעִיר וְנוֹקְבָא
הַנִּקְרָא תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב וּבֵין תּוֹרָה שֶׁבַּעַל
פֶּה וּבֵין שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֲשֶׁר צִוָּה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת בְּסוּד אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת תְּקוּנִים בְּהַתְעוֹרְרוֹת

הַתַּחֲתוֹן בְּסוּד אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַשָּׁה
הָיָה לָךְ לְעֶזְרִנִּי וְעַל זֶה הָעוֹלָם קִיָּם כִּידוּעַ
אֲצִלָּנוּ. (ויקהל משה דף ד:)

מִי שֶׁלֹּא עָסַק בַּחֲכָמָה זֶה בְּזִמְנָן עֲלִית נִשְׁמָתוֹ
לְמַעַלָּה הַמְּלֶאךָ הַגָּדוֹל יוֹפִיָּאל דּוּחָה אוֹתוֹ
לַחוּץ וְהַשָּׂרְפִים אֲשֶׁר תַּחֲתָיו שׂוֹרְפִים אוֹתוֹ
בְּהַבֵּלִי כִנְפֵיהֶם וְהוּא חוֹזֵר

וְקֹדֶם שִׁיּוּרְדַת הַנִּשְׁמָה מֵעוֹלָם הָעֲלִיוֹן לְהֵאֵי
עֲלָמָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁבִּיעַ אוֹתָהּ
לְעֶסֶק בְּרִזֵּי דְאוֹרִיתָא כְּדֵאִיתָא בְּזוּהַר פְּרָשֶׁת
תְּרוּמָה (דף קסא) בְּדַבּוּר הַמִּתְחִיל דְּזִמְיִנוּן
לְנַחֲתָא בְּהֵאֵי עֲלָמָא וְכו', הֵרִי לָךְ בְּפִרוּשׁ
מִדְּבָרֵי הַזֶּהר שֶׁתְּכַלִּית בְּרִיאת הָאָדָם כְּדֵי
שִׁילְמַד הַחֲכָמָה הַזֹּאת וְקֹדֶם בִּיאַת הַנִּשְׁמָה
לְעוֹלָם הַזֶּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁבִּיעַ הַנִּשְׁמָה
לְעֶסֶק בְּהֵאֵי עֲלָמָא בְּרִזֵּי דְהִימָנוּתָא בְּרִזֵּי
דְאוֹרִיתָא גַּם בִּיצִיאת הַנִּשְׁמָה לְעוֹלָם הַבָּא

אֵינָהּ יְכוּלָה לְהַשִּׁיג לְאוֹר עֲלִיּוֹן לְמַעְלָה אֶל
 מְקוֹם הַרְמָתָה אֲשֶׁר שָׁם אָהָלוֹ מִתְחַלָּה לַחֲזוֹת
 בְּנֹעַם הוֹיָה פָּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים אִם לֹא בְּהִתְעַסְקוֹת
 הַחֲכָמָה הַזֹּאת חֲזִי מַה שֶׁהִזְהִיר לָנוּ הַרְבֵּי
 שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאִי זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה בַּזֹּהַר פְּרָשַׁת
 פְּקוּדֵי (דף רמז) הֵאֵי חִיוֹתָא וְכוּ', וּמִי שֶׁלֹּא
 עָסַק בַּחֲכָמָה זֶה בְּזִמְנָן עֲלִית נִשְׁמָתוֹ לְמַעְלָה אֶף
 עַל פִּי שֵׁשׁ בִּידוֹ כַּמָּה תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים
 זֶה הַמְּלָאךְ הַגָּדוֹל יוֹפִיאֵל דּוֹחָה אוֹתוֹ לַחוּץ
 וְהַשְׂרָפִים אֲשֶׁר תַּחֲתָיו שֶׁהֵם כָּלָם בַּעֲלֵי שֵׁשׁ
 כְּנָפִים שׁוֹרְפִים אוֹתוֹ בְּהַבְלֵי כְּנָפֵיהֶם וְהוּא
 חוּזֵר וּמִתְחַדֵּשׁ וְחוּזְרִים וְשׁוֹרְפִים אוֹתוֹ עַד
 שְׁמִתְגַּלְגָּלִין רַחֲמֵי שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עָלָיו וְחוּזֵר וּבוֹרְאוֹ פַּעַם אַחֶרֶת וְהֵם הַנִּשְׁמוֹת
 הַחוּשְׁקִין בַּחֲכָמָה זֶה מִפְּנֵי שֶׁלְקוֹ מְקַדֵּם לָכֵן
 רוֹדְפִים אַחֵר חֲכָמָה זֹאת כְּמֵאן דְּרִידִיף בְּתֵר
 חַיִּים אֶף עַל גַּב דְּאִיהוּ לֹא חָזוּ מַזְלִיָּהּ חֲזִי.

(ויקהל משה דף ה:)

אין לי הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי
חכמים יושבין ועוסקים ומציצים ומביטים
בכבודי ובמעשה מרכבה

גם במדרש משלי היה רבי ישמעאל אומר
אוי לאותה בוששה אוי לאותה כלימה
על זה בקש דוד המלך תפלה ותחנונים
לפני המקום ואמר הויה בקר תשמע קולי
וכתיב בתריה בקר אערך לך ואצפה כונת
המדרש דוד היה מתפלל על יום הדין
לעתיד ואמר אערך לפניך כל למודי מי
שיש וכו'... צפית במרכבה צפית בגאון
שלי שאין לי הנאה בעולמי אלא בשעה
שתלמידי חכמים יושבין ועוסקים ומציצים
ומביטים בכבודי ובמעשה מרכבה והוגים
המון הלמוד הזה כסא הכבוד האיך הוא
עומד רגל אחד מה הוא משמשת רגל
שניה מה הוא משמשת כו' זהו הדרי זהו
גדלתי זהו יפיי שבני מכירין את כבודי וזה

שֶׁאָמַר דָּוִד מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ הָיְיָה כָּלָם
 בְּחִכְמָה עָשִׂיתָ מִכָּאן הִיָּה רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
 אוֹמֵר אֲשֶׁרִי תִלְמִיד חָכָם שְׁמִשְׁמַר תּוֹרָתוֹ
 וְלִמּוּדוֹ בִּידּוֹ כִּדִּי שִׁיְהִיָּה לוֹ פֶּתַח חוֹן פֶּה
 לְהַשִּׁיב לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיוֹם הַדִּין לְכָךְ
 אֵרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוֹסֵר רוּצָה לוֹמֵר שִׁיְהִי
 שְׁמוּרָה בְּלִבּוֹ מַה שִׁשִּׁיב לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ לְהַשִּׁיב אוֹי לְאוֹתָהּ
 חֶרֶף אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה אוֹי לְאוֹתָהּ כְּלִימָה
 וְעַל צְדִיקִים הוּא אוֹמֵר וְאוֹהֲבֵיו כְּצֹאת
 הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִבּוֹרָתוֹ הֵם מִתְּגַבְּרִים לְהַשִּׁיב וְנֶאֱמַר
 לְהַנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמִלָּא עַד
 כָּאן.

יֵצֵא לָנוּ מִנְדוֹן דִּידָן מִהַמְּדַרְשׁ, שְׁמִצּוּה גְדוֹלָה
 לַעֲסֹק בְּחִכְמָה הַזֹּאת שְׂאִין נַחַת רוּחַ
 מִלְּפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר כִּי אִם לַעֲסֹק
 בְּחִכְמָה הַזֹּאת לְשִׁלְמוֹת נַפְשׁוֹ וְאִם לָאוּ יַעֲנִשׁ
 מִי שִׁיכּוֹל לְמַדְבֵּר וְלֹא אֲדַבֵּיק הוּא גְדוֹן עַל זֶה

וּמִכָּרַח לְהַתְגַּלְגַּל עַל כָּל פָּנִים עַל זֶה נֶאֱמַר
 "אֲשֶׁרִי אָדָם מָצָא חֲכָמָה וַיִּפִּיק תְּבוּנָה".

וַיֵּשׁ אַנְשִׁים גְּדוּלִּים וַחֲשׁוּבִים בְּדוּרָנוּ הֵמָּה
 חֲכָמִים וְנִבְוִנִים בְּעִינֵיהֶם לְמַסִּיךְ שֶׁקָּר
 בְּטַעֲנוּתֵיהֶם הַמְזִיפּוֹת נֶפֶת תִּטְפֶּנָּה שִׁפְתֵי זָרָה
 רָאמוֹת לְאֹוִיל חֲכָמוֹת בַּשֶּׁעַר לֹא יִפְתָּח פִּיהוּ,
 וַיּוֹרֶה הַתָּר לְעַצְמוֹ וְאָמַר עֲדִין לֹא מִלֵּאתִי
 כְּרִסִּי לֶחֶם וּבֶשֶׁר בְּגִמְרוֹת וּבַפּוֹסְקִים עַד
 שֶׁהָעֲנִי הַזֶּה כָּל יָמָיו לֹא יִסְפִּיקוּהוּ לְלָמֵד
 אֶפְלוֹ קִצֵּת מִמֶּנּוּ כָּל שְׂמִילָא בְּטָנוּ שְׂיֵאכֹל
 מִהַחֲכָמָה הַזֹּאת עַל הַשֹּׁבַע וּבְזֶה הָעֲנִי זֶה
 נִפְטָר לוֹ לְבֵית עוֹלָמוֹ וּבֵין חֲכָמָה כְּסוּמָא
 שֶׁלֹּא רָאָה אוֹרָה מַעוֹלָם וְדוּמָה לַעֲטִלָּה
 שֶׁמַּעֲיֵד שֶׁרָאָה אוֹר גָּדוֹל וַיִּדּוּעַ לְכָל שֶׁלֹּא
 זָכָה לְאוֹר מַעוֹלָם וְנַעֲלָמָת מַעֲיֵנֵיהֶם לָמָּה סֶפֶר
 תּוֹרָה נִפְסָלָת בְּחִסְרוֹן אוֹת אַחַת אוֹ מְלוּאִים
 וַחֲסִירוֹת תַּגִּין אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת וְקִטְנוֹת וְכו'.

(ויקהל משה דף ה')

אין נחת לקודשא בריך הוא ושכינתיה יותר
בעולם כי אם בהתעסקות תלמיד חכם
בחכמה הזאת

דע אהובי ורעי כי טעות גדול עלה בידם
שאין מבינים הפשט מה ענין ארבעה
שנכנסו לפירסם כדאיתא בפרקי היכלות שהם
היו משמשים בהשבעות מלאכים דעולם
יצירה ובריאה בקבלה מעשיות מה שהזהירו
לנו רבותינו זכרונם לברכה דאשתמש בתגא
חלף והם היו משמשים בשמות קדושים מה
שאין אדם יכול להשיג בחייו בעוד נשמתו דר
בחמר עב וכו' אבל בידיעת אלקות מה
שהזהיר דוד לשלמה בנו דע אלקי אביך
ועבדהו בלב שלם אין נחת לקודשא בריך
הוא ושכינתיה יותר בעולם כי אם בהתעסקות
תלמיד חכם בחכמה הזאת כאשר הזהיר לנו
הרשב"י זכרוננו לברכה ורעיא מהימנא
ובפרט האור הגדול אשר נגלה בימינו אור

שְׁבַעַת הַיָּמִים כִּדִּי לְזִכּוֹת אוֹתָנוּ וְלָתֵת לָנוּ
אֲחֵרִית טוֹב וְתִקְוָה וְכוּ' לְהִיּוֹת לָנוּ לְפִלְטָה
גְּדוֹלָה עַד בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

(ויקהל משה דף ו')

**אֵין לְשִׁכְיָנָה נַחַת רוּחַ יוֹתֵר בְּעוֹלָם כִּי אִם
בְּלִמּוּד הַקִּבְלָה**

**אֵין לְשִׁכְיָנָה נַחַת רוּחַ יוֹתֵר בְּעוֹלָם כִּי אִם
בְּלִמּוּד הַקִּבְלָה, כִּדְאִיתָא בְּזוֹהַר פְּנִיחַס
(דף רטו.) בְּרַעְיָא מְהִימָנָא בְּדַבּוּר הַמַּתְחִיל
בְּנֵי מַטְרוֹנִיתָא.**

**וּבְגִין דָּא, "אִם כְּבָנִים אִם כְּעַבְדִּים". וּבְזִמְנָא
דְּאִתְחַרַּב בֵּי מַקְדָּשָׁא, אוּקְמוּהָ דְּעַבְדִּים
חָפּוּ רֵאשָׁם, וְנִתְדַלְּדוּ אַנְשֵׁי מַעֲשֵׂה. וְדִאי
אַנְשֵׁי מַעֲשֵׂה אֶתְקִרְיָאוּ, עַל שֵׁם מַטְרוֹנִיתָא,
דְּאִתְמַר עָלָה (מְשָׁלִי לֹא) "רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל
וְאֵת עֲלִית עַל כָּלָנָה". אָבֵל אֵי אִית לִיה
צְדִיק, דְּזִכּוּי וְעוֹבְדוּי לְאַנְהָרָא, בְּהוֹן**

מִטְרוּנִיתָא, וּלְמַפְשֵׁט מִנָּה לְבוּשֵׁי קְדֻרוֹתָא
 דְּפִשְׁטִין וּלְקִשְׁטָא לָהּ בְּלְבוּשֵׁין דְּגִוּוֹנִין
 נְהִירִין דְּרָזִין דְּאוֹרֵייתָא, מַה כְּתִיב בֵּיהּ,
 וְרֵאִיתִיָּה לְזָכוֹר בְּרִית עוֹלָם. וְרֵאִיתִיָּה, בְּרָזִין
 נְהִירִין דְּאוֹרֵייתָא, דְּאוֹר ר"ז אֶתְקַרֵּי, הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (מִשְׁלִי ו) "כִּי גַר מִצּוֹה תוֹרָה
 אוֹר". וּבְאֵלִין רָזִין אֶתְמַר וְרֵאִיתִיָּה. וּבִהּ הוּא
 זְמַנָּא סָלִיק מַנִּיָּה רוּגְזָא דְּבִרְיָה, (אֶסְתֵּר ז)
 "וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכְכָה", וַיֵּימָא לָהּ מַלְכָּא
 בְּצִלוֹתָא דְּעַמִּידָה קַמִּיָּה, (אֶסְתֵּר ה) "מַה
 שְׂאֵלְתִּיךְ וַיִּנָּתֶן לָךְ וּמַה בִּקְשָׁתְךָ". בִּהּ הוּא
 זְמַנָּא, שְׂאֵלְתָא עַל פּוֹרְקָנָא דִּילָהּ, וּבִנְהָא
 עַמִּיָּה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (אֶסְתֵּר ז), "תִּנָּתֶן לִי
 נַפְשִׁי בְּשֵׂאֲלֹתִי וְעַמִּי בְּבִקְשָׁתִּי".

אֵין אָנוּ עוֹשִׂים נַחַת רוּחַ יוֹתֵר לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אִם לֹא בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַזֹּאת

גַּם אֵיתָא בְּפִרְשֵׁת נָשָׂא בְּרַעֲיָא מְהִימָנָא דִּף

קכד וכו', הכלל העולה משני המאמרים
 גידון ויעידון כאחד שאין אנו עושים נחת
 רוח יותר להקדוש ברוך הוא ושכינתיה אם
 לא בלמוד החכמה הזאת זוהרא דאימא
 עלאה טועמיה מפרי עץ החיים ואין אנו
 יכולים למיפק מגלותא אלא בלמוד הזה
 ויקים בנו השם בדרך ינחנו כי בשמחה תצאו
 ובשלום תוכלון ואל ישלט בנו שוב עץ
 הדעת טוב ורע אסור טמא פסול ורוח
 הטמאה אעביר מן הארץ.

בעלי המקבלים נקראים "מחצדא חקלא"
 שבלמוד החכמה הזאת אנו מקצרים
 הקמשונים והחרולים מן השדה הידוע אשר
 ברכו השם, ומתבערין הקלפות לנוקבא
 דתהומא רבא

לכן נקראים בעלי המקבלים באידרא נשא
 מחצדא חקלא כלומר בלמוד החכמה

הזאת אנו מקצרים הקמ'שונים והחרולים מן
השדה הידוע אשר ברכו השם ומתבערין
הקלפות לנוקבא דתהומא רבא ואין יכולים
להרים את ראש ונעשים מן מלת בראשית
ארת שבי מן האלף הידוע יוצאין ת"ר אורות
ושבי הם שנים עשר צרופי הויות כידוע לנו
אבל אם חס ושלום אין אנו מתעוררים בלמוד
החכמה הזאת מלמטה למעלה נתהוה ממלת
בראשית ארת יבש רוצה לומר האורות
העליונים יסודות דאבא ואמא משם יוצאין כל
רזי דאורייתא ומשם יוצאין אורות לכל
העולמות לפרצופים למטה גדולות ראשון
ושני ושפע הברכה וגאלה וחרות וחיים
ועשירות ושמחה ושלום ואותו המקום חס
ושלום נסתם מקור נשחת העב והעכור
והנאלח ומי המרים המארים ונפתח הסתום
בנוקבא דתהומא רבא ויוצאים הקלפות
ושולטים בעולם ויכולים להרים את ראשם

וְשׁוּלֵט עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּסוּד קוֹץ וְדַרְדָּר
 תַּצְמִיחַ לָךְ גִּימְטְרִיא עִם הַכּוֹלֵל תּוֹרָה
 הַפְּשׁוּטוֹת שֶׁל תּוֹרָה וְשֵׁם יוֹנֵק הַגָּאֵל'
 וְהַמַּחְלֶקֶת וְהַחֲנֻפָּה בְּסוּד פְּלוּגָתָא וְכוּ' וְשׁוּלֵט
 הַשְּׂכָחָה וְחֻשָּׁךְ וְאוֹרֶכֶת הַגְּלוּת וְהָאֲמוֹת יֵשׁ
 לָהֶם שְׁלִיטָה וְהַשְׁעָבוּד מִלְכִּיּוֹת גּוֹבְרִין עָלֵינוּ
 בְּכָל יוֹם וְאֵין לָךְ יוֹם וְיוֹם שֶׁקָּלָה מְרַבָּה
 מִחִבְרָתָהּ מִכַּח שְׁהֶאֱמַת שֶׁל תּוֹרָה נַעֲדָרַת וְכוּ'.

אֵין אָדָם יָכוֹל לְהַשִּׁיג אֹרֶךְ הָעָלְיוֹן אִם לֹא
 בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַזֹּאת

לָכֵן שָׁמְעוּנִי אֱהוֹבֵי אֲחֵי וְרַעֲי מִי הָאִישׁ הַיֵּרָא
 וְהַחֲרוּד עַל דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְרָצוֹנוֹ
 לְלַמֵּד לְשֵׁם יַחֲוֹד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ
 וְלְשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל וְלֶאֱצֹר אוֹצְרוֹת לְמַעְלָה
 מִקּוֹם שֶׁאֵין יָד שׁוֹלֶטֶת בּוֹ וְלִהְסִיר הַמָּסַךְ הָעֵב
 וְהַגֵּס וְהָעֶכוּר וּמַחְצֵת הַבְּרָזֵל הַמַּפְסִיק בֵּינֵינוּ
 וּבֵין אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים כִּי חֲטָאוּתֵיכֶם

הַמְבַדִּילִים לְבֵין אֱלֻקֵּיכֶם וּמָנְעוּ הַטּוֹב מִכֶּם
 לָכֵן אֶהוּבִי אֲחִי וְרַעֲי דָעוּ כִּי לְזִכּוֹתְכֶם אֲנִי בָא
 לְהַעֲלוֹת אֶתְכֶם מִן הַגִּלְגָּל אֶל הָרָמָה לְהַעֲלוֹת
 אֶל גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת כַּאֲשֶׁר אוֹכִיחַ וְאַבְאֵר מִכֶּמָּה
 מֵאֲמָרֵי זוֹהַר שְׂאִין לָהֶם סוּף וְשַׁעוֹר שְׂאִין אָדָם
 יָכוֹל לְהַשְׁיֵג אוֹר הָעֲלִיּוֹן אִם לֹא בְלִמּוּד
 הַחֲכָמָה הַזֹּאת. (ויקהל משה ז.)

כָּל הַמִּכְנֶה לְבוֹ מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם וּמִתְעַסֵּק
 בְּמַעֲשֵׂה הַמִּרְכָּבָה מְקַבֵּל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא כְּאֵלוֹ הַתַּפִּיל כָּל הַיּוֹם כָּל־

וְגַם אֵלֶּה מוֹסִיף עַל הָרָאוּשׁוֹנִים שֶׁיֵּשׁ כֵּת
 שִׁיתְרַחֲקוּ מִן הַחֲכָמָה הַנִּפְלְאָה בְּאִמְרָהּ
 כִּי קָרוֹב אָדָם לְטָעוֹת לִפְלִי בְּאַחַד מִן הַטָּעוֹת
 בְּבַחֲיִנּוֹת הַנוֹגְעִים בְּמָקוֹם הַגָּבוֹה כְּזֶה הִנֵּה
 כּוֹנְנָתָם רְצוּיָהּ אֲבָל מַעֲשִׂיהֶם אֵינָם רְצוּיִים
 שְׂזָהוּ אֱמֶת בְּאִמְרָם כִּי קָרוֹב אָדָם לְטָעוֹת
 בְּדִבְרִים הַנֶּעְלָמִים מִמֶּנּוּ עַל כָּל זֶה לֹא יֵאָשֶׁם

אֲדַרְבָּה נַחַת רוּחַ הוּא לְפָנַי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
כְּדֹאִיתָא בְּזוּהַר קְדוּשִׁים דְּבוּר הַמִּתְחִיל הָאִי
מֵאֵן דְּתִיאֻבְתִּיהָ לְמַלְעֵי בְּאוּרֵייתָא, וְלֹא
אֲשַׁכַּח מֵאֵן דִּיּוֹלִיף לִיהָ, וְהוּא בְּרַחֲמֵימוּתָא
דְּאוּרֵייתָא, לָעֵי בָּהּ, וּמַגְמִגִּם בָּהּ, בְּגִמְגוּמָא
דְּלֹא יָדַע. כָּל מְלָה וּמְלָה סִלְקָא, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי בְּהֵיא מְלָה, וְקַבִּיל לָהּ, וְנָטַע
לָהּ סַחְרָנִיָּה דְּהֵהוּא נַחֲלָא, וְאַתְעֵבִידוּ מֵאֲלִין
מֵלִין אֵילָנִין רַבְרַבִּין, וְאַקְרוּן עַרְבֵי נַחֲלָא, הֵדָּא
הוּא דְּכִתִּיב, (מִשְׁלִי ה) בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָּמִיד
וְדוֹד מִלְכָּא אָמַר הוֹרְנֵי הוּיָהּ דִּרְכָּךְ אֶהְיֶךָ
בְּאַמְתָּךְ וְגוֹמֵר.

וְכֵן הוּא בְּסֵפֶר הַבְּהִיר שְׁאֵלוּ תִּלְמִידֵיו אֶת רַבִּי
רַחוּמָאִי מֵאִי דְּכִתִּיב "תִּפְלָה לַחֲבִקּוֹק
הַנְּבִיא עַל שְׁגִיוֹנוֹת" תִּהְלָה מִבְּעֵי, אֶלֹא כָּל
הַמִּפְנֶה לְבוֹ מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם וּמִתְעַסֵּק בְּמַעֲשֵׂה
הַמְרַכָּבָה מְקַבֵּל לְפָנַי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֵלוֹ
הַתְּפִלָּה כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ שְׁנָאֵמַר "תִּפְלָה", מֵאִי

"שְׁגִינוֹנוֹת", כִּמָּה דֵּאֵת אָמַר "בְּאַהֲבָתָה תִּשְׁגָּה תְּמִיד" וְכוּ' אָמַר רַבִּי רַחוּמַאי מֵאִי דְכִתִּיב "וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכַחַת מוֹסֵר" מְלַמֵּד שְׁכָל הָרָגִיל בְּמַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה וּבְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית אִי אֶפְשָׁר לְאָדָם שְׁלֹא יִכָּשֶׁל בָּהּ שֶׁנֶּאֱמַר "וְהַמְכִּשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדְךָ" אֵף עַל פִּי כֵן הוּא אֶהוּב וְחָבִיב לִפְנֵי הַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר "וְדָגְלוּ עָלֶי אֲהָבָה", עַד כָּאן.

(ויקהל משה דף י' עמוד ג')

**אֵין לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נַחַת רוּחַ יוֹתֵר בְּעוֹלָם
אֶלָּא מִמִּי שֶׁמִּכִּיר בְּאַלְקוּתוֹ**

וְאֲנִי הִדַּל כְּתִבְתִּי מְעַט מִזְעִיר וְאָמַר וְהוֹדִיעַ לָנוּ שֶׁהַכֹּלל בְּרִיאַת הָעוֹלָם וְהָאָדָם וְכָל הַבְּרוּאִים בְּכֹלל הַכֹּל כִּדִּי לְהוֹדִיעַ לָנוּ גִדּוֹל עֹז אֱלֻקוֹתוֹ וְחִסְדּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּמִמְשָׁלְתּוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ כַּאֲשֶׁר אָמַר דָּוִד לְשִׁלְמָה בֶּנוֹ דַּע אֱלֹקֵי אָבִיךָ וְעַבְדֵּהוּ שְׁאִין לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נַחַת רוּחַ יוֹתֵר בְּעוֹלָם אֶלָּא מִמִּי שֶׁמִּכִּיר בְּאַלְקוּתוֹ זֶה

נִקְרָא בֵּן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוֹת
 לְחַפֵּשׁ בְּגִנְזֵי דְמַלְכָּא וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִשְׁתַּבַּח עִמּוֹ בְּפַמְלִיָּא שְׁלוֹ בְּכָל יוֹם וּדְיוֹקְנֵנוּ
 נִרְשָׁם לְמַעְלָה בֵּין אוֹהֲבֵי דְמַלְכָּא וּמַכְרִיזִין
 לְפָנָיו הָיִי זְהִירִין בְּדִיוֹקְנָא דְפִלְגִּיָּא הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר וְהוּא יֵשׁ לוֹ רְשׁוֹת לְבַטֵּל צַדִּיק
 מוֹשֵׁל בִּירֵאת אֱלֹקִים מִי מוֹשֵׁל בִּי צַדִּיק
 וּבִשְׁעָה שֶׁהַנֶּשְׁמָה יוֹרֶדֶת בָּזָה עוֹלָם הַשָּׁפֵל
 מִשְׁבִּיעִים אוֹתָהּ קֹדֶם וּמַרְאֶה לָּהּ רִזִּי דְרִזִּין
 אוֹצְרֵי וְגִנְזִין דְמַלְכָּא וּמִשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ וְגוֹזְרִין
 עָלֶיהָ שְׁלֹא תִרְדַּ לְעוֹלָם אֶלָּא כְּדִי לְחַקֵּר
 וּלְדַרְשׁ בְּרִזִּין דְּאוֹרִיתָא וְגַם הוֹכַחְתִּי מִכַּמָּה
 מֵאֲמָרֵי זֶהֱר שְׁלִרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי נִתֵּן
 רְשׁוֹת וְהוֹרֵמָנָא מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתִּיהָ
 עִם כָּל פַּמְלִיָּא שְׁלוֹ בְּצִרוּף כָּל הַנֶּשְׁמוֹת
 דְּצַדִּיקֵיָּא דְגֵן עֵדֶן עֲלִיוֹן וְתַחְתּוֹן לְגִלוֹת לָנוּ
 הַזֶּהֱר כְּדֵאִיתָא בְּהַקְדָּמַת תְּקוּנֵי הַזֶּהֱר ע' אֲנִפִּין
 קַח צְנֻצָּת הַמֶּן לְמִשְׁמֶרֶת עַד דָּרָא בַּתְרֵיתָא

וַיִּטַּעֲמוּן בְּחִבּוּרָא דִּילָךְ יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן
גְּלוּתָא בְּלֹא נִסְיוֹן כָּלִל זִיְהָרָא דְּאִימָא עֲלָתָא
מִשָּׁם יֵצֵא לְעוֹלָם חַיִּים וְשָׁלוֹם רְזָא דְּאוּרִיתָא
הַגָּאֵלָה וְהַחֲרוּת וְהַשְׁמָחָה וּבְהַתְּעוֹרְרוּת
הַתְּחַתּוֹן אָנוּ מִעוֹרְרִים הַמְּקוֹר הָעֲלִיוֹן.

(ויקהל משה דף לז.)

כָּל אֶחָד מִחַיִּב לְתַקֵּן נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ,
אוֹתוֹ וְאֵת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, בְּרִזִּי דְּאוּרִיתָא
וּבְהַתְּעוֹרְרוּת דְּבְרֵי הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים עַל פִּי
דְּבְרֵי מוֹרִינוּ וְרַבֵּינוּ הָרַב הָאֲר"י ז"ל - אֵין
בְּטוֹלָם וּבַעוֹרָם שֶׁל הַקְּלָפוֹת אֵלָּא בְּלִמּוּד
הַקְּבָלָה עַל פִּי עוֹלָם הַתְּקוּן

הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי סוּד בּוֹצִינָא קְדִישָׁא מִן
הָרָאוּי הָיָה לַעֲשׂוֹת תְּקוּן הָעוֹלָם כְּמוֹ
רַבִּי עֲקִיבָא עִם מְסִירַת נַפֶּשׁ כו', בְּהִימָנוּתָא
דְּקוּדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינָתִי וְכָל פְּמִלְיָא
דִּילִיָּה בְּצִרוּף מִשָּׁה רַבֵּינוּ רַעֲיָא מְהִימָנָא

וְאֵלֵיהֶוּ וְכָל נִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקָא מִגֵּן עֵדֶן, וְהוּא
הָיָה מְתַקֵּן כָּל הַדּוֹר בְּיָמָיו כּו', וְשָׁלַח הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הָאוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה דְּוָקָא בְּאֶלֶף
הַחֲמִישִׁי מִתּוֹךְ הַחֲשָׁךְ הַגָּדוֹל שֶׁהוּא יוֹמָא שֶׁל
הו"ד, בְּסוּד כָּל הַיּוֹם דָּו"ה, אוֹר הַגָּדוֹל אוֹר
שְׁבַעַת הַיָּמִים, לְהִגָּן עָלֵינוּ וּלְהַצִּיל אוֹתָנוּ
מִכָּל הַמְקַטְרָגִים עַל יְדֵי לְמוֹד רָזִין דְּאוֹרִיתָא
כו', וְאִם לֹא הָיָה מְגָלָה לָנוּ רָזִין דְּאוֹרִיתָא אֶת
סְפָרֵי הַזֹּהַר וְכו', הָיָה חָס וְשָׁלוֹם חוֹזְרִין
עָלֵינוּ לְתַהוּ וּבַהּוּ מִפְּנֵי הַתְּגַבְרוּת הַדִּינִים
בְּאֶלֶף הַחֲמִישִׁי כּו', וּפְתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יֹחָאי אֶת הָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים לְהָאִיר וּלְהִגָּן
עָלֵינוּ, וְהִנִּיחַ בְּרָכָה לְדוֹרוֹת אַחֲרָיו כּו'.

וְאַחֲרָיו קָמוּ חֲכָמֵי הַדּוֹרוֹת וּמָצְאוּ פְתַח פְּתוּחַ
וְשִׁמְשׁוּ וְנִגְּנוּ מִהַשְׁפַּע וְאוֹרוֹת
עֲלִיוֹנִים, וְנַעֲשֶׂה נִסִּים בְּיָמֵיהֶם, כְּגוֹן רַבִּי
וְחֲכָמֵי הַדּוֹרוֹת כּו', וַיַּחֲדִי סֻגְלָה בְּכָל דּוֹר
וְדוֹר הָיִי יָדְעֵי בְּרָזִין אֵילִין אֲבָל לֹא בְּאַתְגָּלִיא,

כִּי עֲדִין הָיָה בְּאֶלֶף הַחֲמִישִׁי, וְעוֹד לֹא הָיוּ
 מִתְנוּצָצִין נְשָׁמוֹת שֶׁל עוֹלָם הַתְּקוּן, עַד בְּאֶלֶף
 הַשְּׁשִׁי הָאִיר הַשֵּׁם עֵינֵינוּ בְּשָׁנַת שׁל"ה עַל יְדֵי
 נְשִׁמַּת בְּצִלָּאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה
 וַיִּמָּלֵא אוֹתוֹ רוּחַ חֲכָמָה בְּתַבּוּנָה וְדַעַת וּבְכָל
 מְלָאכָה, הוּא נְשִׁמַּת מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ הָאֶרֶץ
 זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה אֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים, וּבִידּוֹ נָתַן
 הַמַּאֲצִיל רָצוֹן הָעֲלִיוֹן רְשׁוֹת לְפֶתַח הַמְּקוֹרוֹת
 וְצִנּוּרוֹת עֲלִיוֹנוֹת בְּרָזִי דְאוּרִיתָא, וְאָמַר לָנוּ
 בְּפִרוּשׁ שֶׁהִנֵּסְתָּרוֹת בְּזִמָּן הַזֶּה הֵם כְּמוֹ
 נִגְלוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁתְּלַמִּידּוֹ הָיוּ מְכַסִּין
 דְּבָרָיו בְּהַצְנַע מִשָּׁנַת שׁל"ה עַד שָׁנַת ש"ץ
 כו', בְּסוֹד הַגָּאֻלָּה וְהַחֲרוּת, הַתְּנוּצָצוֹת
 הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל עוֹלָם הַתְּקוּן, כִּידּוּעַ לָנוּ
 מִדְּרָגוֹת הַנְּשָׁמוֹת בְּשָׁנַת ש"ץ.

וּמִשָּׁנַת ש"ץ וְאֵילָךְ מְחַיִּיבִים אֲנַחְנוּ לְתַקֵּן כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ,
 אוֹתוֹ וְאֵת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, לְהִיּוֹת מִין נוֹקְבִין

לִיַּחַד וּלְלַבֵּן וּלְצַרֵּף נִיצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת בְּרִזֵּי
 דְּאוֹרֵי־תָא וּבְהִתְעַסְקוֹת דְּבִרֵּי הַזֹּהַר וְהַתְקוּנִים
 עַל פִּי דְּבִרֵּי מוֹרְנוּ וּרְבִנּוּ הָרַב הָאֲר"י זְכוֹרָנוּ
 לְבִרְכָּה, אֲשֶׁר שָׁלַחוּ אֱלֹהִים לְפָנֵינוּ לְהָאִיר לָנוּ
 מִתּוֹךְ הַחֲשֶׁךְ וְאֶפְלָה, בְּפֶרֶט בְּעֻקְבֵּתָא
 דְּמִשְׁיחָא חֲצָפָא יִסְגָּא, וַיְדוּעַ לָנוּ מִסּוּדוֹת אֱלוֹ
 שָׁאִין בְּטוֹלָם וּבַעוֹרָם שֶׁל הַקְּלִיפּוֹת אֲלֵא
 בְּלִמּוּד הַקְּבָלָה עַל פִּי עוֹלָם הַתְקוּן, לָכֵן קָרָא
 הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי לְבַעֲלֵי הַקְּבָלָה מְחַצְדֵּי
 חֻקְלָא הַקְּמָשׁוּנִים וְהַחֲרָלִים וּמִן הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
 בִּרְכוּ הַשֵּׁם. (סוף ספר ויקהל משה)

❧ פרק י"א ❧

פלא יועץ

לְמוֹד זֹהַר הַקְּדוּשׁ אֵף בָּאִין מִבֵּין חָשׁוּב כְּאֵלוֹ
 חֲדָשׁ חֲדוּשִׁים

מַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁהוּא חָשׁוּב מְאֹד

בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, עַד שְׁאֲמָרוּ בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ
 שְׁבוּנָה שָׁמַיִם חֲדָשִׁים, וְעָלְיוֹ הַכָּתוּב אוֹמֵר:
 "לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי
 אֲתָה", אֶל תִּקְרִי עֲמִי אֵלָּא עֲמִי, שְׁנַעֲשֵׂה שְׂתָף
 לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכו', וְהוּא תִקּוֹן גָּדוֹל לְכָל
 עוֹזֵן וְלְכָל חֲטָאת וּבִפְרֹט לְעוֹזֵן פָּגַם הַבְּרִית
 וְכו'. וְגַם לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ אֵף בָּאִין
 מִבֵּין חָשׁוּב כָּאֵלּוּ חֲדָשׁ חֲדוּשִׁים. וְאַחַד
 הַמְּרֻבָּה וְאַחַד הַמִּמְעִיט וּבִלְבָד שִׁיכּוֹן לְבוֹ
 לְשָׁמַיִם.

(פלא יועץ ערך חדוש)

לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטַהַר וּלְקַדְשׁ
 הַנֶּפֶשׁ, וְאַפְלוֹ אֵי לֹא יָדַע מֵאֵי קָאֲמַר
 וְשׁוּגָה בּוֹ שְׁגִיאוֹת הַרְבֵּה הוּא חָשׁוּב לְפָנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְנִהְיִי שֶׁבְּלְמוֹד הַמְשָׁנִיּוֹת
 וְכַדוּמָה יֵשׁ יַעֲוֹת שְׁצָרִיף לְהַבִּין לְפָחוֹת מֵהוּ
 הָעֲנִין שְׁלוּמָד, אֲבָל בְּלְמוֹד תְּהִלִּים וְזֹהַר
 הַקְּדוֹשׁ אֲפְלוֹ בָּאִין מִבֵּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמְקַבֵּל
 וּמְרַצָּה לְפָנֵי הַשֵּׁם וְכו'.

(פלא יועץ אות ז', זוהר)

למוד הזהר הקדוש אִפְלו בְּלִי הִבְנָה חָשׁוּב
 לִפְנֵי הַשֵּׁם - גִּדְר גְּדוֹל לְאָדָם שְׁלֹא יַעֲבֹר
 מִלְקָרָא הַפְּרָשָׁה מִסְפֵּר הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ מִדֵּי
 שְׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ

למוד סֵפֶר הַזֶּהר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטֹהַר וּלְקִדְּשׁ
 הַנֶּפֶשׁ, וְאִפְלוּ אִי לֹא יֵדַע מֵאֵי קָאֵמֵר
 וְשׁוּגָה בּוֹ שְׁגִיאוֹת הִרְבָּה, הוּא חָשׁוּב לִפְנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדַכְתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ד)
 וְדַגְלוּ עָלַי אֶהְבָּה, פִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם
 לְבִרְכָּה (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה פָּרָק ב' פְּסוּק הִבִּיאֲנִי):
 וְדִלּוּגוֹ עָלַי אֶהְבָּה. הָא לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה?
 לְתִינּוּק קִטָּן שְׂאִינוּ יוֹדַע דְּבָר וּמְדַבֵּר חֻצִּין שֶׁל
 תְּבוֹת בְּלַעֲגֵי שֹׁפָה וְאָבִיו וְאִמּוֹ יִצְחָקוּ לוֹ
 יִשְׁמְחוּ לְקוֹלוֹ, כֶּךָ יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק
 וְיִשְׁמַח כְּשֶׁהָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יֵשׁ לוֹ חֶבֶה
 בַּתּוֹרָה וְרוּצָה לְלַמֵּד, אֲךָ אֵין דַּעְתּוֹ מִשְׁגָּת אוֹ
 אֵין לוֹ מִי שֶׁיִּלְמְדֵנוּ וְלוֹמֵד כִּמָּה שְׂיֻדַּע,
 בּוֹדֵאֵי עוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ וּבָא בְּשִׁכְרוֹ.

הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע
ללמד אין טענה זו פוטרנו ליום הדין,
כי יכול הוא ללמד כמו שיודע. ונהי שבלמוד
המשניות והעשרים וארבע (תנ"ך) יש דעות
שצריך להבין לפחות מהו הענין שלומד,
אבל בלמוד תהלים וזוהר הקדוש אפלו באין
מבין כלל חשוב ומקבל ומרצה לפני השם.
ומי שיודע ספר ומבין דברי זוהר הקדוש
הפשוטים ומצא בו טוב טעם ודברים מתוקים
מדבש ומוסרי השכל שמושכים לב האדם
לאביו שבשמים.

הנה כי כן ראוי לכל אדם לקח לו ספר זוהר
הקדוש ולא יעבר מלקרא הפרשה מדי
שבוע בשבוע, וזה גדר גדול לאדם כדי שלא
ישיאנו יצרו לפנות עצמו לבטלה שהוא רעה
גדולה כידוע, ויעשה זאת אפוא וינצל,
שיקבל עליו סדר למודים כגון שמונה עשרה
פרקי משנה בכל יום וספר תהלים ופרשת

הַזֶּהָר וְכִדּוּמָה, וְכִשְׁלָא יִהְיֶה לוֹ פְּנָאי יִהְיֶה
 לוֹוָה וּפּוֹרַעַ מִיּוֹם לְיוֹם וּמִחֻדָּשׁ לְחֻדָּשׁ בְּאַפֵּן
 שְׂבִהִיּוֹתוֹ פָּנוּי תַּכְף יִפְנֶה לְשֵׁלֶם חוּבָתוֹ,
 אֲךְ יִשְׁכִּיל עַל דְּבָר מִרְאשִׁיתוֹ שְׁלָא יִצְטָרֵךְ
 לְלַמֵּד בְּמַהֲירוֹת גָּדוֹל בְּאַפֵּן שְׁלָא יִהְיֶה שְׂוָה
 אוֹתוֹ הַלְמוּד כָּלוּם וַיִּהְיֶה עֲמָלוֹ לְרִיק חָס
 וְשָׁלוֹם. וְכִבֵּר אָמְרוּ (טוֹר אֶרַח חַיִּים סִימָן
 א') טוֹב מְעַט בְּכֻנָּה מִהֶרְבּוֹת בְּלֹא כֻנָּה.
 וְכִשְׁלֹמֵד סוּדוֹת הַזֶּהָר הַקָּדָשׁ בְּלִבָּבוֹ יִבִּין
 שֵׁשׁ צְפוּנֵי סוּדוֹת וְרָזִי דְרָזִין בְּכָל הָעֲנִינִים,
 אֲךְ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב עַל שְׂאִין לוֹ יְדִיעָה
 כָּלֵל וְכָלֵל.

וְאַזְהָרָה שְׁמַעְנוּ לְמִי שְׁלֹמֵד סֵפֶר
 הַזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ, שִׁישְׁמֹר נַפְשׁוֹ
 מֵאֵד כְּשִׁלֹּמֵד אָבָא, אִמָּא, בָּרָא, בְּרִתָּא,
 זַעִיר-אַנְפִּין, אָרִיךְ-אַנְפִּין, מִטְרוּנִיתָא, וְכֵן
 צוּרַת אֵיבָרִים: רִישָׁא, עֵינִין, אוּדְנִין וְכִדּוּמָה,
 שְׁלָא יִצִּיר שׁוּם צוּרָה לְמַעְלָה חָס וְשָׁלוֹם

חֲלִילָה וְחָס, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (דְּבָרִים כז, טו)
אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֵּכָה וְשָׁם
בִּסְתֵּר, בִּסְתָרוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲלֵא יֶאֱמִין בְּאַמוֹנָה
שְׁלֵמָה שְׁאִינוֹ שִׁיךְ לְמַעְלָה אֱלֹהֵי הָעֲנִינִים
כָּלֵל וְכָלֵל, רַק הַכֹּל אִוֵּרֹת עֲלִיוֹנִים וְצִפּוּנֵי
סוּדוֹת שְׁאִין יָד שְׁכֻלָּנוּ מִגַּעַת. וְכֹל אֱלֹהֵי
הַמַּלּוֹת שֶׁנִּזְכְּרוּ בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, הַכֹּל הוּא
כְּנוּיִים וְדֶרֶךְ מַשָּׁל בְּעֵלְמָא שְׁהַמְשָׁכִיל יִבִּין
אֵיזָה דְּבָר, וְאַנְחֵנוּ לֹא נִדְעָ וְאִין לָנוּ רִשּׁוֹת
לְחֻשָׁב וּלְצִיר בְּשׁוּם אִפֶּן, רַק נִקְרָא בְּשִׁפְתֵינוּ
וְנִקְדִּים תְּפִלָּתָנוּ שְׁיֵהִי נֵעַם הַשֵּׁם עָלֵינוּ
יְהֵא חָשׁוּב וּמִקְבָּל וּמִרְצָה שְׁיַח שְׁפִתוֹתֵינוּ
לְרָצוֹן וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְדִינֵנוּ.

(פלא יועץ אות ז', זוהר)

לְמוֹד הַזֹּהַר מְבִיא לְטִהָרַת וּקְדֻשַׁת הַנֶּפֶשׁ.

(פלא יועץ ערך זוהר)

אֶפְלוּ אִי לֹא יֵדַע מֵאִי קָאָמַר וְשׁוּגָה בּוֹ
 שְׁגִיאוֹת הֶרְבֵּה הוּא חָשׁוּב לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ
 בָּרוּךְ הוּא וּבּוֹדָאֵי עוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ
 וּבֹא בְשֹׁכְרוֹ

לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטַהַר וּלְקַדְּשׁ
 הַנֶּפֶשׁ וְאֶפְלוּ אִי לֹא יֵדַע מֵאִי קָאָמַר
 וְשׁוּגָה בּוֹ שְׁגִיאוֹת הֶרְבֵּה הוּא חָשׁוּב לְפָנֵי
 הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּדִכְתִּיב וְדָגְלוּ עָלֵי אֶהְבֶּה
 פִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה וְדִלּוּגוֹ עָלֵי
 אֶהְבֶּה הָא לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה לְתִינוּק קָטָן
 שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ דְּבָר וּמְדַבֵּר חֲצִין שֶׁל תְּבוּת
 בְּלַעֲגֵי שָׂפָה וְאָבִיו וְאִמּוֹ יִצְחָקוּ לוֹ יִשְׁמְחוּ
 לְקוֹלוֹ כִּךְ יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח
 כְּשֶׁהָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יֵשׁ לוֹ חֶבֶה בַּתּוֹרָה וְרוּצָה
 לְלַמֵּד אֶךְ אֵין דַּעְתּוֹ מִשְׁגָּת אוֹ אֵין לוֹ מִי
 שִׁלְמָדְנוּ וְלוּמַד כְּשִׁיּוּדֵעַ בּוֹדָאֵי עוֹשֶׂה נַחַת
 רוּחַ לְיוֹצְרוֹ וּבֹא בְשֹׁכְרוֹ הִנֵּה כִּי כֵן אֵין מְקוֹם
 פְּטוֹר לְמִי שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְלַמֵּד אֵין טַעֲנָה זֹ

פוטרתו ליום הדין כי יכול ללמד כמו
שיודע.

(רבי אליעזר בר יצחק פאפו, פלא יועץ, ערך זוהר)

❧ פרק י"ב ❧

המקובל האלוקי מהר"י אשל"ג בעל הסלם

קומו והתעוררו בשביל השכינה הקדושה
וזהו שאמרו בתקונים (תקון ל' נתיב תנינא),
וזה לשוננו: קומו ואתערו
לגבי שכינתא, דאית לכו
לבא בלא סכלתנו למנדע
בה, ואיהו ביניכו. [תרגום
וביאור הזהר:] קומו
והתעוררו בשביל השכינה
הקדושה, שהרי יש לכם לב

רִיקָן בְּלִי בִינָה לְדַעַת וּלְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, אֶף
עַל פִּי שֶׁהִיא בְּתוֹכְכֶם.

אֲפֹלוּ הַטּוֹבִים שֶׁבָּהֶם, שֶׁמָּסְרוּ זְמַנָּם עַל עֵסֶק
הַתּוֹרָה, לֹא עָשׂוּ זֶה אֲלֹא לְתוֹעֵלַת גּוֹפֶם
עֲצָמָם - כּוֹלֵם כִּבְהֻמּוֹת שְׂאוֹכְלִים חֲצִיר

וְרִזָּא דְּמִלָּה קוֹל אוֹמֵר קָרָא (יִשְׁעִיָּה מ ו),
כְּגוֹן קָרָא נָא הֵישׁ עוֹנֶךָ וְאֵל מִי
מִקְדוּשִׁים תִּפְנֶה (אִיּוֹב ח א), וְהִיא אָמְרַת
מָה אֶקְרָא, כָּל הַבָּשָׂר חֲצִיר, כֹּלֵא אֵינּוֹן
כְּבַעֲיֵרֵן דְּאֶכְלִין חֲצִיר, וְכֹל חֲסִדּוֹ כְּצִיץ
הַשָּׂדֶה (שם), כָּל חֲסִיד דְּעַבְדִּין לְגִרְמִייהוּ
עַבְדִּין. [תְּרַגּוּם וּבִיאֹר הַזֹּהַר]: וְסוּד הַדְּבָר,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ) 'קוֹל אֹמֵר קָרָא',
שֶׁקוֹל דּוֹפֵק בְּלִבּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל לְקָרוֹת וּלְהַתְּפִלֵּל לְהַרְמֵת הַשְׂכִּינָה
הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא כְּלָלוֹת נִשְׁמוֹת שֶׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וּמִבִּיא רְאִיָּה מִהַכָּתוּב 'קָרָא נָא

הִישׁ עוֹנֵךְ, שְׁקִיאָה פִּירוּשׁוֹ תַּפְלָה, אֲבָל
הַשְׂכִּינָה אוֹמֶרֶת מָה אֶקְרָא, כְּלוּמַר
אֵין בָּהּ כַּח לְהָרִים אֶת עֲצָמֵי מַעֲפָר,
בְּשִׁבִיל שִׁכּוֹל הַבָּשָׂר חֲצִיר, כָּלָם הִמָּה
כְּבִהּמוֹת אוֹכְלֵי עֵשֶׂב וְחֲצִיר, כְּלוּמַר
שְׁעוֹשִׂים הַמַּצּוֹת בְּלִי דַעַת כָּמוֹ בְּהֵמוֹת,
וְכָל חֶסֶדוֹ כְּצִיץ הַשָּׁדֶה, כָּל הַחֲסָדִים
שְׁעוֹשִׂים, לְעֲצָמָם הֵם עוֹשִׂים, כְּלוּמַר
שֶׁאֵין כּוֹנְנָתָם בַּמַּצּוֹת שְׁעוֹשִׂים, שְׁתִּהְיֶינָה
בְּכִדִי לְהַשְׁפִּיעַ נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרָם אֵלָּא
רַק לְתוֹעֵלַת עֲצָמָם הֵם עוֹשִׂים הַמַּצּוֹת.
וְאֶפִּילוֹ כָּל אֵינוֹן דְּמַשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא,
כָּל חֶסֶד דְּעֹבְדִין לְגִרְמִייהוּ עֹבְדִין. [תְּרַגּוּם
וּבִיאור הַזֹּהַר:] וְאֶפִּילוֹ הַטּוֹבִים שְׂבָהֵם,
שֶׁמִּסְרוּ זְמַנָּם עַל עֶסֶק הַתּוֹרָה, לֹא עָשׂוּ
זֶה, אֵלָּא לְתוֹעֵלַת גּוֹפָם עֲצָמָם, בְּלִי
כּוֹנְנָה הָרְצוּיָה, בְּכִדִי לְהַשְׁפִּיעַ נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרָם.

אוי להם, שהם גורמים במעשיהם הללו,
 שיהיו עניות וחרב וחמס ובזה והריגות
 והשמדות בעולם

בההוא זמנא [וכו'] רוח הולך ולא ישוב,
 לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח.

[תרגום וביאור הזהר:] בעת ההיא נאמר על
 הדור, רוח הולך ולא ישוב, להעולם, דהינו
 רוח המשיח, הצריך לגאל את ישראל מכל
 צרותיהם עד לגאולה השלמה לקיים הכתוב,
 כי מלאה הארץ דעה את השם וגו' הרוח הזה
 נסתלק לו והלך, ואינו מאיר בעולם. וי לון
 מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב
 לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא
 יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה.
 [תרגום וביאור הזהר:] אוי להם לאותם
 אנשים הגורמים שרוחו של משיח יסתלק
 וילך לו מהעולם ולא יוכל לשוב לעולם,
 שהמה הם העושים את התורה ליבשה,

כְּלוּמַר, בְּלִי מַשְׁהוּ לַחֲלוּחִית שֶׁל שֹׁכֵל וְדַעַת,
כִּי מַצְטַמְצָמִים רַק בַּחֲלָק הַמַּעֲשֵׂי שֶׁל הַתּוֹרָה,
וְאֵינָם רוֹצִים לְהַשְׁתַּדֵּל וּלְהַבִּין בְּחֻכְמַת
הַקְּבָלָה, לִידַע וּלְהַשְׁכִּיל בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה
וְטַעְמֵי מִצְוָה. וַי לֹון דְּגִרְמִין עֲנִיּוֹתָא וְחֶרְבָא
וּבִיזָה וְהָרֵג וְאַבְדֵּן בְּעָלְמָא. [תַּרְגוּם וּבִיאֹור
הַזֹּהַר]: אִוִי לָהֶם, שֶׁהֵם גּוֹרְמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם
הַלֵּלוּ, שֶׁיְהִיו עֲנִיּוֹת וְחֶרֶב וְחָמָס וּבִזָּה
וְהַרְיָגוֹת וְהַשְׁמָדוֹת בָּעוֹלָם.

(הַקִּדְמַת הַ"סֵּלָם" אוֹת ע')

הַסְכָּמַת רַבִּי אֵלִיָּהוּ לָאֲפִיאַן זצ"ל עַל
הַדְפַּסַת הַזֹּהַר

הַנָּנִי לְהַבִּיא לַפְּנִיכֶם שְׂאֲבֵי
הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק (רַבִּי
אֵלִיָּהוּ לָאֲפִיאַן) זִכָּר צַדִּיק
לְבָרָכָה, שְׂאַחַר שְׁזָכָה לְלַמֵּד
תּוֹרַת הַחֵן וְהַגִּיעַ לְמַעֲלוֹת

רמות כִּידוּעַ לְכָל, וְכַשֵּׁהגִיעוּ סִפְרֵי בַעַל הַסֵּלֶם
לְיָדָיו עֶסֶק וְעַמַּל בָּהֶם בְּכָל כָּחוֹ, וְהַפְּלִיג
בְּשִׁבְחָם וְאָמַר שֶׁזֶּה הַשִּׁטָּה נְכוֹנָה וְהָאֱמִתִּית
וּמִבִּיָּאָה אֶת הָאָדָם לְדְבָקוֹת בַּהֲשֵׁם, וּלְהַבִּין
אֶת כָּל דְּבָרֵי הָאֶרֶץ הַקָּדוֹשׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ
אָמֵן, וְכִדָּאֵי לַעֲסֹק בָּהּ, כִּי הוּא מְסַבֵּיר כָּל דְּבָר
בְּטוֹב טַעַם הַשְׁוָה לְכָל נֶפֶשׁ.
(מתוך הספמט)

הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים שְׁמוּאֵל בֶּהַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי אֱלִיהוּ לָאֲפִיאַן
זצ"ל, מְחַבֵּר סֵפֶר רוּחוֹא שְׁמַעְתָּתָא עַל הַשֵּׁב שְׁמַעְתָּתָא, כ"ח
תמוז תשנ"ו עַל הַזֹּהַר עִם פֶּרוּשׁ הַסֵּלֶם)

מֵאֲמָרִים קְצָרִים שֶׁנִּדְפְּסוּ בְּסֵפֶר "אוֹר הַזֹּהַר"

אֵי אֶפְשָׁר שְׁכָּל כָּלִל יִשְׂרָאֵל יָבוֹאוּ לַטְהָרָה
הַגְּדוֹלָה הַזֶּה, זוּלָּתָא עַל יְדֵי לְמוּד הַקְּבֵלָה
אֵי אֶפְשָׁר שְׁכָּל כָּלִל יִשְׂרָאֵל יָבוֹאוּ לַטְהָרָה
הַגְּדוֹלָה הַזֶּה, זוּלָּתָא עַל יְדֵי לְמוּד הַקְּבֵלָה,

שְׁהִיא הַדֶּרֶךְ הַקְּלָה בְּיוֹתֵר, הַמְּסַפִּיקָה גַּם
לְקַטְנֵי הַדַּעַת, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּדֶרֶךְ הָעֶסֶק
בְּתוֹרַת הַנִּגְלָה בְּלִבָּד, אִי אֶפְשָׁר לְזָכוֹת עַל
יָדָהּ, זוֹלַת לִיחִידֵי סִגְלָה, וְעַל יְדֵי יְגִיעָה רַבָּה,
אֲבָל לֹא לְמַרְבִּית הָעָם.

(רבי יהודה אשֶׁלַג זצ"ל, בְּהַקְדָּמָה לְתַלְמוּד עֶשֶׂר הַסְפִירוֹת, אוֹת לו')

גִּאֲלַת יִשְׂרָאֵל וְכָל מַעֲלַת יִשְׂרָאֵל תִּלּוּי בְּלִמּוּד
הַזֹּהַר וּבַפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה

הֵרִי לְעֵינַיָךְ, שְׂגֵאֲלַת יִשְׂרָאֵל וְכָל מַעֲלַת יִשְׂרָאֵל
תִּלּוּי בְּלִמּוּד הַזֹּהַר וּבַפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה.

(רבי יהודה אשֶׁלַג, קַבָּלָה לְמַתְחִיל, הַקְדָּמָה לְזֹהַר אוֹת סט עמ' 61)

הַסְכַּמַּת הַמִּקְבָּל רַבִּי יִצְחָק כְּדוּרִי זצ"ל עַל
הַדְפַּסַּת הַזֹּהַר

הִנֵּה בָּאוּ לְפָנַי תַּלְמִידֵי כְבוֹד קִדְשֵׁת הָאֲדָמוֹר
הָרַב בְּרוּךְ שְׁלוֹם הַלּוֹי אֲשֶׁלַג זָכָר צַדִּיק
לְבָרָכָה וּבִידָם תַּכְרִיךְ כְּתָבָיו. בְּאוּרִים

עַל תּוֹרַת הָאֱרִ"י הַקָּדוֹשׁ
וּבְתוֹרַת אָבִיו אִישׁ
הָאֱלֹקִים מָרַן בְּעַל הַסֵּלֶם
עַל הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, וּכְבֹּר
הַסְכִּימוּ צְדִיקֵי וּגְאוּנֵי אֶרֶץ
מִן הַדּוֹר הַקּוֹדֶם עַל תּוֹרָתוֹ
הַטְהוֹרָה לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁל
שׁוּר בֵּית הַזֹּהַר קָדֵשׁ

הַקָּדָשִׁים כְּבוֹד קִדְשָׁת אֲדָמוֹר הָרַב יְהוּדָה לִיִּב
הֵלֹוִי אֲשֶׁלֶּג זֶכֶר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, כִּי חָזוּ נְכוּחָה
יְחִידוֹת מִפְּעָלָיו, אֲשֶׁר מִתּוֹךְ הַתְּגִלּוֹת רוּחַ
הַשֵּׁם עָלָיו הַשְׁכִּיל לְהוֹצִיא מֵאֶפְלָה לְאוֹרָה אֶת
מָאוֹר הַתּוֹרָה הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וּכְתָבִי הָאֱרִ"י
הַקָּדוֹשׁ, וְשִׁמְחָה יִרְדָּה לְעוֹלָם כְּבִיוִם נְתִינַת
הַתּוֹרָה מִמֶּשׁ. וְאוֹרוֹ הַקָּדוֹשׁ יֵאִיר דְּרָכֵנוּ נְכוּחָה
הֵיֵאָךְ הַדֶּרֶךְ לְתִקּוֹן עֲצָמֵנוּ וּלְכוּנֵן צְעָדֵינוּ
לְקִרְאָת בִּיאת גּוֹאֵל צֶדֶק בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(מתוך הסכמת זקן המקבלים פאר הדור והדרו הצדיק החסיד
רבי יצחק כדורי זצ"ל, תמוז תשנ"ו על הזהר עם פרוש הסלם)

הסכמת רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל על הדפסת הזהר

האמת אגיד, שאני יודע מן ערכי, כי אפלו
בפשט איני כדאי לתן הסכמה, וכל
שכן בדבר שלא בי הוא, אבל כולי עלמא
מכירים את כבוד... הכהן
הגדול בלמוד הקבלה
ומפרסם שמו... אחד
מיקירי ירושלים וחכמיה
העוסק בתורה לשמה
ומגלה צפונייה, הלא הוא
האי גברא רבא ויקירא
ידידי הוא הקשור
במוסרות לבבי... ביראתו הקודמתו כבוד
קדשת הרב הגאון רבי יהודה לייב אשלג

שְׁלִיט"א... וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֵי אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים
שָׁכַל בְּרִכּוֹתָיו יִתְקַיְּמוּ וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם הַמְּחַכֶּה
לִישׁוּעָה קְרוֹבָה. (מִתּוֹךְ הַסְּכֶמֶת הָרֶאָכ"ד הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק
רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זִוְנֶנְפֶּלְד זְצוּק"ל עַל הַזֹּהַר עִם פֶּרוּשׁ הַסֵּלֶם)

מֵעַת שְׁנַתְגָּלוּ סִפְרֵי הָאֲרִיז"ל בְּעוֹלָם, כָּל
הָעוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה כָּל חַיֵּי רוּחָם
הַדְּבִיקוּ רַק בְּכַתְבֵּי הָאֲרִיז"ל בְּלִבָּד, עֲקָרֵי
הַחֲבוּרִים בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת הֵם סִפְרֵי הַזֹּהַר
וְהַתְּקוּנִים וְסִפְרֵי הָאֲרִיז"ל

וּמַטְעֵם זֶה, מֵעַת שְׁנַתְגָּלוּ סִפְרֵי הָאֲרִי
זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה בְּעוֹלָם, כָּל
הָעוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה הַנִּיחוּ יְדֵיהֶם מִכָּל
סִפְרֵי הָרַמ"ק זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה, וּמִכָּל
הָרֵאשׁוֹנִים וְהַגָּאוֹנִים שֶׁקִּדְמוּ לְהָאֲרִי זְכוּרָנוּ
לְבִרְכָּה, כַּמְּפָרֶסֶם בֵּין הָעוֹסְקִים בְּחֻכְמָה זו.
וְכָל חַיֵּי רוּחָם הַדְּבִיקוּ רַק בְּכַתְבֵּי הָאֲרִי
זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּה בְּלִבָּד. בְּאִפֶּן אֲשֶׁר עֲקָרֵי

הַחֲבוּרִים הִנָּחֲשִׁים בְּחִינַת בְּאוּרִים בְּחֻמָּה
זו כָּרְאוֹי לְהִיּוֹת, אֵינָם אֵלָּא סִפְרֵי הַזֹּהַר
וְהַתְּקוּנִים, וְאַחֲרֵיהֶם סִפְרֵי הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ
לְבָרְכָהּ.

(רבי יהודה אשלג זצ"ל, גלוי טפח וכסוי טפחים)

הַיְבָשׁוֹת וְהַחֲשָׁכוֹת בְּדוּרְנוּ זֶה, לֹא נִשְׁמַע
כְּמוֹהֵן בְּכָל הַדּוּרוֹת שֶׁקִּדְמוֹ לָנוּ - הוּא מְשׁוּם
שֶׁאִפְלוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם מָטוּ יְדֵיהֶם מִהָעֶסֶק
בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה

מִכָּאן תִּבִּין אֶת הַיְבָשׁוֹת וְהַחֲשָׁכוֹת שֶׁמִּצְאוּנוּ
בְּדוּרְנוּ זֶה, שֶׁלֹּא נִשְׁמַע כְּמוֹהֵן בְּכָל
הַדּוּרוֹת שֶׁקִּדְמוֹ לָנוּ, שֶׁהוּא מְשׁוּם שֶׁאִפְלוּ
הָעוֹבְדֵי הַשֵּׁם שֶׁמָּטוּ יְדֵיהֶם מִהָעֶסֶק בְּסוּדוֹת
הַתּוֹרָה. וּכְבָר הַמֶּשִׁיל הַרְמָב"ם [רַבֵּינוּ מֹשֶׁה
בֶּן מִימּוֹן] זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָהּ מִשָּׁל אֲמַתִּי עַל זֶה,
וְאָמַר, שָׂאם שׁוֹרָה שֶׁל אֶלֶף אֲנָשִׁים סוּמִים
הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ, וַיֵּשׁ לָהֶם לְפָחוֹת פֶּקֶח אֶחָד

בְּרֹאשׁם הָרִי הֵם בְּטוּחִים כָּלֶם שְׂיִלְכוּ בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר, וְלֹא יִפְּלוּ בַּפָּחִים וּמִכְמוּרוֹת, לְהִיּוֹתָם
נִמְשָׁכִים אַחֲרֵי הַפִּקְחַ שֶׁבְּרֹאשָׁם, אֲבָל אִם חָסַר
לָהֶם אוֹתוֹ הָאֶחָד, בְּלִי סֶפֶק שְׂיִכְשְׁלוּ בְּכָל
דָּבָר הַמָּטֵל בְּדֶרֶךְ, וַיִּפְּלוּ כָּלֶם לְבוֹר שַׁחַת. כֵּן
הַדָּבָר שֶׁלְּפָנֵינוּ, אִם הָיוּ לְפָחוֹת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ עוֹסְקִים בַּפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְהַמְשִׁיכוּ
אוֹר שָׁלֵם מֵאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הָרִי כָּל בְּנֵי
הַדּוֹר הָיוּ נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם, וְכָלֶם הָיוּ
בְּטוּחִים בְּדֶרֶכָם שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ, וְאִם גַּם עוֹבְדֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ סִלְקוֹ אֶת עֲצָמָם מִחֲכָמָה זֹו, אֵין
פֶּלֶא שֶׁכָּל הַדּוֹר נִכְשַׁל בַּגָּלָלָם, וּמִגִּדֹּל צַעֲרֵי
לֹא אוֹכֵל לְהֶאָרִיף בָּזָה.

אֲמָנָם יִדְעָתִי הַסֶּבֶה, שֶׁהִיא בְּעֶקֶר מִתּוֹךְ
שְׁנֵת־מַעֲטָה הָאֲמוּנָה בְּכָלֵל, וְהָאֲמוּנָה
בְּקִדּוּשֵׁי עֲלִיּוֹן חֲכָמֵי הַדּוֹרוֹת בְּפָרֹט, וְסִפְרֵי
הַקְּבָלָה וְהַזְהָר מִלְּאִים מִמְּשָׁלִים

גַּשְׁמִיִּים, עַל כֵּן נִפְל הַפֶּחַד
עַל כָּל אֶחָד, שֶׁלֹּא יֵצֵא
שְׁכָרוֹ בְּהִפָּסְדוֹ, כִּי חָס
וְשָׁלוֹם קָרוֹב לְהַכָּשֵׁל בְּפֶסֶל
וּדְמוּת. וְהִיא שֶׁהַעִירָנִי
לַעֲשׂוֹת בְּאוֹר מִסְפִּיק עַל

הָאֶר"י זְכוֹרָנוּ לְבָרְכָה, וְעַתָּה עַל הַזֵּהר
הַקָּדוֹשׁ, וְהַסֵּרְתִּי הַפֶּחַד הַזֶּה לְגַמְרִי, כִּי בְּאַרְתִּי
וְהוֹכַחְתִּי בַּעֲלִיל אֶת הַנִּמְשָׁל הָרוֹחֲנִי שֶׁל כָּל
דָּבָר, שֶׁהוּא מִפְּשֵׁט מְכָל דְּמִיּוֹן גַּשְׁמִי, לְמַעְלָה
מִהַמָּקוֹם וּלְמַעְלָה מִהַזְמָן, כְּמוֹ שִׁירָאוֹ
הַמַּעֲיָנִים, לְמַעַן לְאַפְשֵׁר לְכָל הַמוֹן בֵּית
יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד סֵפֶר הַזֵּהר, וּלְהַתְחַמֵּם בְּאוֹרוֹ
הַקָּדוֹשׁ.

וְקִרְאֹתִי הַבְּאוֹר בְּשֵׁם "הַסֵּלֶם" לְהוֹרוֹת,
שֶׁתִּפְקִיד בְּאוֹרִי הוּא כְּתִפְקִיד כָּל
סֵלֶם, שָׁאֵם יֵשׁ לָךְ עָלֶיָּה מְלָאָה כָּל טוֹב, אֵינְךָ
חָסֵר אֶלָּא "סֵלֶם" לַעֲלוֹת בּוֹ, וְאִז כָּל טוֹב

העולם בידיו. אמנם אין "הסלם" מטרה כלפי עצמו, כי אם תנוח במדרגות הסלם ולא תכנס אל העליה, אז לא תשלם כונתך. כן הדבר בבאור שלי על הזהר, כי לבאר דבריהם, העמקים מכל עמק, עד סופם עוד לא נברא הבטוי לזה, אלא עשיתי על כל פנים בבאורי זה דרך ומבוא לכל בן אדם שיוכל על ידו לעלות ולהעמיק ולהסתכל בספר הזהר גופו, כי רק אז תשלם כונתי בבאורי זה. והנה כל המצויים אצל ספר הזהר הקדוש, כלומר, המבינים מה שכתוב בו, הספימו פה אחד, שספר הזהר הקדוש חברו התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, חוץ מהרחוקים מחכמה זו ונוטים לומר על סמך מעשיות בדויות ממתנגדי החכמה הזו, שמחברו הוא המקבל רבי משה די ליאון, או אחרים הסמוכים לו בזמן. ואני כשאני לעצמי, הרי מיום שזכיתי באור השם יתברך להתבונן

מַעַט בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, לֹא עָלָה עַל
לְבִי לַחְקֹר בִּיחוּסוֹ, וְהוּא מְטַעַם פָּשׁוּט,
כִּי לְפִי תַכְנֵנוּ שֶׁל הַסֵּפֶר עָלָה בְּלִבִּי מַעֲלַת
יָקָר הַתֵּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לֹאִין
עָרוֹךְ יוֹתֵר עַל כָּל הַתֵּנָאִים הַקָּדוֹשִׁים, וְאִם
הָיָה מִתְבָּרַר לִי בְּבִרְוֹר גָּמוּר שְׁמַחְבְּרוּ
הוּא שֵׁם אַחֵר, כְּגוֹן רַבִּי מֹשֶׁה דִּי לִיאֹון
זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה וְכְדוּמָה, הָרִי אַז הָיָה גָּדוֹל
אַצְלִי מַעֲלַת הָאִישׁ רַבִּי מֹשֶׁה דִּי לִיאֹון
זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה יוֹתֵר מִכָּל הַתֵּנָאִים הַקָּדוֹשִׁים,
וְגַם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בְּכָלָלָם.

אַמְנָם בְּאַמַּת לְפִי מִדַּת עֶמֶק הַחֲכָמָה שְׁבַסְפֹּר,
אִם הָיִיתִי מוֹצֵא בְּבִרְוֹר, שְׁמַחְבְּרוּ הוּא
אַחַד מֵאַרְבָּעִים וְשְׁמוֹנֶה הַנְּבִיאִים, הָיָה זֶה
מִקְבָּל עַל לְבִי בְּיוֹתֵר מְלִיחָסוֹ לְאַחַד
מִהַתֵּנָאִים, וּמִכָּל שְׁכֵן אִם הָיִיתִי מוֹצֵא שְׁמֹשֶׁה
רַבִּינוֹ קָבַל אוֹתוֹ מִהֵר סִינִי מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עֲצָמוֹ, אַז הָיְתָה שׁוֹכֶכֶת דַּעְתִּי לְגַמְרִי, כִּי לוֹ

נָאָה וְלוֹ יָאָה חֲבוּר כָּזָה. וּלְפִיכָךְ, כִּיּוֹן שְׁזַכִּיתִי
 לַעֲרֹךְ בְּאוּר מִסְפִּיק הַשְׁוֶה לְכָל בַּעַל עֵיוֹן,
 לְהַבִּין מַעַט מֵה שְׁכָתוֹב בּוֹ בַּסֵּפֶר, אָנִי חוֹשֵׁב
 שְׁכָבֵר נִפְטָרְתִּי בְּזֶה לְגַמְרִי מִלְטָרַח עוֹד
 וּלְהַכְנִיס עֲצָמִי בַּחֲקִירָה הַזֹּאת, כִּי כָּל מִשְׁכִּיל
 בְּזֹהֵר לֹא יוֹכֵל לְהַסְתַּפֵּק עוֹד שְׁמַחֲבָרוֹ יוֹכֵל
 לְהִיּוֹת אִישׁ פָּחוֹת בְּמַעֲלָה מִהַתְנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן
 בֶּן יוֹחָאִי הַקָּדוֹשׁ. אָכֵן לְפִי זֶה נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה,
 לָמָּה לֹא הָיָה נִגְלָה סֵפֶר הַזֹּהֵר לְדוֹרוֹת
 הָרַאשׁוֹנִים, שְׁבָלִי סֵפֶק הָיוּ חֲשׁוּבִים בְּמַעֲלָה
 יוֹתֵר מִדּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים וְהָיוּ רְאוּיִים לוֹ יוֹתֵר,
 וַיַּחֲד עִם זֶה יֵשׁ לְשֹׂאֵל לָמָּה לֹא נִגְלָה בְּאוּר סֵפֶר
 הַזֹּהֵר עַד הָאֵר"י זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָהּ, וְלֹא לְמַקְבָּלִים
 שְׁקַדְמוֹ לוֹ. וְהַתְמַיָּה הָעוֹלָה עַל כָּלָנָה, לָמָּה לֹא
 נִגְלוּ בְּאוּר דְּבָרֵי הָאֵר"י זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָהּ וּדְבָרֵי
 הַזֹּהֵר מִימֵי הָאֵר"י זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָהּ עַד דּוֹרֵנוּ זֶה
 (וְעֵין בְּהַקְדַּמְתִּי לַסֵּפֶר 'פָּנִים מִסְבִּירוֹת' עַל הָעֵץ חַיִּים'

בְּאוֹת ח' ד"ה וְאִתָּא, עי"ש).

וְנִשְׂאָלָה הַשְּׂאֵלָה, הֵכִי אֲכַשֵּׁר דְּרִי?

וְהַתְּשׁוּבָה הִיא, כִּי הָעוֹלָם בְּמִשְׁךְ זְמַן קִיּוּמוֹ
שֶׁל שִׁיתָא אֱלֹפִי שְׁנִין, הוּא כְּמוֹ
פְּרָצוּף אֶחָד שְׂיֵשׁ לוֹ ג' שְׁלִישִׁים, רֹאשׁ תוֹךְ
וְסוֹף, דְּהֵינּוּ חֹב"ד חֲג"ת נה"י [חֲכָמָה בִּינָה
דַּע"ת, חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת, נֶצַח הו"ד
יְסוּד]. וְזֶה שְׂאֵמְרוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה שְׁתִּי
אֱלֹפִים תְּהוּ שְׁתִּי אֱלֹפִים תוֹרָה וְשְׁתִּי אֱלֹפִים
יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ (סִנְהֶדְרִין צ"ז), כִּי בְּשְׁתִּי אֱלֹפִים
הָרֵאשׁוֹנִים שְׁהֵם בְּחִינַת רֹאשׁ וְחֹב"ד הֵיוּ
הָאוֹרוֹת מוֹעֲטִים מְאֹד, וְהֵיוּ נֶחֱשָׁבִים לְבְּחִינַת
רֹאשׁ בְּלִי גוֹף, שְׂאִין בּוֹ אֵלָּא אוֹרוֹת דְּנִפְשׁ. כִּי
יֵשׁ עֶרֶךְ הַפּוֹךְ בֵּין כָּלִים לְאוֹרוֹת, כִּי בְּכָלִים
הַכָּלֵל הוּא, שְׁהַכָּלִים הָרֵאשׁוֹנִים נִגְדָּלִים בְּכָל
פְּרָצוּף מִתְחַלָּה, וּבְאוֹרוֹת הוּא לְהִפְךָ,
שְׂאוֹרוֹת הַתְּחִתּוֹנִים מִתְּלַבָּשִׁים בַּפְּרָצוּף
מִתְחַלָּה. וְנִמְצָא, כָּל עוֹד שְׂאִין בְּכָלִים רַק
הָעֲלִיוֹנִים לְבַד, דְּהֵינּוּ כָּלִים דְּחֹב"ד, יוֹרְדִים

שם להתלבש רק אורות דנפש, שהם האורות
 התחתונים ביותר. וזה שאמרו על שתי
 אלפים ראשונים שהם בבחינת תהו. ובשתי
 אלפים השניים של העולם, דהם בבחינת
 חג"ת דכלים, ירד ונתלבש אור הרוח בעולם,
 שה"ס תורה. ועל כן אמרו על שתי אלפים
 האמצעים שהם תורה. ושתי אלפים
 האחרונים הם נהי"מ [נצ"ח הו"ד יסו"ד
 מלכו"ת] דכלים, ועל כן מתלבש בעולם
 בזמן ההוא אור דנשמה, שהוא האור היותר
 גדול, ועל כן הם ימות המשיח.

גם הדרך הוא בכל פרצוף פרטי, שבכלים
 דחב"ד חג"ת עד החזה שלו, האורות
 מכסים, ואינם מתחילים להאיר חסדים
 המגלים, שפרושו התגלות הארת חכמה
 עליונה, אלא מחזה ולמטה, דהינו בנהי"מ
 שלו. והוא הסבה שמטרים התחילו להתגלות
 הכלים דנהי"מ בפרצוף העולם, שהם ב'

אֲלֵפִים הָאֲחֵרוֹנִים, הִיָּתָה חֲכָמַת הַזֹּהַר בְּכָל
וְחֲכָמַת הַקְּבָלָה בְּפָרֵט מְכָסָה מִן הָעוֹלָם, אֲלֹא
בְּזִמְן הָאֵר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּהּ, שֶׁכָּבַר נִתְקָרַב
זִמְן הַשְּׁלֵמַת הַכִּלִּים שְׁמִיחָזָה וּלְמִטָּה, נִתְגַּלְתָּה
אֲזִי הָאֶרֶת חֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה בְּהָעֵלָם עַל יְדֵי
נִשְׁמַת הָאֱלֹקִי רַבִּי יִצְחָק לֹוִרְיָא זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּהּ,
שֶׁהָיָה מוֹכֵן לְקַבֵּל הָאֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה. וְעַל כֵּן
גָּלָה הָעֵקָרִים שֶׁבִּסְפָר הַזֹּהַר וְגַם חֲכָמַת
הַקְּבָלָה, עַד שֶׁהָעֵמִיד בִּצְד כָּל הָרָאשׁוֹנִים
שֶׁקִּדְמוּהוּ. וְעַם כָּל זֶה כִּיּוֹן שֶׁהַכִּלִּים הָאֵלֹו
עוֹד לֹא נִשְׁלְמוּ לְגַמְרִי (שֶׁהוּא נִפְטָר בְּזִמְן ה'
אֲלֵפִים שֶׁל"ב כְּנוֹדָע), עַל כֵּן לֹא הָיָה הָעוֹלָם עוֹד
רָאוּי שִׁתְּגַלּוּ דְּבָרָיו, וְלֹא הָיוּ דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים
אֲלֹא קִנְיָן לִיחִידֵי סִגְלָה מוֹעֲטִים, שֶׁלֹּא נִתְּנָה
לָהֶם הָרְשׁוּת לְגַלּוֹתָם בָּעוֹלָם. וְכַעַת בְּדוֹרָנוּ
זֶה, אַחֵר שֶׁכָּבַר קְרוֹבִים אָנוּ לְגַמְרֵי ב' אֲלֵפִים
הָאֲחֵרוֹנִים, לְפִיכָךְ נִתְּנָה עֲתָה הָרְשׁוּת לְגַלּוֹת
דְּבָרָיו זְכוּרָנוּ לְבִרְכָּהּ וְדְבָרֵי הַזֹּהַר בָּעוֹלָם

בשעור חשוב מאד, באפן שמדורנו זה ואילך
יתחילו להתגלות דברי הזהר בכל פעם יותר
ויותר, עד שיתגלה כל השעור השלם שבחפץ
השם יתברך. (הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

**למוד חכמת הקבלה הוא מחיב בהחלט לכל
אדם מישראל**

הנה נודע מפי סופרים ופי ספרים אשר למוד
חכמת הקבלה הוא מחיב בהחלט לכל
אדם מישראל, ולו למד אדם כל התורה כלה,
ובקי בש"ס ופוסקים בעל פה, גם ממלא
במדות ובמעשים טובים יותר מכל בני דורו
ולא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב להתגלגל
ולבוא עוד פעם בעולם הזה כדי ללמד רזי
תורה וחכמת האמת, שזהו מובא בכמה
מקומות במדרשי חכמינו זכרונם לברכה.

**והוא חיוב גמור בהחלט על כל אדם
מישראל, ללמד ולהבין רזין דאורייתא**

וְכָל דַּרְכֵי הַשְׁפָּעוּתָיו יִתְבַּרֵּךְ לַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁהֵם
עֶקֶר חֲכָמַת הָאֱמֶת וּשְׂכָר הַנִּשְׁמוֹת לְעֵתִיד
לְבֹא.

(רבי יהודה אשלג זצ"ל, הקדמה לספר פי חכם)

מִכְתָּב הַתְּגִלּוֹת נְבוֹאִית שֶׁל הַשִּׁ"ת אֶל
בַּעַל הַסֵּלֶם

"וַיְהִי בַתּוֹךְ שְׁנֵי הַמַּלְחָמָה בִּימֵי
הַטֵּבַח הָאִיּוֹם, וְאֲנִי
תַּפְּלָה, וְאַבְךָ בְּכִי רַב כָּל הַלַּיְלָה.
וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַבֶּקָר וְהִנֵּה אֲנִשִּׁי
הָעוֹלָם כָּלוּ כִּמוֹ מְקַבְּצִים בְּקִבּוּץ
אֶחָד לַפָּנִי דְּמִיּוֹנִי, וְאִישׁ אֶחָד מִרְחֵף בִּינִיָּהֶם
בְּרֹאשׁ חֲרָבוֹ עַל רַאשֵׁיהֶם, מִצְּלִיף כָּלפִּי
רַאשֵׁיהֶם, וְהָרֹאשִׁים פּוֹרְחִים לְמָרוֹם וּגְוִיוֹתֵיהֶם
נוֹפְלִים לְבִקְעָה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיְהִיו לִים שֶׁל
עֲצָמוֹת.

וְהִנֵּה קוֹל אֵלַי: אֲנִי אֶל שְׂדֵי הַמִּנְהִיג לְכָל
הָעוֹלָם כָּלוּ בְּרַחֲמִים מְרַבִּים, שְׁלַח יָדְךָ

וְאַחֲזֵ בְּהֶחָרֵב כִּי עָתָה נִתְּתִי לָךְ עֲצָמָה וּגְבוּרָה.
וְתִלְבִּישֵׁנִי רוּחַ ה' וְאַחֲזֵתִי בְּהֶחָרֵב, וְתִכְף
נַעֲלָם אוֹתוֹ הָאִישׁ וְהַבִּטָּתִי הֵיטֵב עַל מְקוֹמוֹ
וְאֵינָנוּ, וְהֶחָרֵב בְּרִשּׁוֹתַי לְקִנְיָנִי הַפְּרָטִי.

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי: שָׂא רִגְלְךָ וְלֵךְ לָךְ מִמּוֹלֶדְתְּךָ
אֶל אֶרֶץ הַחֲמֹדָה אֶרֶץ הָאֲבוֹת
הַקְּדוֹשִׁים, וְאֶעֱשֶׂךָ שֵׁם לְחֹכֶם גָּדוֹל וְעָצוֹם,
וְנִבְרָכוּ בְּךָ כָּל גְּאוּנֵי הָאָרֶץ, כִּי אוֹתְךָ בְּחִרְתִּי
לְצַדִּיק וְחֹכֶם בְּכָל הַדּוֹר הַזֶּה, לְמַעַן תִּרְפָּא אֶת
שֹׁכֵר הָאֲנוּשִׁי בִישׁוּעָה שֶׁל קִיּוּמָא, וְאֶת הֶחָרֵב
הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ וְתִשְׁמֹר עָלֶיהָ בְּכָל נִפְשֶׁךָ
וּמְאוּדָּךְ, כִּי הִיא הָאוֹת בֵּינִי וּבֵינֶיךָ אֲשֶׁר כָּל
הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים הָיְלוּ יִתְקִימוּ עַל יָדֶיךָ, כִּי
עַד עָתָה עוֹד לֹא הָיָה לִי אִישׁ נֶאֱמָן כְּמוֹתְךָ,
לְמַסּוֹר לוֹ הֶחָרֵב הַזֶּאת, וְעַל כֵּן עָשׂוּ הַחוֹבְלִים
מֶה שֶׁעָשׂוּ, וּמַעַתָּה כָּל מַחְבֵּל אֲשֶׁר יִרְאֶה אֶת
חֲרָבִי בְּיָדֶיךָ, תִּכְף יִתְעַלֵּם וְיִתְבַּעַר מִהָאָרֶץ.

וְאַסְתֵּר פָּנֵי כִי יֵרָאֵתִי מִלְּהַבִּיט לְעַמַּת הַדּוֹבֵר
בִּי, וְהַחֲרֵב שְׁהִיתָה לְמִרְאָה עֵינַי
דְּמִיּוֹנֵי כְּמוֹ חֲרֵב פְּשׁוּטָה שֶׁל בְּרָזֶל, בְּדָמוֹת
מִשְׁחִית נוֹרָא, הִנֵּה נִתְּהַפְּכָה בְּרִשׁוֹתַי לְאוֹתִיּוֹת
נוֹצְצוֹת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ "אֵל שַׁדַּי" אֲשֶׁר בָּרַק
זִיוּם מְלָאָה אוֹר וְנִנְחַת וְהִשְׁקֵט, וּבִטַּח אֶת כָּל
הָעוֹלָם כָּלוּ.

וְאוֹמֵר (ה) אֶל לְבִי: מִי יִתֵּן וְאֶקְנֶה לְכָל דְּרֵי
הָעוֹלָם מְטוֹפָס (מִטְפָּה/מֶאֱפֶס)
טְהֻרָה שֶׁל הַחֲרֵב הַזֹּאת, כִּי אִזּוֹ יִדְעוּ שִׁישׁ
נַעַם ה' בְּאַרְצָן.

וְאִשָּׁא עֵינַי וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלַי וַיֹּאמֶר אֵלַי: אֲנִי
אֵל אֱלֹקֵי אֲבוֹתֶיךָ, שָׂא נָא עֵינֶיךָ
מִהַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד לְפָנַי וּתְרָאֶה כָּל
הַמְּצִיאוֹת אֲשֶׁר הִמְצֵאתִי יֵשׁ מֵאִין, עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים יַחַד, מִרְאֵשׁ מִתְחִילֵת יְצִיאָתָם
לְגִלּוֹי הַמְּצִיאוֹת, וְעַד כָּל הַמָּשָׁךְ זְמַן בְּסִדְרֵי

הַתַּפְתָּחוּתָם, עַד יָבוֹאוּ עַל גִּמְר מְלֹאכְתָּם
כָּרְאוּי, לְמַעֲשֵׂה יָדַי לְהַתְּפֹאֵר. וְאַרְאֶה וְאַשְׁמַח
מְאֹד עַל הַבְּרִיאָה הַנִּהְדָּרָה וְכָל מְלוֹאָה, וְהָעֲנָג
וְהַטּוֹב אֲשֶׁר כָּל בָּאֵי הָאָרֶץ מִתְעַנְּגִים עָלֶיהָ,
וְאוֹדָה לָהּ.

אֲזִי אֶמְרָתִי לָהּ: לְפָנַיךָ נַעֲבֹד בִּירְאָה וּפֶחַד,
וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ תָּמִיד כִּי מֵאֲתָךְ לֹא תִצָּא
הָרְעוּת וְהַטּוֹב, אֲכֵן שִׁלְשַׁלְתָּ שֶׁל נָעַם עָרוּכָה
לְפָנֵינוּ מֵרֹאשׁ עַד סוֹף, וְאַשְׁרֵי הַדּוֹרְכִים עַל
עוֹלָמְךָ, אֲשֶׁר הִכִּינוּתָ לָהֶם לְנֵעַם וְעֶדֶן וְכָל
טוֹב, אֵין שׁוּם נִפְתָּל וְעֵקֶשׁ בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ
הָעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים יַחַד. וְנִמְלֵאתִי חֲכָמָה
נִהְדָּרָה, וְעַל כָּלֵם חֲכָמַת הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרָטִית
בְּתַכְלִית. כֵּן הִלְכָתִי וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה יוֹם יוֹם
יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמֵאֵת יוֹם.

בַּיָּמִים הָאֵלֶּה עָלָה עַל לְבִי לַעֲרוֹךְ תַּפְלָה לָהּ
לְאִמּוֹר: הֵן נִמְלֵאתִי חֲכָמָה יוֹתֵר מִכָּל

הַקְדָּמוֹנִים וְאֵין דְּבַר בְּעוֹלָם אֲשֶׁר יִפְּלֹא מִמֶּנִּי,
אוֹלָם אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיאִים וְחֻכְמֵי ה', אֵינִי מִבִּין
כָּלוּם, גַּם הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים בְּרַבָּם לֹא הִבֵּנְתִּי,
וְהִרְהַרְתִּי: הִנֵּה ה' הִבְטִיחַ לִי חֻכְמָה וְדַעַת, עַד
לְהִיּוֹת לְמוֹפֶת בֵּין הַחֻכְמִים וְהַנְּבִירָאִים, וְאֲנִי
עֲדִין אֶת שִׁיחָתָם אֵינִי מִבִּין.

וּבִטְרָם אֶקְרָא וְהִנֵּה ה' שׁוֹרָה עָלַי וַיֹּאמֶר:
הֵן תִּרְאֶה חֻכְמָתְךָ וְהַשְּׁגָתְךָ לְמַעַלָּה
לְמַעַלָּה, עַל כָּל הַחֻכְמִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּאָרֶץ עַד
הִנֵּה, וְמָה שָּׁאֲלָתָּ (י) מִמֶּנִּי וְלֹא נָתַתִּי לָךְ?
וְלָמָּה תִּדְאִיב אֶת רוּחְךָ בַּהֲבֵנֶת דְּבָרֵי
הַנְּבוֹאָה, שְׂאִינְךָ מְסַפֵּק שֶׁדְּבָרֵיהֶם נֶאֱמָרִים
מִתּוֹךְ קִטְנוֹת מַהֲשָׁגְתְּךָ, הֲאֵם תִּרְצֶה
שְׂאוּרִידְךָ מִמְּדֻרְגָתְךָ, וְאִז תּוּכַל לְהִבִּין אֶת כָּל
דְּבָרֵיהֶם כְּמוֹתָם?

וְהַחֲרַשְׁתִּי וְשִׁמַּחְתִּי בְּהַתְּפָאוֹת רַחֲבָה וְלֹא
עָנִיתִי דְּבַר.

אַחֲרֵי זֶה שָׁאַלְתִּי אֶת ה': הֲלֹא עַד הֵנָּה לֹא
שָׁמַעְתִּי דָּבָר עַל קִיּוֹם גּוֹיֹתַי, וְכָל
הַטּוֹבוֹת וְהַיְעוּדִים הִגִּיעוּ לִי מִתּוֹךְ רוּחַנִיּוֹת
בְּלִבִּד, וְאַלֶּיָּה הִכָּל מִיַּעַד, וְאִם כֵּן מָה יִהְיֶה
שְׁבָגִלָּל אֵיזָה מַחֲלָה אוֹ פִּגְעֵי הַגּוֹף יִתְבַּלְבֵּל
שְׁכָלִי וְאַחֲטָא לְפָנַי, הֲאִם תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ
וְתֹאבֵד אֶת כָּל הַטּוֹבָה הַזֹּאת, אוֹ תַעֲנִישֵׁנִי?

וַיִּשְׁבַּע לִי ה' (הֵן כָּבֹד בָּאת עַל תְּכִלִּיתְךָ, וְלִכָּל
פְּשָׁעֶיךָ סָלַחְתִּי וְהַחֲסֵד הַזֶּה) בְּשֵׁמוֹ
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וּבְכִסְאוֹ הַנִּצָּחִי, כִּי לֹא יִרְפָּה
חֲסִדּוֹ מִמֶּנִּי בְּנִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַחֲטָא, וְאִם לֹא
אַחֲטָא, חֲסִדּוֹ וְקִדּוּשָׁתוֹ לֹא יִסּוּר הִימָנִי לְנִצָּחַת,
וְשָׁמַעְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי מְאֹד.

וּבַמְּלֹאת הַיָּמִים הָאֵלֶּה הִקְשַׁבְתִּי קֶשֶׁב רַב לְכָל
הַיְעוּדִים וְהַהֲבָטָחוֹת שְׁנוּעֵדֹתַי מֵאֵת
ה', וְלֹא מָצָאתִי בָּהֶם סְפוּק וְלִשּׁוֹן אֵיךְ לְדַבֵּר
אֶל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְלַהֲבִיאֵם לַחֲפֶץ ה' אֲשֶׁר

הוֹדִיעַ (י)נִי, וְלֹא יָכַלְתִּי לְהִתְאַפֵּק לְטִיל בֵּין בְּנֵי
אָדָם הָרִיקִים מִכָּל, וְדוֹבָרִים סָרָה עַל ה' וְעַל
בְּרִיאתוֹ, וְאֲנִי שָׁב (ו)עַ וְהִלֵּל הוֹלֵךְ וְשֹׂמֵחַ,
וּכְמוֹ מַצֵּטֶחַק עַל הָאֲמִלָּלִים הָאֵלֶּה, וְנִגְעוּ אֵלַי
הַדְּבָרִים עַד הַלֵּב.

אֲזִי הִסָּכֶם בְּלִבִּי – יִהְיֶה מֶה שִׁיְהֶיָּה וְאֶפִּילוֹ
אֵרֵד מִמְּדֻרְגָתִי הָרְמָה, הִנְנִי מוֹכֵרָח לְשָׂפוֹךְ
תְּפִילָּה חֲמָה לֵה', לְתֵן לִי הַשָּׁגָה וְדַעַת בְּדִבְרֵי
נְבוּאָה וְחֲכָמָה וְלָשׁוֹן לְהוֹעִיל אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם
הָאֲמִלָּלִים לְהַעֲלוֹתָם לְדֻרְגַת הַחֲכָמָה וְהַנְּעִם
כְּמוֹתִי. וְהִגַּם שִׁידְעָתִי מֵאֲזֻ שְׁאֲסוֹר לִי לְהִדְאִיב
רוּחִי עִם כָּל זֶה לֹא הִתְאַפֵּקְתִּי, וְשִׁפְכָתִי שִׁיחַ
וְתַפְלָה חֲמָה מְאֹד.

וַיְהִי בְּבִקְרָא וְאִשָּׁא עֵינַי וְרִאִיתִי יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם
יִשְׁחָק עָלַי וְעַל דְּבָרֵי וַיֹּאמֶר לִי: מֶה
אַתָּה רוֹאֶה? וַאֲוִימֵר אֲנִי רוֹאֶה ב' אֲנָשִׁים
מִתְאַבְּקִים יַחַד, אֶחָד חָכֵם וְשָׁלֵם בְּכָל עוֹז,

וְהַשְׁנִי קָטָן וְטַפֵּשׁ כְּמוֹ קָטָן שְׁנוּלָד, וְהַשְׁנִי
הַחֲסִיר טַעַם, הַקָּטָן וְהַחֲלָשׁ, מִפִּיל אֶת
הַגָּבוֹר וְהַשְׁלֵם.

וַיֹּאמֶר לִי ה': זֶה הַקָּטָן גָּדוֹל יִהְיֶה. וַיִּפְתַּח
הַקָּטָן אֶת פִּיו וַאֲמַר לִי אֵיזָה פְּסוּקִים
בְּלִתִּי מוֹבָנִים לִי כָּל צָרְכָם, אֲמָנָם, הִרְגַּשְׁתִּי
בָּהֶם כָּל אוֹצְרוֹת הַחֲכָמָה וְהַנְּבוּאָה הַנְּהוּגָה
בֵּין כָּל נְבִיאֵי אֱמֶת, עַד שִׁידַעְתִּי כִּי עָנָה לִי ה',
וְנָתַן לִי מַהֲלָכִים בֵּין כָּל הַנְּבִיאִים וְחַכְמֵי ה'.

וַיֹּאמֶר לִי ה': קוּם עַל רַגְלֶךָ וְהִבֵּט לְרוּחַ
מְזֻרְחִית קִדְמָה, וְנִשְׁאַתִּי עֵינַי וְרֵאִיתִי
אֲשֶׁר הַקָּטָן הִלָּז בְּרַגַּע אַחַת נִתְרוֹמֵם וְהִשְׁוּה
אֶת עַצְמוֹ וְקוֹמָתוֹ לְקוֹמַת הַגָּדוֹל, וְעַדִּיין הָיָה
חֲסִיר טַעַם וְשֹׁכֵל כְּמִקְדָּם וְנִפְלְאֵתִי מְאֹד.

אַחֵר זֶה הָיָה דְּבַר ה' אֵלַי בַּמַּחֲזָה לְאִמּוֹר:
שֹׁכֵב עַל צִדֶּךָ הֵימָנִית. וְאֲשַׁכֵּב עַל
הָאָרֶץ, וַיֹּאמֶר לִי: מָה אַתָּה רוֹאֶה? וַאֲמַר:

אֲנִי רוֹאֶה גּוֹיִים וְלֹא־אֲמִים רַבִּים מְאֹד מִתְנַשְּׂאִים
וְנֹאכְדִים וּמְרִאִיָּהֶם מְשַׁחֵת מְאֹדָם. וַיֹּאמֶר לִי
ה': אִם תּוּכַל לַתֵּן צוּרָה לְכָל הַגּוֹיִים הָאֵלֶּה
וּלְהַפִּיחַ בָּהֶם רוּחַ חַיִּים, אֲזִי אֲבִיאֲךָ אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לָתֵת לָךְ, וְכָל יְעוּדֵי
יִתְקַיְמוּ עַל יָדְךָ". (הַעֲתֵק הַתְּגִלּוֹת נְבוֹאִית מִתּוֹךְ כְּתָב
יָד קֹדֶשׁוֹ שֶׁל מֶרֶן בַּעַל "הַסֵּלֶם" זי"ע).

פרק י"ג

הַחֶפֶץ חַיִּים וְהַחֲזוֹן אִישׁ

עַל לְמוֹד הַזֶּהר אֵין שׁוּם
הַגְּבֻלוֹת

עַל לְמוֹד הַזֶּהר אֵין שׁוּם
הַגְּבֻלוֹת.
(הַחֶפֶץ חַיִּים)

לְשׁוֹן הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ מְעוֹרֵר
יוֹתֵר מִכָּל מֵאֲמָרֵי חַז"ל

לְשׁוֹן הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ מְעוֹרֵר
יוֹתֵר מִכָּל מֵאֲמָרֵי חַכְמֵינוּ
זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָּה.

(מַעֲשֵׂה אִישׁ לְמָרְן בְּעַל הַחֲזוֹן אִישׁ)

הַחֲפִיץ חַיִּים זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָּה פּוֹסֵק: עַל
לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר אֵין שׁוֹם הַגְּבֻלָּה - יִלְמְדוּ כָּל
שַׁבָּת אֶת הַזֹּהַר שֶׁל אוֹתָהּ פָּרָשָׁה וְאֶפְלוּ
לְבַחּוּרִים

וְכֵן אָמַר הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁלֹמֶה בְּלוֹךְ זָכַר
צַדִּיק לְבִרְכָּה מִשֵּׁם רַבּוֹ הַחֲפִיץ חַיִּים זָכַר
צַדִּיק לְבִרְכָּה, שֶׁעַל לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר אֵין שׁוֹם
הַגְּבֻלָּה כִּי רַבּוֹ מְדַרְשׁ. וְהִיא הַחֲפִיץ חַיִּים
מְעוֹרֵר לְכָל שִׁילְמְדוֹ כָּל שַׁבָּת אֶת הַזֹּהַר שֶׁל
אוֹתָהּ פָּרָשָׁה וְאֶפְלוּ לְבַחּוּרִים.

(רַבִּי יוֹסֵף בֶּן שְׁלֹמֶה מְפוֹז'יִן, הוֹסְפוֹת בְּנִיִּן יוֹסֵף)

הַחֲפֵץ חַיִּים מְעוֹרֵר לְכָל שְׁלֵמָדוֹ כָּל שַׁבַּת
אֶת הַזֹּהַר שֶׁל אוֹתָהּ פֶּרֶשָׁה וְאֶפְלוּ לְבַחוּרִים

כְּתַב בַּהוֹסְפָה לִיסוּד יוֹסֵף (תְּקוּנָה יג)

דֵּה־הַגְּבֻלוֹת עַל לְמוֹד הַקְּבֻלָּה כְּגוֹן

שְׁלֵמָד מִפִּי מְקַבֵּל וְלֹא מִפִּי

כְּתָבִים וְכוּ' זֶה לֹא נֶאֱמַר עַל

לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר עֵין שָׁם. וְכֵן

אָמַר הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁלֵמָה

בְּלוֹךְ זְכוּרֵנוּ צַדִּיק לְבִרְכָּה

מִשֵּׁם רַבּוֹ הַחֲפֵץ חַיִּים זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה שְׁעַל

לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר אֵין שׁוּם הַגְּבֻלָּה כִּי רַבּוֹ

מִדְרָשׁ וְהָיָה הַחֲפֵץ חַיִּים מְעוֹרֵר לְכָל שְׁלֵמָדוֹ

כָּל שַׁבַּת אֶת הַזֹּהַר שֶׁל אוֹתָהּ

פֶּרֶשָׁה וְאֶפְלוּ לְבַחוּרִים.

הוֹסְפוֹת בְּנֵין יוֹסֵף: בְּמִכִּירַת חֶסֶד לֹא

מִשְׁלָמִים בְּהַקְפָּה - מְשִׁיחַ צַדִּיקֵנוּ כְּבָר עוֹמֵד

עַל סֵף הַבַּיִת, בְּזִמָּן כָּזֶה אֵין מַקִּיפִים,

**והקדוש ברוך הוא גובה מיד בו במקום
עבור כל עברה**

**תכפו עלינו הצרות, ועד שהאחת אינה
הולכת, כבר באה השנייה, ואין לך יום
שאינ קללתו מרבה מחברו, ואנו שואלים את
עצמנו, מה חרי האף הגדול הזה?**

**את זאת הסביר ה"חפץ חיים" במשל נפלא:
רבים של החנונים ובעלי העסקים מוכרים
לקוחותיהם בהקפה למשך תקופה מסוימת,
בתם התקופה הם גובים את החוב וממשיכים
למכור בהקפה.**

**במה דברים אמורים? כשאין בדעת החנוני
או בעל העסק לסגר את החנות ולחסל
את העסק מחמת סבה מסוימת, אולם כשבעל
החנות עומד לסגר את החנות ולחסל את
עסקיו, אז כשמופיע לקוח ומבקש לקנות
בהקפה אומר לו המוכר: שמעני! אדוני, כל**

עוד שְׁלֹא עֲמַדְתִּי לְחַסֵּל אֶת עֵסֶקִי, מִכִּרְתִּי לָךְ
 בְּרָצוֹן בְּהֶקְפָּה, אֵף לְזִמָּן אַרְךְ, אוֹלָם עֲכָשׁוּ,
 שְׁאַנִּי סוּגֵר אֶת הַחֲנוּת וּמַחֲסִיל אֶת הָעֵסֶק, אֵין
 לִי אֶפְשָׁרוּת לְמַכּוֹר בְּהֶקְפָּה וְאַנִּי נֶאֱלָץ לְבַקֵּשׁ
 כֶּסֶף מְזֻמָּן.

וְזֶהוּ הַהֶסְבֵּר לְצָרוֹת וּלְפְרָעָנוּת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת
 וּבָאוֹת עָלֵינוּ תְּכּוּפוֹת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 כְּבִיכּוֹל כָּבֹד עוֹמֵד בְּפָנַי סְגִירַת הַחֲנוּת בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וְחִסּוֹל הָעֵסָקִים, כְּלוּמַר, מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ
 כָּבֹד עוֹמֵד עַל סֵף הַבַּיִת: בְּזִמָּן כָּזֶה אֵין
 מִקִּיפִים, וְהַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא גּוֹבֶה מִיַּד בּוֹ
 בַּמָּקוֹם, עֲבוֹר כָּל עֲבָרָה חַס וְשָׁלוֹם, וְכִיוֹן
 שְׁעֲדִין לֹא חֲזַרְנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָיו
 יִתְבָּרַךְ, מִשּׁוּם כֶּךָ תְּכַפּוּ עָלֵינוּ צָרוֹת כְּדִי
 שְׁנִטָּהָר לְקִרְאָת מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ בַּמַּהֲרָה בְּיָמֵינוּ
 מִמָּשׁ.

(מְשָׁלִי הַחֶפֶץ חַיִּים - לְבוֹשׁ יוֹסֵף לר' יוֹסֵף יֵשׁוּעַ מוֹעֲדִים, תשס"ג)

וּבְמִכְתָּבִי מֶרֶן הַחֲפֵץ חַיִּים זַצ"ל (דף יד אות ג'
 בַּדְּפוּס הַחֲדָשׁ), שֶׁסֵּפֶר בְּנוֹ הָרַב
 אֲרִיָּה לֵיב עַל אָבִיו מֶרֶן הַחֲפֵץ חַיִּים, שֶׁהַחֲזִיק
 מְאֹד בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה בְּאִמְרוֹ כִּי הוּא אֶחָד
 מִחֻלְקֵי תוֹרָה הַיּוֹתֵר נֶעְלִים (וּכְעֵין מֵאִמָּרם "דְּבַר
 גָּדוֹל מַעֲשֵׂי מִרְכָּבָה"), וּמִרְגָּלָא בְּפוּמִיָּה תָּמִיד כִּי
 בְּלִי סִתְרֵי תוֹרָה מְגִשְׁשִׁים אָנוּ בְּאַפְלָה, וְאִי
 אֶפְשָׁר לָבֹא עַד חֶקֶר אֱלוֹהַּ בְּהִנְהָגָתוֹ עִם
 הַבְּרִיאָה, אֲמָנָם דָּאֵג כִּי לֹא יִסְפִּיק לוֹ הַזְּמַן
 לְהַתְעַמֵּק בָּהּ, בְּשִׁבְלִי לְמוֹדִיו הַנִּגְלִים שֶׁהֵם
 צֶרֶךְ רַבִּים, וְעַיִן בְּסִפְרֵי הַקְּבָלָה רַק לְפַעֲמִים, וְעַל
 פִּי רוֹב בְּלִילָה בְּשַׁעַה מְאַחֶרֶת, כֹּה זֹכֵר אֲנֹכִי מִיָּמֵי
 נְעוּרֵי, סִפְרֵי קְבָלָה הָיָה לוֹ רַק מִהַמְּחַבְּרִים
 הַקְּדָמוֹנִים, כָּמוֹ סֵפֶר יִצְרָה, וְסֵפֶר דְּצַנִּיעוּתָא
 עִם בְּאוּרֵי הַגָּר"א, כֵּן סֵפֶר הַתְּמוּנָה, וְסֵפְרֵי הַזֹּהַר,
 כֵּן סֵפֶר הַפְּרָדֶּס מִשֶּׁה לְקוֹרְדוֹבִירוֹ, וְסִפְרֵי עֵץ חַיִּים
 וּפְרֵי עֵץ חַיִּים, כֵּן סֵפֶר עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ לְהַגְבֵּאִי,
 וְסִפְרֵי הָרַבִּי יוֹסֵף גִּיקְטִילְיָא הֵלֵא הֵם שְׁעָרֵי אוֹרָה

וְגִינַת אֶגְזוֹז וְסִפֵּר שְׁפַע טַל, זוּלָתָם לֹא (וְעוֹד עֵין שֵׁם
עֲמוּד קע"ב אוֹת צא, רְאֵה אוֹר הַזֹּהַר דף 82).

וּבַמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (סִימָן א סְעִיף קָטָן יב) כָּתַב
בְּשֵׁם בְּרָכִי יוֹסֵף, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
"וְצָרִיךְ הָאָדָם לְקַבֵּעַ לוֹ עֵת לְלַמֵּד סִפְרֵי מוֹסֵר
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אִם מְעַט וְאִם הַרְבֵּה כִּי הַגָּדוֹל
מִחֲבֵרוֹ יִצְרוּ גָדוֹל הַיָּמֵנוּ, וְתִבְלִין הַיֵּצֵר הָרַע
הוּא תוֹכַחַת מֵאֲמָרֵי חַז"ל". וּבְשַׁעַר הַצִּיּוֹן
(אוֹת כ"ו) כָּתַב בְּשֵׁם הַחַיִּי אָדָם, שֶׁהוּא יוֹתֵר
חַיִּיב מִלְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת, עַד כָּאֵן.

פרק י"ד

שערי הלשם

על ידי דרשת הרשב"י בענינים הללו
נעשו ונבנו אותן הענינים למעלה, וזהו כל
עקר תקון למוד הקבלה יותר מכל שאר
חלקי התורה

כי הנה עקר קדשת וגדל מעלות למוד
הקבלה הוא לדבר למעלה ולא למטה
וכדי לתקן ולעורר באורותיהם למעלה. ועין
בהקדמת זוהר בראשית ב' עמוד א'. אמר רבי

אלעזר. שתיקא דילי בנא
מקדשא כו' עין שם. וכן
בהקדמת תקונים ג' סוף
עמוד ב' ונענה מלאך מגו
אשא משמיא ואמר, הן הן
מעשה מרכבה, והו

מִתְקַבְּצִין מִלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת כו'. וְהוּא כִּי עַל יְדֵי
 דְּרִשְׁתָּ הָרִשְׁב"י בְּעֲנִינִים הִלְלוּ נַעֲשׂוּ וְנִבְנוּ
 אוֹתָן הָעֲנִינִים לְמַעְלָה. וְזֶהוּ כָּל עֵקֶר תְּקוּן
 לְמוֹד הַקְּבֵלָה יוֹתֵר מִכָּל שְׁאָר חֲלָקֵי הַתּוֹרָה.
 כִּי שְׁאָר כָּל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הָרִי מְלַבֵּשׁ בְּנוֹשְׁאֵי
 הָעֲנִינִים אֲשֶׁר בְּעוֹלָם הַזֶּה, מֶה שְׂאִין כֵּן לְמוֹד
 הַקְּבֵלָה וּבִפְרֹט דְּבָרֵי הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה
 אֲשֶׁר הֵם בְּנוֹיִים עַל הָאֲדָרוֹת וְסִפְרָא
 דְּצִנִּיעוּתָא וְעִמְקֵי סִתְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ. הוּוּ כָּל
 נוֹשְׁאֵי הָעֲנִינִים רַק בְּאַצִּילוֹת וּבְעוֹלָמוֹת דְּאוֹר
 אֵין סוּף.

חֲכָמַת הַקְּבֵלָה נִקְרָא בְּשֵׁם נִסְתָּר, מְשׁוּם
 שְׁמִדְבָּר מַעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה,
 שְׂאִין הַשְּׁגָה וְתַפְיֶסָה בְּזֶה לְשׁוּם בְּרִיָּה וְהוּא
 נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִהַכָּל

וּלְכֹךְ נִקְרָא חֲכָמַת הַקְּבֵלָה בְּשֵׁם נִסְתָּר, מְשׁוּם
 שְׁכָל נוֹשְׁאֵי הָעֲנִינִים שְׂאֵנוּ מְדַבְּרִים

בָּהֶם הוּא מַעֲלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים אֲשֶׁר לְמַעַלָּה
לְמַעַלָּה, אֲשֶׁר אֵין הַשָּׁגָה וּתְפִיסָה בְּזֶה לְשׁוֹם
בְּרִיָּה וְהָרִי הוּא נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִהַכֹּל. מַה שְּׂאִין
כֵּן כָּל חֲלָקֵי הַנִּגְלָה מִתּוֹרָתָנוּ הַקְדוּשָׁה. הָרִי
הוּוּ כָּל נוֹשְׂאֵי הָעֲנִיּוֹנִים שְׂבָהֶם גְּלוּיִים לְכֹל.
וְעֵין בְּזֶה בְּנֶפֶשׁ הַחַיִּים שֶׁעַר ד' פָּרָק

כ"ח עֵין שָׁם. וְכֵן הוּא
בִּשְׁל"ה בְּהַקְדַּמַּת תּוֹלְדוֹת
אָדָם. וְעֵין בְּנֶפֶשׁ הַחַיִּים
שָׁם שֶׁעַר ב' פָּרָק ה'
בְּהַגָּה ב'. כִּי כָּל הַתּוֹרָה
כְּלָהּ הוּא בְּכָל עוֹלָם
עוֹלָם. עַל כָּל עֲנִיּוֹנֵיהֶם

הַמְתִּיחַס בְּכָל אֶחָד, וְכִמּוּ שֶׁהוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה
עַל הָעֲנִיּוֹנִים הַשֵּׁיף כָּאֵן. וְאִם כֵּן הָרִי מְבֹאֵר בָּהּ
מִפְּרֶשׁ בָּאֵר הֵיטִיב כָּל מַה שְּׁלֻמַּעַלָּה וּלְמִטָּה.
וְעוֹד, כִּי לְפִי דְבָרָיו הָרִי שֵׁיף גַּם כֵּן לְקֹרֵא לְכָל
תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה כְּלָהּ בְּשֵׁם נִסְתָּר, מִשׁוֹם

שנסתר ונטמן כל עניניהם רק ברמז בתורה
שכתב. אך העקר הוא כמו שכתבתי כי
משום שנושאי כל הענינים הללו הם נעלמים
מעיני כל חי, לכך נקרא בשם נסתר.

(שערי הלשם חלק ב - סימן י"ד - משנת חכמת האמת)

❧ פרק ט"ו ❧

רבי חיים כהן

הלשון מסגלת לזכר הנשמה ולהאירה
בזהר נפלא

מי שלא זכה להבין, אפלו הכי, יקרא הלשון
מפני כי הלשון מסגלת לזכר הנשמה
ולהאירה בזהר נפלא.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מה)

כל אות בזהר הוא חדוש בפני עצמו
בשלומד זהר יעין בכל מלה ומלה. כי כל
אות הוא חדוש בפני עצמו.

וּדְבָרִים הַנִּרְאִים כְּפֶשֶׁט אֵינָם אֶלָּא סוּד. כִּי
הַזֵּהר כָּלוּ אוֹרָה.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מו)

הַלְשׁוֹן מְסַגֶּלֶת לְזִכְרֵי הַנִּשְׁמָה וּלְהַאֲרִיחַ
בְּזֵהר נִפְלָא

מִי שֶׁלֹּא זָכָה לְהַבִּין, אֶפְלוּ הָכִי, יִקְרָא הַלְשׁוֹן
מִפְּנֵי כִּי הַלְשׁוֹן מְסַגֶּלֶת לְזִכְרֵי הַנִּשְׁמָה
וּלְהַאֲרִיחַ בְּזֵהר נִפְלָא.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מה)

כָּל אוֹת בְּזֵהר הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנֵי עֲצָמוֹ
כְּשֶׁלּוֹמֵד זֵהר יַעֲיִן בְּכָל מְלָה וּמְלָה. כִּי כָּל
אוֹת הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנֵי עֲצָמוֹ.
וּדְבָרִים הַנִּרְאִים כְּפֶשֶׁט אֵינָם אֶלָּא סוּד. כִּי
הַזֵּהר כָּלוּ אוֹרָה.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מו)

פרק ט"ז

השל"ה הקדוש

כֶּשֶׁם שֶׁלֹא נִגָּאֲלוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם עַד
שֶׁהֶצֶרֶךְ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְקַדְּשׁ בְּדָם
פֶּסַח וּבְדָם מִילָה, כֵּן גֵּאֲלָה הָעֲתִידָה לֹא
תִהְיֶה הַגֵּאֲלָה עַד שֶׁיִּזְכּוּ לְתוֹסַפַּת קִדְּשָׁת
הַזוהר הַקָּדוֹשׁ

בְּרַעֲיָא מְהִימָנָא (פְּרַשְׁתָּ נִשְׂא דָף קכ"ד:)
וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזוהר הָרָקִיעַ
בְּהֵאֵי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר, מִן
זוהַרָא דְּאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לָא צָרִיךְ
נִסְיוֹן, וּבִגִּין דְּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעַם מְאִילָנָא
דְּחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר הַזֹּהַר, יִפְקוֹן בֵּיה מִן
גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי. וְיִתְקַיֵּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לב) יִי
בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עָמוּ אֵל נִכְר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.
הֵנָּה מְבֹאָר מִכָּאן, שֶׁהַחֲבוּר מֵהַזֹּהַר הִיא עֲתִיד
לִהְיוֹת גָּנוּז וְכוּ' עַד שֶׁיָּבוֹא הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן

בְּסוּף הַיָּמִים שָׁאז יתגלה לתתונים, ובזכות
 העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ
 דעה בסבתו, אשר זה תהיה סבה קרובה
 לביאתו. וזהו שאמר ובגיניה ושבתם איש אל
 אחזתו וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל,
 כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצריך
 הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם פסח ובדם
 מילה, כן גאלה העתידה לא תהיה הגאלה עד
 שיזכו לתוספות הקדשה הזו, והוא רצון האל
 יתברך, ואשרי הזוכה בה.

(של"ה, עשרה מאמרות, מאמר ראשון)

השל"ה הקדוש פוסק: מי שלא ראה אור
 חכמת הקבלה לא ראה מאורות מימיו, וכל
 הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים
 הרוחניים

הוא סוד למוד חכמת הקבלה אשר מחכימת
 פתי, ומי שלא ראה אור החכמה זו לא

רָאָה מְאֻרֹת מִיָּמִיו, כִּי אִזּוּ יָבִין וַיִּשְׁכִּיל סוּד
אַחֲדוּתוֹ בְּרוּךְ הוּא וְסוּד הַשְּׁגָחָתוֹ... וְכָל
הַפּוֹרֵשׁ מִמָּנָה פּוֹרֵשׁ מֵהַחַיִּים הַנִּצְחָיִים
הַרוּחָנִיִּים.

(רבי ישעיה בן אברהם הלוי הורוביץ, מאמר ראשון דף ל)

רבי יצחק דלִטאש בפסקו המפרסם יצא
להגן על הזהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם
בעולם ביותר

ספר הזהר נתחבר ונכתב בדורו של רבי
שמעון בן יוחאי, שהספימו בו מן
השמים, כי היה ראוי לכך, וגלגלו זכות על
ידו ועל ידי חבריו הזכאים, כדי שבסוף
הימים, בדורות של משיח בקרבת הישועה,
בזכות זה יגאלו ישראל. וכמו שבמצרים היה
צריך לזכות ישראל בדם פסח ובדם מילה
כדי להוציאם מאותו הגלות כו', כן כדי
להוציא ישראל מהגלות הנה צריך שיזכו

בִּידֵיעַת הַנִּסְתָּר, כִּי כָּל הַנְּבִיאִים לֹא נִבְּאוּ
 לַיָּמֹת הַמְּשִׁיחַ אֶלָּא עַל זֶה כו'. הֲלֹא תִרְאֶה
 רַש"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה בְּפִירוּשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים
 בְּדִגְמָא מִפְּסוּק יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ, זֶה
 לְשׁוֹנוֹ: וּמִבְטָחִים מֵאֲתוֹ לְהוֹפִיעַ עוֹד עֲלֵיהֶם
 לְבָאֵר לָהֶם סוּד טַעֲמִיהָ וּמִסְתָּר צְפוֹנוֹתֶיהָ,
 וּמַחֲלִים פָּנָיו לְקַיֵּם דְּבָרוֹ, וְזֶהוּ יִשְׁקֵנִי
 מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.

וְכָל שָׁכֵן עִתָּהּ, שְׁקֻרֻבָּה הִישׁוּעָה לְהַגְלוֹת
 כו', כִּי לְפִי דְבָרֵי הַזֹּהַר זְכוּת לְמוֹד
 סִפְרוֹ הוּא הַמְּלֶאךָ הַגּוֹאֵל, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְכִמָּה
 בְּנֵי נֶשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנְסוּן מֵהָאִי חֲבוּרָא
 דִּילָךְ, כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בִּתְרָאָה בְּסוּף
 יוֹמִיא, וּבְגִינִיָּה (וַיִּקְרָא כה י) "וַיִּקְרָאֵם דְּרוּר
 בְּאַרְץ" וְגוֹמֵר.

וּבְמָקוֹם אַחֵר זֶה לְשׁוֹנוֹ: אָמַר לִיָּה אֵלֶיהוּ
 לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, רַבִּי רַבִּי, כִּמָּה זַכָּאָה

אֲנִי דִמָּה אִי חֲבוּרָא דִילָךְ יתְּפַרְנְסוּן כַּמָּה
עָלָאִי עַד דְּאַתְגַּלִּיא לְתַתָּאִי בְּסוּף יוֹמִיא,
וּבְגִינִיה וּשְׁבַתָּם אִישׁ אֶל אֶחָזְתּוֹ וְאִישׁ אֶל
מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשׁוּבוּ וְכו' הָרִי לָךְ מִבְּאֵר שְׁזֻכוֹת
הָעֵינִן בְּסִפְרֵי הַזֶּהֱר מִסְפִּיק לְהָשִׁיב שְׁבוּתָנוּ
וּלְהַעֲבִיר גְּלוּתָנוּ, וְעָלִיו אָמְרוּ זָכוּ אַחִישָׁנָה,
כִּי בַעֲבוּרוֹ יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין וְיִקְרָא דְרוּר
בְּאַרְץ, שְׁיֵהִיו כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם בְּנֵי חוּרִין
בְּשִׁלּוּה שְׁאִין כָּמוֹהָ.

וּבְמָקוֹם אַחֵר יְבַשֵּׁר הַזֶּהֱר, שְׁבַדוּר שְׁעָתִיד
הַמְּשִׁיחַ לְהַתְגַּלּוֹת, בּוֹ יִתֵּן הָרָשׁוֹת
לְהַתְגַּלּוֹת סִפְרוֹ וְחֲבוּרוֹ. וְזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּפִתְיָה
גְּדוּלָּה בַּתְּקוּנִים: וְהַמְּשִׁכִּילִים יִזְהִירוּ וְגו'
(דְּנִיאל יב ג), וְהַמְּשִׁכִּילִים אֵלִין רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְחֲבֵרִיא כּו' לְגַלְּאָה לֹון רָזִין טְמִירִין דְּלֹא
אַתִּיָּהִיב רְשׁוֹ לְגַלְּאָה לֹון עַד דִּיִּיתִי דְרָא
דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא וְכו'. וְאַל תַּגְמִגְם לֹומר שְׁאִין
רְשׁוֹת לְגִלּוּתָם עַד אַחֵר בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, שְׁזֶה

שֶׁקֶר וְטָעוֹת גָּדוֹל. דִּיקָא נִמִּי דִקְאֲמַר עַד דִּיִּיתִי
דָּרָא דְמִלְכָּא מְשִׁיחָא, וְלֹא קָאֲמַר עַד דִּיִּיתִי
מִלְכָּא מְשִׁיחָא, וְכָל זֶה פְּשׁוּט.

(פֶּסֶק מוֹרִינוּ הָרַב רַבִּי יִצְחָק דִּלְטָאשׁ, נִדְפָּס בְּרִישׁ סֵפֶר הַזֹּהַר)

פרק י"ז

מאמרים קצרים מספרים הקדושים

דִּוְקָא בְּעֵת הַזֹּאת שְׁאִינוּ מְרַגִּישׁ בְּעֶצְמוֹ שׁוּם
חֶשֶׁק לְלַמֵּד אֶף עַל פִּי כֵּן יִתְגַּבֵּר בְּכַח לִוְמֵר
אֲזַ בְּפִיו אֶת דְּבַרִּי הַזֶּה

עֶקֶר גָּדוֹל לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכַח לְלַמֵּד דִּוְקָא
בְּעֵת הַזֹּאת, שְׁאִינוּ מְרַגִּישׁ בְּעֶצְמוֹ שׁוּם
חֶשֶׁק לְלַמֵּד רַק הַחֲמֹר מְקַרְרוֹ בְּעֶצְלוֹת
וּבְכִבְדוֹת וְכו', אֲפֹלוֹ שְׂמִיחוֹ וְלִבּוֹ אֲטוּמִים וְלֹא

יכול לכוֹן כָּלֵל מֵה שְׁלוּמֵד, אַף עַל פִּי כֵן
יִתְגַּבֵּר בְּכַח לֹמֵר אֲז בְּפִיו אֶת דְּבָרֵי הַגְּמָרָא,
מִשְׁנֵיּוֹת, מִדְּרָשׁ וְזֵהר.

מִנְחַת עֲנִי אוֹת כ"ה: חֲכָמֵי הַגּוֹיִים כָּלָם אֵינָם
יֹדְעִים בִּיצִירָה מֵה שְׁיֹדֵעַ קָטָן שְׁבִי־שְׂרָאֵל
אֵין חֲכָמֵי הַגּוֹיִים, שְׁכָלָם אֵינָם יֹדְעִים בִּיצִירָה
מֵה שְׁיֹדֵעַ קָטָן שְׁבִי־שְׂרָאֵל. וְתוֹעֵלֶת שְׂאֵר
הַחֲכָמוֹת לְהִיּוֹת סֶלֶם לְחֲכָמַת יִדִיעַת הַבּוֹרָא.

(הַרְמָב"ן, כְּתָבֵי רַמְבַּ"ן, מֵאֲמֵר תּוֹרַת ה' תְּמִימָה, עֲמוּד קנ"ה)

לְלַמֵּד אַף עַל פִּי שְׂאִין לוֹ לֵב
וְאִם אָדָם טוֹרַח לְדַעַת בְּזֵה הָעוֹלָם לְמוֹדִים,
אַף עַל פִּי שְׂאִין לוֹ לֵב עֲתָה יִהְיֶה לוֹ לֵב
בְּמַתִּיבְתָּא דִּרְקִיעָא.
(סֵפֶר חֲסִידִים תתשס"ד)

הַתְּפִלָּה עַל קִבְרֵי צַדִּיקִים, אֶפְלוּ יַחֲיד וּבְלִי
כּוֹנֵה שְׁלֵמָה, מִתְקַבֵּלֶת כְּתִפְלַת צְבוּר
נִתְבָּאֵר שֵׁשׁ הֶכְנָה גְדוּלָּה לְשַׁפֵּעַ הָאֱלֹקִי
בַּמָּקוֹם, וּכְמוֹ כֵּן הַמָּקוֹם שֶׁהוּא מוֹכֵן

לְהִתְפַּלֵּל בּוֹ כָּבֵד הוֹכֵן לְהִיּוֹת תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל
נִשְׁמָעַת בּוֹ, וְלִכֵּן הִמְתַּפַּלֵּל בּוֹ אֲפֹלוּ יַחִיד,
וְאֲפֹלוּ בְּלִי כּוֹנֵנָה שְׁלָמָה, הוּא קְרוֹב לְהִיּוֹת
תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמָעַת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכָלֵב שֶׁהִלֵּךְ
לְהַשְׁתַּטֵּחַ עַל קִבְרֵי אֲבוֹת שִׁי־צִילָהוּ הַשֵּׁם
מִעֲצַת הַמְּרַגְּלִים, שֶׁהָיָה בְּטוֹחַ שִׁישְׁמַע הַשֵּׁם
תְּפִלָּתוֹ בְּאוֹתוֹ מָקוֹם הַמְּקֻדָּשׁ מִצַּד הֵיּוֹת בּוֹ
אֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים וְגוֹפְתָם בְּהִיּוֹתָם חַיִּים הָיוּ
כֻּלָּם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּדַבָּר שֶׁבִקְדָּשָׁה.

(המב"ט בספרו בית אלהים שער התפלה פרק ה')

כָּלֵל הַדְּבָרִים כִּי גַם בַּפְּשָׁטִים לֹא נִמְצָא יִדְּינוּ
וְרַגְלֵינוּ בְּלִתִּי סֵעַד הַמְּקַבְּלִים, וְאֵלֵיהֶם
נִכְרַע אֲפִים וַיִּפְתַּח לָנוּ בְּכָל אֵלֶּה הָעֵינַיִם.

(ספר החנוך פרשת תרומה)

רַבֵּינוּ בַּחֲיֵי תַלְמִיד הַרְמָב"ן [רַבֵּינוּ מֹשֶׁה בֶּן
נַחֲמָן] כּוֹתֵב עַל אֵלּוּ שֶׁלֹּא זָכוּ לְהַכְנִס
אֶל חֲצַר הַקְּדֹשׁ הַפְּנִימִית, שֶׁלֹּא הֵבִינוּ

פְּנִימִיּוֹתָיו שֶׁל עֲנִיָּן, וְלֹא לְקַחוּ מִנֵּהוּ רַק נִגְלֶהוּ, וְכָתַב שֵׁם עַל הָרִמָּבָ"ן, שֶׁהוּא הוֹרָה לָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלָה בָּהּ, וּבְדֶרֶךְ אֱמֶת הִנָּחֵנוּ, הוּא אֲשֶׁר הִצְדִּיקָנוּ, וְזָכָנוּ וְשִׁחַיָּנוּ, מֵאֲשֶׁר לְקַחוּ אֶזְנֵי שִׁמְץ מִנֵּהוּ וְהִצִּיצוּ רַעֲיוֹנֵי, פַּעַם אֲבֹאֵר פַּעַם אֶרְמֹז וְיִצָּא כַּפָּרֶק מִלִּפְנֵי, כִּי מִמַּחְצָב הָעֲלִיּוֹנָה נִחְצַב, לִפְנֵי חֲשׂוֹכִים בֶּל יִתִּיצַב, לִפְנֵי מְלָכִים יִתִּיצַב, הֵמָּה חֲכָמֵי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר בָּאוּ לִפְנֵי וּלְפָנִים, רָזִי עֲלִיּוֹנִים צְפוּנָם, וְהַשִּׁיגוּ בְּחִדְרֵי הַכְּתוּב סוּדוֹת נִשְׁגָּבִים. (רבינו בחיי)

יעסק בְּסֵפֶר הַזֹּהַר אֵף עַל גַּב דִּלָּא יָדַע וְלֹא מִבֵּין מֵאֵי קָאֵמַר, מְכַל מְקוֹם הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזֹּהַר מְסַגֵּל לְשִׁכְיִנְתָּא וּלְנִשְׁמַתָּא לְקֹרֵא בּוֹ יוֹתֵר מְכַל יַעֲסֵק הַתּוֹרָה.

(תקון ליל הושענא רבא, ספרי יראים)

אֵף עַל פִּי שֶׁעָקַר לְמוֹדָנוּ בְּתִלְמוּד וּבִהְלָכוֹת וּבְפִסְקֵי הַדִּינִים, מְכַל מְקוֹם צָרִיךְ מִי

שְׁחַנְנוּ הַשֵּׁם שְׁכָל לִיחַד מְקַצַּת שְׁעוֹת לַחֲכָמָה
הַפְּנִימִית. אֲבָל צָרִיךְ שְׁמִירָה אַחֵר שְׁמִירָה
לְבַל יֵט אֲשׁוּרוֹ מִנִּי הַדֶּרֶךְ וַיָּבֹא לְהַגָּשִׁים
כָּל־פִּי מַעֲלָה.

(טעמי המצוות להַרְדָּב"ז [רבי דוד בן שלמה אבן זמרא] מצוה כ"ב)

**זְכוּת הַרְבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאי מְסִיעַת לְהַבָּא
לְטָהָר**

רְאוּי לְכָל אִישׁ הַיָּרָא וְחָרַד אֶל לְבוֹ יוֹם הַהוּא
לָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה, כִּי זְכוּת רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר
יוֹחָאי מְסִיעַ לְהַבָּא לְטָהָר, וְלֹא לְבָלוֹת הַזְמַן
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים בְּהַבְּלִי עוֹלָם אֲשֶׁר הוּא
לְצַדִּיק לְטָהָר וְכו'.

(רבי יהונתן איבשיץ זכר צדיק וקדוש לברכה)

**לְהִיּוֹת נוֹהָרִים לְהִיכֹל הַמֶּלֶךְ לַעֲסֹק בְּחֻכְמַת
הַקְּבָלָה וְהַזְהָר הַקָּדוֹשׁ בְּחֻלְק נִכְבָּד בְּיוֹתֵר
בְּסֹדֶר הַיּוֹם, וְאַף רַב שְׁעוֹת הַיּוֹם**

הַתּוֹרָה הִיא אֲמֻצָּעִי בְּלִבִּי. וְהַעֲסוֹק בָּהּ צָרִיךְ

לְהִיּוֹת מִתּוֹךְ שְׂאִיפָה וְרָצוֹן עֶמֶק לְדַבְּקוֹת
 בַּהֶשֶׁם. וְשׁוּם כְּוִנָּה אַחֲרֵת אֲסוּרָה בְּהִיכֹל הַשֵּׁם.
 בְּרוּר, שָׂאם לּוֹמְדֵי הַתּוֹרָה הָיוּ עוֹסְקִים בָּהּ
 מִתּוֹךְ אֲהֶבֶת הַשֵּׁם הַיּוֹקֶדֶת בְּלִבָּם, וְהָרָצוֹן
 לְהִדְבֵּק בּוֹ הוּא זֶה שֶׁהָיָה מְמַלֵּא אֶת כָּל
 יִשׁוּתָם, לֹא הָיָה נּוֹצֵר שׁוּם וְכוּחַ בְּקֶשֶׁר
 לְפָנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְכָלֵם הָיוּ נוֹהֲרִים לְהִיכֹל
 הַמֶּלֶךְ לַעֲסֹק בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה וְהַזְהַר הַקָּדוֹשׁ
 בְּחֵלֶק נִכְבָּד בְּיוֹתֵר בְּסֵדֶר יוֹמָם, וְאַף רַב שְׁעוֹת
 יְמֵיהֶם. (שביל הפרדס, כרך יא, פרשת וישלח תשנז)

לֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים אֲלָא עַל יְדֵי לְמוּד
 הַזְהַר - בְּדוֹר הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ
 שְׂכִינָתָא עֲלִיּוֹנָה אֲלָא עַל יְדֵי הַזְהַר וְכֹתְבֵי
 מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל בְּלִבָּד

לֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים אֲלָא עַל יְדֵי לְמוּד
 הַזְהַר... וּבְדוֹר הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ
 שְׂכִינָתָא עֲלִיּוֹנָה אֲלָא עַל יְדֵי הַזְהַר וְכֹתְבֵי מֶרֶן

הָרַב חַיִּים וַיֵּטֵאל בְּלִבֹּד שְׁנֵאמְרוּ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
 וּבִדְוָר הַזֶּה מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים אוֹהֵב יָמִים
 מִמְּבֹלֵי לְבָלוֹת יוֹם בְּלִתִּי קֹדֶשָׁה לְרֹאוֹת טוֹב
 עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה יִדְבֹּק נִפְשׁוֹ בְּסֵפֶר הַזֹּהַר
 וּבְכַתְּבֵי מָרְן הָרַב חַיִּים וַיֵּטֵאל בְּלִבֹּד. (רַבִּי יִצְחָק
 אֲזִיזִיק יְהוּדָה יַחֲיָאל סִפְרִין מְקוֹמְרָנָה, הֵיכַל הַבְּרָכָה, דְּבָרִים נח:)

הַזֹּהַר מֵאִיר לָנוּ בַּגָּלוּת עַד יִתְגַּלֶּה בְּזִכּוֹת
 זֶה מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ.

הֵנָּה בַּיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר נִכְתַּב הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ
 הַזֶּה שֶׁהוּא מֵהָאֶרֶת הָאוֹר כִּי טוֹב
 הֶגְנוּ... וְזֶה מֵאִיר לָנוּ בַּגָּלוּת עַד יִתְגַּלֶּה בְּזִכּוֹת
 זֶה מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ. יְהִי אוֹר זֶה אוֹרוֹ שֶׁל מֶלֶךְ
 הַמְּשִׁיחַ. (רַבִּי צְבִי אֱלִימֶלֶךְ שְׁפִירָא מְדִינוּב, מַהֲרַצָּא, בְּנֵי
 יִשְׁשֹׁכָר, מֵאמְרֵי חֲדָשׁ אֵיר מֵאֲמָר ג' אוֹת ד')

לְמוֹד הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בְּזִמָּן הַזֶּה נִצְרָף לָנוּ מְאֹד
 לְהִגָּן וּלְהַצִּיל אוֹתָנוּ נֶגֶד כָּל רֵעַ
 לְמוֹד הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ בְּזִמָּן הַזֶּה נִצְרָף לָנוּ מְאֹד

לְהַגֵּן וּלְהַצִּיל אוֹתָנוּ נֶגֶד כָּל רָע, כִּי גִלּוּי
הַחֲכָמָה זֹאת עָתָה בְּדוֹרוֹת גְּרוּעוֹת הוּא. כִּדִּי
שִׁיְהִיָּה לָנוּ מִגֵּן עָתָה לְאַחֵז בְּלִבֵּב שָׁלֵם
לְאַבִּינוּ שְׁבַשְׁמִים. כִּי אוֹתָן דּוֹרוֹת קוֹדְמִים הָיוּ
אֲנָשִׁי מַעֲשֶׂה וַחֲסִידִים וְהַמַּעֲשִׂים טוֹבִים הָיוּ
מִצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַמְּקַטְרָגִים. עָתָה רְחוּקִים
אָנוּ מִשָּׁרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן כָּמוֹ הַשְּׁמָרִים בְּתוֹךְ
הַחֲבִיּוֹת. מִי יִגֵּן עָלֵינוּ אִם לֹא קָרִיאוֹתֵינוּ
בַּחֲכָמָה הַזֹּאת. (הרב יעקב צמח בהקדמתו לעץ חיים)

מֵאִירִים נִשְׁמַת הָאָדָם

שְׁנֵי הַסְּפָרִים, הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְאוֹר הַחַיִּים
הַקָּדוֹשׁ, מֵאִירִים אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם.

(בַּעַל יְסוֹד הָעֲבוּדָה)

קְבִיעוֹת בְּלִימוּד הַזוֹהַר

גַּם בְּכָל שַׁבָּת תִּקְבְּעוּ לְלַמֵּד שְׁעוֹר בַּזֹּהַר
הַקָּדוֹשׁ.

(הַנְּהָגוֹת הָרַב רַבִּי יַעֲקֹב מִלִּיסָא זצ"ל אוֹת ג')

וְעִקְרֵי סוּדוֹת הַזֹּהַר הֵם מַחְתָּמִין בְּאַלְף עִיזְקִין
וְעֵין בְּתִשְׁבּוֹת חַוֹת יֶאִיר (סימן ר"י) מֵה שְׁכָתָב
הוּא וּמֵה שְׁכָתָב בְּשֵׁם אָבִיו זְכוּרֵנוּ צַדִּיק
לְבָרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא עֵין שֵׁם שְׁהֶאֱרִיכוּ
בְּדִבְרִים הָאֵלֶּה וְעַם כָּל זֶה לֹא מִנְעָתִי עֲצָמִי
מִלְלֵמֶד בַּזֹּהַר בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים וְסִמְכָתִי
יִתְדוֹתַי עַל מֵה שְׁכָתָב הַזֹּהַר פָּרָשַׁת בְּמִדְבָּר וְזֶה
לְשׁוֹנוֹ וְהַמְשָׁכִילִים יְבִינוּ מִסֵּטְרָא דְּבִינָה וְכוּ'.
שְׁמַעֲיִנָן מֵהַמֶּאֱמָר הַזֶּה שֶׁטוֹב הוּא לְלֵמֵד הַזֹּהַר
שְׁבִזְכוֹת זֶה יִפְקֹון מִן גְּלוּתָא אֲמָנָם מִמֶּה
שְׁכָתָב דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם וְכוּ' הָאִי סִפֵּר
הַזֹּהַר, מִשְׁמַע טְעִימָה בְּעָלְמָא, אֲמָנָם לֹא
לְהַסְבִּיר סִבָּרָה מִדִּנְפִשְׁיָה בְּדִבְרֵיהֶם שְׁאִינָם
מְבִינִים לוֹ בְּנִקְל בְּלִי עֵיוֹן וְכֵה עָשִׂיתִי וְאַעֲשֶׂה
כִּי יֵשׁ בּוֹ מוֹסָרִים וְהִנָּהגוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַתְקַדֵּשׁ
אַפְלוּ מִמֶּה שְׁמַתָּר לוֹ גַּם מִרְאָה לָנוּ גְּדִלוֹת
וְרוּמָמוֹת תּוֹרֵתָנוּ הַקְדוּשָׁה אֲבָל מִמֶּה שֶׁנִּרְאָה
שֶׁהֵם דִּבְרִים פְּשׁוּטִים הֵם עוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל

עוֹלָם וְעָקְרִי סוּדוֹת הַזֶּהָר הֵם מִחֲתָמִין בְּאֶלֶף
עִיזְקִין כְּדֹאִיתָא בַּזֶּהָר וְלֹא יִפְתָּח עַד כִּי יָבוֹא
הַגּוֹאֵל וְחֲדוּשֵׁי תוֹרָה מֵאֲתוֹ יֵצְאוּ וּמִלְאָה
הָאָרֶץ יִדְעָה וְגוֹמֵר. (הוֹסְפוֹת יְסוֹד יוֹסֵף תְּקוּנָה יג)

אֲשֶׁרִי הָעוֹסֵק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה וּבְדִבְרֵי רַשְׁבִּי
שִׁכְמוֹ שְׁטָעַם בְּעוֹלָם הַזֶּה מֵעֵין עוֹלָם הַבֹּא כֵּן
יִשְׁבִּיעוּהוּ מִפְּנֵי מַעֲשָׂיו וְתוֹרָתוֹ

אִם אָדָם טוֹרֵחַ בְּזֶה הָעוֹלָם לְדַעַת אֶף עַל פִּי
שְׂאִין לוֹ לֵב עֲתָה יִהְיֶה לוֹ לֵב בְּמַתִּיבְתָּא
דְּרַקִּיעָא. וְכָתוּב בְּפָרָשַׁת וַיֵּשֶׁב (דף קפה.),
אוֹרִיתָא לֹא יִתְנַשֵּׁי מִדְּמִיכִי עֲפָרָא דְהָא כְּדִין
יִנְדַעוֹן כָּל הָהִיא אוֹרִיתָא דְשִׁבְקוּ כִּד אֲסִתְלָקוּ
מִהָאֵי עֲלָמָא, הָהִיא אוֹרִיתָא נְטִירָא מִהָהוּא
זְמַנָּא וְתִיעוּל בְּמַעֲיָהוּ כְּמִלְקָדָמִין וְאִיהִי
תַּמְלִל בְּמַעֲיָהוּ.

וְכָל מְלִין מִתְתַּקְנָן יִתִּיר מִכְמָה דְהוּוּ
בְּקִדְמִיתָא, דְהָא כָּל אֵינוֹן מְלִין דְאִיהוּ

לֹא יָכִיל לְאַדְבָּקָא לוֹ כְּדָקָא יָאוּת וְאִיהוּ
 אֲשֶׁתִּדֹּל בְּהוּ וְלֹא אֲתִדְבֵּק בְּהוּ. כִּלְהוּ עָאֲלִין
 בְּמַעוֹי מִתְתַּקְנָן, וְאוֹרֵייתָא תְּמַלִּיל בִּיהּ. וְהֵינוּ
 דְּכְתִיב וְהִקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ וּשְׁנֵי מַלְאָכֵי
 הַשָּׁרֵת מְסֻדְרִין תְּלִמּוּדוֹ שֶׁל אָדָם בְּפָנָיו בְּצֵאתוֹ
 מִן הָעוֹלָם שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ בִּשְׁת פָּנִים לְפָנֵי
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ עַל פָּסוּק לֹא
 יִרְעִיב הוֹיָה נֶפֶשׁ צָדִיק וְאִם כֵּן אֲשֶׁרִי הָעוֹסֵק
 בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה וּבְדַבְּרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי
 שֶׁכֵּמוֹ שֶׁטָּעַם בָּעוֹלָם הַזֶּה מַעֲיִן עוֹלָם הֵבֵא כֵּן
 יִשְׁבִּיעוּהוּ מִפָּנֵי מַעֲשָׂיו וְתוֹרָתוֹ וְאָמַר מוֹרֵי
 הַגָּאוֹן מִפָּאנּוּ זִכָּר צָדִיק לְבִרְכָּה כִּי שְׁנֵי
 מַלְאָכִים אֵלּוּ הֵם יֵצֵר טוֹב וְיֵצֵר הָרַע לְהִיּוֹת כִּי
 הֵם שְׁמַעוּ מִפִּי תּוֹרָה כָּל יְמֵי חַיָּיו וְנִתְקַדְּשׁוּ
 שְׁנֵיהֶם עַל יְדוֹ שֶׁמֶשֶׁךְ אוֹתָם לְבֵית הַמִּדְרָשׁ
 וְאִם בְּמִתֵּן תּוֹרָה אָמַר בְּתַקוּן כ"ב שֶׁכָּל אֶחָד
 מֵהַמַּלְאָכִים הָיָה עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ קוֹל וּפּוֹרֵחַ
 בְּאֹוִיר וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה אוֹמֵר נַעֲשֶׂה

וְנִשְׁמַע הָיָה שׁוֹרָה בְּפִיו וּמִלְמָדוֹ הַתּוֹרָה כְּלָה
 כָּל שָׁכֵן שֶׁהִמְלִאכִים גְּבוּרֵי כָחוֹ שֶׁל הָאָדָם
 הַמְתֵּהוּיִם מִתּוֹרָתוֹ וּמַעֲשָׂיו בְּחַיָּיו שְׁלוֹמֵדִים
 וּמְבִינִים אוֹתוֹ בְּעֶצֶם מַה שְׁלָמַד וְהִגָּה בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וְזֶהוּ לְגֵרָם אֵינִישׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהָדָר
 לְסִבֵּר בְּעוֹלָם הַבָּא לְגֵרָם אֵינִישׁ וְאַף עַל גִּב
 דְּלָא יָדַע מַאי קָאָמַר כִּי עֲתִיד לְהִבִּין וְאָמְרוּ
 הָאֵי מַאן דְּבָעֵי לְמַנְדַּע אַף עַל גִּב דְּלָא יָדַע
 שְׂבַחָא אִיהוּ לִיהּ כִּי מִי שְׁטָרַח וְלֹא הִשְׁיֵג יִזְכָּה
 וְיִבִּין בְּגֵן עֵדֶן וְלָכֵן טוֹב לְגֵרָם סֵפֶר הַזֶּה
 וְתִקְוִנִים וְרַעֲיָא מְהִימְנָא וְכִיּוֹצֵא גַם שְׁלָא יִבִּין
 אוֹתָם. (מעבר יבק מֵאָמַר שְׁפָתַי רְנָנוֹת פֶּרֶק כו)

יַעֲסֵק בְּסֵפֶר הַתִּקְוִנִין לְהַרְשֵׁב"י זְכָרוֹנוֹ לְחַיֵּי
 הָעוֹלָם הַבָּא... וְסֵפֶר הַזֶּה עֲצָמוֹ יַעֲסֵק בּוֹ
 מִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ וְחֻדָּשׁ בְּחֻדָּשׁוֹ

יַעֲסֵק בְּסֵפֶר הַתִּקְוִנִין לְהַרְשֵׁב"י זְכָרוֹנוֹ לְחַיֵּי
 הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא פִּנְתַּי לְהִבִּין עַל יָדוֹ

בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וְסֵפֶר הַזֹּהַר עֲצָמוֹ יַעֲסֹק בּוֹ מִדֵּי
שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ וְיַחְדָּשׁ בְּיַחְדָּשׁוֹ וְהַכֹּל לְפִי מָה
שֶׁהִיא אָדָם אֵלֶּה שֶׁהִצַּעֲתִי הַדְּבָרִים לְפָנָיו
וְהַמְשָׁכִיל יִבִּין וַיִּבְחַר.

(סדר היום, סדר הַלְמוּדִים בְּמוֹעֲדֵי הַשָּׁם)

וַיָּאֵר אֶת הַלֵּילָה בְּתַקוּנֵי הַזֹּהַר כְּעֶצֶם
הַשָּׁמַיִם לְטָהָר

וְעַם הַיּוֹתוֹ בַּחֲזוֹר כְּאַרְזִים נִכְנָס בְּכִי טוֹב אֶל
תָּא הָרָזִים וְלֹא הֵשִׁיב אַחֲזוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי
חֶסֶד זְמָנוֹ כִּי אָמַר מִחֲשַׁבְתִּי הַמָּקוֹם קִדְמָה
לְמִחֲשַׁבְתִּי הַזְמָן וּבִעֵת פְּקֻדַּת הַמְּשֻׁמּוֹרוֹת קִדְמוֹ
עֵינָיו אֲשֻׁמּוֹרוֹת וְהִתְקִין מְאֻרוֹת וַיָּאֵר אֶת
הַלֵּילָה בְּתַקוּנֵי הַזֹּהַר כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לְטָהָר.

(שו"ת דְּבִיר יוֹסֵף בְּהַקְדָּמָה, מִתְלַמִּידוֹ בְּעַל יַד מְלָאכִי)

לְמוֹד חֲמֵשׁ דְּפִין זֹהַר בְּכָל יוֹם הוּא תוֹעֵלַת
גָּדוֹל לְהַנְפֹּשׁ

הַמְקַבְּלִים כְּתִבּוּ, כִּי חֲמֵשׁ דְּפִין מִזֹּהַר הַקְדוּשָׁה

בְּכָל יוֹם הוּא תוֹעֵלֶת גָּדוֹל וְתִקּוֹן גָּדוֹל לַנֶּפֶשׁ
לְהַאֲרִיחַ וּלְזַכֵּךְ וּלְתַקְנָהּ, וְהוּא מַרְפֵּא וְתִקּוֹן
לְחַטָּאִים וּלְפִשְׁעִים שֶׁל הַנֶּפֶשׁ.

(מִטָּה אֲפָרִים סִימָן תַּקט"ו סְעִיף קָטָן ז')

מִי שֶׁלֹּא לָמַד רִזִּין דְּאוֹרִיתָא לֹא זָכָה
לְפָנִימִיּוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

מִי שֶׁלֹּא לָמַד חֲכָמַת הַקְּבָלָה שֶׁל סוּדוֹת וְרִזִּין
דְּאוֹרִיתָא, לֹא זָכָה לְפָנִימִיּוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה כו'.

(סֵפֶר בְּרִית מְנוּחָה דף ב' :)

עֵת קְבוּעַ בְּסֵפֶר הַזֹּהַר

וְהַעֲקָר שִׁיחֶיהָ עֵת קְבוּעַ בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד סֵפֶר
מוֹסֵר כְּמוֹ רֵאשִׁית חֲכָמָה וְסֵפֶר הַיֵּשֶׁר
לְרִבֵּינוּ תָם וּבִפְרֹט בְּסֵפֶר הַזֹּהַר.

(מֵאָה שְׁעָרִים עמ' 40)

**מִי שֶׁלֹא לָמַד רִזִּין דְּאוֹרִיתָא לֹא זָכָה
לְפָנִימִיּוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא**

**מִי שֶׁלֹא לָמַד חֲכָמַת הַקְּבֵלָה שֶׁל סוּדוֹת וְרִזִּין
דְּאוֹרִיתָא, לֹא זָכָה לְפָנִימִיּוֹת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה כו'.** (סֵפֶר בְּרִית מְנוּחָה דף ב' :)

**אִם יִמָּצֵא אֶחָד בְּעִיר וּשְׁנַיִם מִמְּשַׁפְּחָה הַלּוּמִד
סְתָרֵי תוֹרָה, הָאִישׁ הַזֶּה הוּא בְּעֵקֶר בְּדַעַת
הַשְּׁלָם בְּלִי חֲסָרוֹן.** (סֵפֶר קִנְיָה הַגְּדוֹל דף מ"א ע"ב ג')

**מִי שֶׁאֵינוֹ מֵאֲמִין וְלוּמִד תּוֹרַת הַחֵ"ן הוּא
בְּבַחֲיִנַת "מִפְּרִיד אֱלוֹף לֹא יֵרָאֶה מְאֹרוֹת"**

**הָרַב מֹשֶׁה זְכוּתָא פְּרָשַׁת קְדוּשִׁים (דף ע"ב)
כָּתַב: אֶפְלוּ הַשִּׁיג ג' מַעְלּוֹת, פֶּשֶׁט רָמַז
דְּרוּשׁ, וְלֹא רָצָה לְדַעַת חֲכָמַת הַסּוּד, אִזּוּ יִמְנַע
אוֹר הַתּוֹרָה, דִּהְיִינוּ י' מִשְׁם הַוִּי"ה, וַיִּהְיֶה
הו"ה עַל הו"ה. פִּירוּשׁ הַדְּבָרִים, שְׁאֲנַחֲנוּ
מִחִיבִים לַעֲשׂוֹת בְּחִינַת פ'ר'ד'ס', דִּהְיִינוּ**

פִּשְׁט רִמְז דְּרוּש ס'וד, נֶגֶד ד' אוֹתִיּוֹת שֵׁם
הוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, וְאִם כֵּן אֲפֹלוּ הִשְׁיג כָּל
הַג', פִּשְׁט, רִמְז, דְּרוּש, נֶגֶד ג' אוֹתִיּוֹת הוֹי"ה,
וְלֹא הִשְׁיג נֶגֶד סוּד, דִּהִינוּ י', הוּא בְּסוּד הו"ה
עַל הו"ה.

עַל זֶה נִרְאָה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק בְּתַהֲלִים "אַל תִּהְיוּ
כְּסוּס כְּפָרָד אֵין הָבִין בְּמַתָּג" וְכו', כְּפָרָד
דִּהִינוּ בְּג' אוֹתִיּוֹת פ'ר'ד' בְּלֹא סוּד, "אֵין
הָבִין" עִם הָאוֹתִיּוֹת הוּא ע"א, גִּימָטְרִיָּה
סו"ד עִם הַכּוֹלֵל, וְאִם כֵּן "אֵין הָבִין" בְּלֹא
סוּד, הוּא כְּפָרָד, מִמָּשׁ נִפְרָד. וְעֵין בְּתַקּוּנִים
ח' (דְּפּוֹס קוּשְׁטָאנְטִינָא דִּף קמט.), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: ד'
נִכְנְסוּ לַפְּרִדָּס חַד הִצִּיץ כו', הָנִי תָּלַת נִכְשָׁלוּ
הוּא סוּד פ'ר'ד, הַג' עָלוּ בִּפְר'ד', וְרַבִּי עֲקִיבָא
עָאֵל בְּשָׁלוֹם וְנִפְק בְּשָׁלוֹם, עֵין שֵׁם בְּאַרְךְ, עַד
כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

(תפארת ישראל מהרב הקדוש מסאטאנאב זצוק"ל, פ' קדושים)

ללמד זוהר בכל ערב שבת קדש

יגמר הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום בערב שבת מיד לאחר חצות בכוונה רצויה, ויראה להשים אל לבו לקיים המצוות שקורא. ואחר כך הפטרה ומזמור השם מלך, ומאמר אחד מזהר, ומשנה יציאות השבת, וירחץ פניו ידיו ורגליו לכבוד שבת, ויקבל שבת בשמחה. (הנהגות צדיקים - דרך חיים לאחד מגדולי גאוני קדמאי)

גדל מעלת למוד הזהר והתקונים

סגלה להנצל מגאולה, להרבות בלמוד זוהר הקדוש, בדוק ומנסה. (ספרי יראים)

והעקר שיהיה עת קבוע בכל יום ללמוד ספרי מוסר כמו ראשית חכמה וספר הישר לרבינו תם ובפרט בספר הזהר.

(מאה שערים עמוד 40)

החכמה האמתיות חכמת הקבלה האלקית היא עקר הצלחת הנפש, ואין לאדם

לְהַפְטֹר מִמֶּנָּה בְּשׁוּם אָפֶן, וְהִיא עֶקֶר תּוֹרַת
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הִגִּיד דְּבָרָיו
לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל וְגו' וְכו'.

וְאוֹמֵר אָנִי, הַלֹּאִי שֶׁלֹּא הָיוּ מִקְלִין גְּדוּלֵי
הַדּוֹר בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַקְדוּשָׁה וְהַלֹּאִי הָיוּ
מִלְמָדִים דֶּרֶךְ לַתְלָמִידִים לַעֲסֹק בַּחֲכָמָה
הַלְזוֹ, אֲזִי בּוֹדֵאִי לֹא הָיָה שׁוּם הֶרֶמֶת
רֹאשׁ לַחֲכָמָה הַחִיצוֹנִיּוֹת וְהָיוּ כָּל הַחֲכָמוֹת
נִדְחִים מִפְּנֵיהָ כִּמּוֹ שֶׁנִּדְחָה הַחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי
הָאוֹר, אֲךָ שְׁעוֹנוֹתֵינוּ גָרְמוּ שֶׁגַּם כִּמָּה
וְכִמָּה מִצְדִּיקֵי הַדּוֹר סָגְרוּ אֶת דְּלָתֵי הַחֲכָמָה
בְּפָנֵי פֶרַחֵי הַכְּהֻנָּה וְאָמְרוּ שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ
עַד שֶׁיְהִיָּה בְּעָלֵי מִדְרָגָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וְהִנֵּה עֲבוּר זֶה נִשְׁאַרְנוּ עֲרָמִים מִן הַחֲכָמָה
הַקְדוּשָׁה וְנִתְגַּבֵּר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים חֲשָׁכוֹת
הַחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הַכֶּסֶל בַּחֲשֵׁךְ הוֹלֵךְ
וְכו' וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וַיֵּאָר לָנוּ.

(מעין גנים פרק א')

אֶפְלוּ בַּעַת עֲצָלוֹת וּכְבִּדּוֹת יִתְגַּבֵּר בְּלִמּוּד
הַזֹּהַר

עֶקֶר גָּדוֹל לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד בְּכַח לְלַמֵּד דִּיקָא
בַּעַת הַזֹּאת שְׁאִינוּ מְרַגִּישׁ בְּעֲצָמוֹ שׁוּם
חֶשֶׁק לְלַמֵּד רַק הַחֲמֵר מְקַרְרוֹ בְּעֲצָלוֹת
וּבְכִבְדּוֹת וְכוּ', אֶפְלוּ שְׂמֵחוּ וְלָבוּ אֲטוּמִים
וְלֹא יָכוֹל לְכוֹן כָּלֵל מֵה שְׁלוּמִד, אֵף עַל פִּי כֵן
יִתְגַּבֵּר בְּכַח לוֹמַר אֲז בִּפְיוֹ אֵת דְּבָרֵי הַגְּמָרָא
מִשְׁנִיּוֹת מִדְּרָשׁ וְזוֹהַר.
מְנַחֵת עֲנִי אוֹת כ"ה

שְׂאֵלָה: אָמַר נָא לִי, מֵהוּ הַסְּגָלָה בְּלִמּוּד
סֵפֶר הַזֹּהַר.

תְּשׁוּבָה: סְגָלוֹת רַבּוֹת מְצִינוּ בַּסְּפָרִים
לְהַעֲוִסְקִים בַּסֵּפֶר הַזֹּהַר, וְכֵאֵן
נַעֲלָה בְּקִצּוֹר לְדַגְמָא שְׁבַעַה עָשָׂר מֵהֶם:

א. עַל יְדֵי לִמּוּד בַּסֵּפֶר הַזֹּהַר זְכוֹת רַבִּי שְׂמַעוֹן
וְהַחֲבָרִים שָׁלוּ יָגְנוּ עָלָיו.

(זְכִירָה לְחַיִּים דָּף יד ע"מ ד')

ב. ועוד, שזכות רבי שמעון בן יוחאי בפרטות יגן עליו גם לעולם הבא.

(ספר אברהם במחזה דרוש ט"ז)

ג. ולמוד הזהר הקדוש סגלה ליראת שמים.
(הקדמת רבי משה בסולה לספר התקונים)

ד. העסק בספר הזהר סגלה להשגה.
(האר"י זכרנו לברכה בשער רוח הקדש דף יא:)

ה. העסק בזהר הקדוש בתדירות סגלה להביא את האדם להתקשרות לאין סוף ברוך הוא.
(רבי ישראל דוב מוילעזניק,

שארית ישראל שער ההתקשרות שער א' דרוש ה מאמר ב)

ו. הלמוד בזהר הוא תקון גדול לבעל תשובה.
(שבחי האר"י זכרנו לברכה)

ז. הלמוד בזהר הוא תקון גדול לנשמה.
(מורה באצבע אות מד)

ח. ולזכות הנשמה.

(הגהות מורינו הרב רבי צבי אלימלך אות ט)

ט. למוד בזהר הקדוש מסיר טמטום הלב.

(מאה שערים לבעל התניא)

י. בלמוד הזהר בונה עולמות.

(כסא מלך על תקוני הזהר תקון מג אות ס)

יא. הלומד בספר זהר הקדוש בעולם הזה, אז לעתיד לבוא לא ישב בבושה.

(זהר פ' וישב דף קפ"ה. בכללות,

ובפרטות בלקוטי תורה לבעל התניא פ' צו)

יב. למוד סתרי התורה הוא סיוע רב להבנת נגלות התורה.

(רבי אברהם מסלונים בספר תורת אבות)

יג. הלמוד בזהר מביא את האדם לאהבת הבורא.

(הרמ"ז בהגהותיו לספר הכונות)

יד. הלמוד בזהר מביא את האדם לאמונה.

(אמרי פנחס שער ט אות ג)

טו. למוד הזהר הקדוש מציל את האדם
ומשפחתו ממגפה ושערורות.

(שם שער ו אות עג)

טז. מביא רפואה לכאב שנים.

(מעשי אמת לתלמיד החוזה מלובלין נדפס בפ' אמת ויציב ח"ד ע"א)

יז. והוא רפואה לרגלים ולהוצאת קוץ.

(אמרי פנחס שער ט אות ג)

ל"ג בעומר מסגל לרפואת הגוף והנפש

ל"ג בעומר מסגל לרפואת הגוף והנפש.

(אורה ושמחה דף כ')

למוד התקוני זוהר הקדוש מקרב הגא'לה
למוד התקוני זוהר הקדוש... מטהר הגוף
והנשמה וסגלתו לקרב הגא'לה
במהרה בימינו.

(רבי חיים צבי עהרנרייך, מטה אפרים, קצה המטה, ס"ק כג)

אוי לאו שלא רוצים ללמד את הזהר, מפני
שהם מביאים לעולם עני, מלחמות
ואסונות - אוי לאו שלא רוצים ללמד את
הזהר, מפני למוד הזהר הקדוש מבטל כל
מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות - כבד ידוע
לכבודם מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא
מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות.
(רבני ירושלים, שנת תרפא)

תלמידי הבעל שם טוב המשיכו הנהגה זו
על כן קבעו תלמידי הבעל שם טוב את עקר
למודם בספר הזהר הקדוש, והם

נחשבים לתלמידיו של רבי שמעון בר יוחאי, שאף הם אחזו דרכם בקדש שאין צריך ללמד חובה ולשרף את החוטאים כי אם להסתכל בעין טובה ועל ידי זה יכולים להחזירם בתשובה, להסיר מהם הלב חורש מחשבות און ושיקבלו לב בשר לחזור בתשובה שלמה לפני ה' יתברך. (ספר הזוהר קלויזנבורג, מתוך דברי קדשו בשעור חמש ורש"י פרשת אמור תש"מ, "ל"ג בעומר").

מתוך מכתבו של כ"ק אדמו"ר רבי שלום יהודה גראס אבדק"ק עטרת ישעיה האלמין בית שמש

... ובצואת רבנו הגאון רבי יעקב מליסא (אות ג'), "גם בכל שבת תקבעו ללמד שעור ביזהר הקדוש", עד כאן. והגאון רבי אברהם ענתבי זצ"ל בספרו "אהל ישירים" (שער התשובה, פרק א'), כתב וזה לשונו: מצאנו

רֵאיוֹנוֹ מֵשֵׁם הָאֲרִיז"ל שֶׁלְמוֹד בְּסֶפֶר הַזֶּהר
וְהַתְקוּנִים הֵם יוֹעִילוּ לְנִשְׁמָה לְהַזְדַּכֵּךְ מְאֹד,

אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ מִבֵּין
הָאָדָם עוֹמֵק כּוֹנֵתוֹ,
דְּאֶפִּילוּ לְפִי פִשְׁטוֹת
דְּבָרָיו הֵם דְּבָרֵי מוֹסֵר
הַשֶּׁכֶּל וְכָל דְּבָרָיו כְּגִחְלִי
אֵשׁ וְנִכְנָסִים בְּלֵב הַלּוֹמֵד
וְהַשּׁוֹמֵעַ, וּבִפְרָט אִם
יִתְעוֹרֵר בְּבִכְיָה וְשִׁבְרוֹן

לְבַב כְּשֶׁלּוֹמֵד בְּסֶפֶר הַזֶּהר, אֵין סֵפֶק
שֶׁנִּמְחָלִים עֲוֹנוֹתָיו, וַיִּבְרָחוּ הַמַּזִּיקִים וְהַסְטָרָא
אַחֲרָא מִמֶּנּוּ הֶרְחַק כְּמִטְחָוִי קִשְׁת, וּמִכָּל שְׁכָן
אִם יִלְמְדוּ לְמוֹד זֶה בְּלִילָה מִחֲצוֹת לַיְלָה
וְאֵילָךְ, שִׁיּוּעִיל מְאֹד לְזַכֵּךְ נִשְׁמָתוֹ, אַחֵר
שְׁבוּכָה עַל גָּלוּת הַשְׁכִּינָה וְהַחֲרָבָן וְהַגָּלוּת,
וְאַחֵר כֶּךָ יֵשֵׁב וַיִּלְמַד עַד שֶׁיַּעֲלֶה עֲמוּד
הַשַּׁחַר, וַיַּחֲבֵר לַיְלָה וַיּוֹם, וְעָלִיו נֶאֱמַר "יוֹמָם

יִצְוֶה הַשֵּׁם חֲסִדוֹ, שְׁחוּט שֶׁל חֶסֶד מְשׁוּךְ
עָלָיו כָּל הַיּוֹם מִשּׁוֹם דְּ"בִלְיָלָה שְׂרִירָה עֲמִי".
וְגַם בְּשִׁבְתוֹת לֹא יִלְמַד אֶלָּא בְּסִפּוֹר הַזֹּהַר,
שֶׁהַשִּׁבְת קָדֵשׁ וְסִפּוֹר הַזֹּהַר קָדֵשׁ, וְאִם לֹאֵל יָדוֹ
בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה יִלְמְדוּ בַּיּוֹם הַשִּׁבְת, וַיְהִיָּה לוֹ
סִיוֵעַ גָּדוֹל בְּלִמּוּדוֹ.

וּבִסְפָּר "אֲבִיר הָרוּעִים" (חֶלֶק א' עֲמוּד פ"ג אוֹת
קס"ח) מְסַפֵּר, שֶׁפַּעַם אַחַת בְּשַׁעֲה
שֶׁהַתְּבוּדָה עֲצָמוֹ רַבְּנֵי הַקָּדוֹשׁ וְנוֹרָא אֲדָמוֹ"ר
מִסּוּכְטָשׁוֹב זַצ"ל לְלַמֵּד הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ וְכו',
וְהָיָה מִשֵּׁךְ אֶת כּוֹבֵעַ הַשְּׂטָרִימָל שֶׁעַל רֹאשׁוֹ
לְמַטָּה עַד גְּבוּת עֵינָיו בְּאִפֶּן שֶׁכָּל הַמַּצָּח שֶׁלוֹ
הָיָה מְכֻסָּה, וְאַחֵר כֶּךָ הִתְחִיל לְלַמֵּד
בְּהִתְלַהֲבוּת עֲצוּמָה וּבְאִמָּה וַיִּרְאָה שְׂאִין
לְשַׁעַר וּבִנְהִימָה בְּקוֹל דְּמָמָה דִּקָּה מְאֹד, וְרַק
לְפָרְקִים הִתְפָּרֵץ מִלְּבוֹ הִטָּהוֹר נְהִימָה גְּדוּלָּה
עַל אֵיזָה רְגָעִים, וְלֹא רָמּוֹ עֵינָיו הִטָּהוֹרִים וְלֹא
הִגְבִּיָּה אֶת גְּבוּת עֵינָיו לְהַבִּיט חוּצָה מִן סִפּוֹר

הַזֵּהר הַקָּדוֹשׁ בְּכָל מִשְׁךְ לְמוֹדוֹ וְכו',
וּכְשֶׁהֵבִיט אַחֵר כֶּךָ עַל הַמּוֹרָה שְׁעוֹת רָאָה
שֶׁלָּמַד רַבָּנוּ הַקָּדוֹשׁ בֶּן יוֹתֵר מֵאַרְבַּע שְׁעוֹת
שְׁלֵמוֹת, וְהַכֹּל הָיָה בְּהִתְעוֹרְרוֹת וְחֵד קְטִירָא
מִתְחַלָּה עַד סוֹף בְּלִי הַפֶּסֶק רָגַע אַחַת וּבְלִי
הֵבִט חוּצָה מִסְפָּר הַזֵּהר הַקָּדוֹשׁ בְּכָל זְמַן רַב
הֵהוּא, עַד כָּאן.

וּבַמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (סִימָן א סְעִיף קָטָן יב) כָּתַב
בְּשֵׁם בְּרָכִי יוֹסֵף, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
"וְצָרִיךְ הָאָדָם לְקַבֵּעַ לוֹ עֵת לְלַמֵּד סְפָרֵי מוֹסֵר
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אִם מַעֲט וְאִם הֶרְבֵּה כִּי הַגָּדוֹל
מִחֲבֵרוֹ יֵצְרוּ גָדוֹל הַיָּמָנוּ, וְתַבְלִין הַיֵּצֵר הָרַע
הוּא תוֹכַחַת מֵאֲמָרֵי חַז"ל". וּבִשְׁעַר הַצִּיּוֹן
(אוֹת כ"ו), כָּתַב בְּשֵׁם הַחַיִּי אָדָם, שֶׁהוּא יוֹתֵר
חַיּוֹב מִלְּמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת, עַד כָּאן.

וּבַסֵּפֶר "מֵאִיר עֵינֵי יִשְׂרָאֵל" (כ"ג עֲמוּד
תקנ"ו), מוֹבָא שְׁמִקוּרָבוֹ שֶׁל רַבִּי

שְׁלֵמָה בְּלוֹךְ זצ"ל (תלמיד החפץ חיים) כותב,
 שְׂרַבִּי שְׁלֵמָה סִפֵּר לִי עַל רַבּוֹ מֶרֶן הַחֲפִיץ
 חיים זי"ע, שֶׁכָּל שַׁבַּת קוֹדֵשׁ לָמַד אֶת הַזֹּהַר
 שֶׁל הַפְּרָשָׁה, גַּם הָיָה אוֹמֵר לְאַחֵרִים שֶׁיִּלְמְדוּ
 הַזֹּהַר שֶׁל הַפְּרָשָׁה, אֲפִילוּ בַּחוּרִים. וְהָיָה
 אוֹמֵר שֶׁרַבּוֹ כְּמִדְרָשׁ.

וּבְמִכְתָּבִי מֶרֶן הַחֲפִיץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'
 בְּדפוס הַחֲדָשׁ), שֶׁסִּפֵּר בְּנוֹ הַרֵב
 אֲרִיָּה לֵיב עַל אָבִיו מֶרֶן הַחֲפִיץ חיים, שֶׁהַחֲזִיק
 מְאֹד בַּחֲכָמַת הַקַּבָּלָה בְּאִמְרוֹ כִּי הוּא אֶחָד
 מִחֻלְקֵי תוֹרָה הַיּוֹתֵר נִעְלִים (וְכַעֲיֵן מֵאִמְרָם "דְּבַר
 גָּדוֹל מֵעֲשֵׂי מִרְכָּבָה"), וּמְרַגֵּל אֶבְרוּמִיָּה תָמִיד כִּי
 בְּלִי סִתְרֵי תוֹרָה מְגִשְׁשִׁים אָנוּ בְּאִפְלָה, וְאִי
 אֲפָשָׁר לָבֹא עַד חֶקֶר אֱלוֹהַּ
 בְּהִנְהַגָּתוֹ עִם הַבְּרִיאָה,
 אֲמָנָם דָּאֵג כִּי לֹא יִסְפִּיק לוֹ
 הַזְמָן לְהִתְעַמֵּק בָּהּ, בְּשִׁבְלִי
 לְמוֹדִיו הַנִּגְלִים שֶׁהֵם צֶרֶךְ

רבים, ועין בספרי הקבלה רק לפעמים, ועל פי רוב בלילה בשעה מאחרת, כה זוכר אנכי מימי נעורי, ספרי קבלה היה לו רק מהמחברים הקדמונים, כמו ספר יצירה, וספרא דצניעותא עם באורי הגר"א, כן ספר התמונה, וספרי הזהר, כן ספר הפרדס משה לקורדובירו, וספרי עץ חיים ופרי עץ חיים, כן ספר עבודת הקדש להגבאי, וספרי הרבי יוסף גיקטליא הלא הם שערי אורה וגינת אגוז וספר שפע טל, זולתם לא (ועוד עין שם עמוד קע"ב אות צא, ראה אור הזהר דף 82).

ובספר מעשה איש (חלק ג' עמוד צ"ח) מובא שמרן החזון איש זצ"ל אמר להגאון רבי שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר ופעם אמרו ללמד זהר, ואף הוא

עֲצָמוּ לַמֵּד סֵפֶר הַזֹּהַר עִם הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמַרְיָהוּ
זצ"ל, עַד כָּאן.

וְעוֹד שֵׁם (חֵלֶק ד' עֲמוּד צג) מוֹבָא, שֶׁהַגָּאוֹן רַבִּי
שְׁמוּאֵל הַלֵּוִי וּוּאזְנֵר שְׁלִיט"א שָׂאֵל
פַּעַם אֶת מָרְן הַחֲזוֹן אִישׁ זצ"ל אוֹדוֹת לַמּוֹד
הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ לְמִי שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לְחֻכְמָה זוֹ,
וְהַשִּׁיב מָרְן ז"ל, לְמַעַן הַלְמוּד אָסוּר, אֲבָל
לְמַעַן יֵרָאֵת אֱלֹקִים מִתֵּר וּמִצֻּה גְּדוּלָּה הִיא,
כִּי אֵין לָךְ מֵאֲמָרֵי חֲז"ל שֶׁמְלַהֲיָבִים כָּל כָּךְ
כִּמוֹ מֵאֲמָרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ.

וְעוֹד שֵׁם (בְּשׁוּלֵי הָעֲמוּד) מוֹבָא
שֶׁהָרַב רַבִּי שְׁמוּאֵל
עֲקִיבָא שְׁלִיט"א שְׁלִיט"א (אב"ד
שְׁטֵרֶסבוּרג) מְסַפֵּר: בְּהִיוֹתִי עֹדֵין
בְּחוּר צָעִיר לְאַחַר בֵּר מִצֻּה

נִתְּלִיתִי פַּעַם לְהַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמוּאֵל וּוּאזְנֵר
שְׁלִיט"א, וְאֵז זְכוּרֹנִי שֶׁהָיָה מְנַח עַל הַשְּׁלֶחָן
סֵפֶר "הַזֹּהַר" (שֶׁהָיָה לֹלָא כְּרִיכָה), וְאָמַר הַגָּאוֹן

רבי שמואל וואזנר: נראה שלומדים הרבה בספר זה. והחזון איש חיך (ראה אור הזהר דף 86).

ובספר לב אליהו חלק א' (במעשים והנהגות עמוד ע"ה) מובא, שהגאון רבי אליהו לאפיאן זצוק"ל בכל יום אחר הצהרים היה לומד זהר הקדוש בנעימות קולו והתלהבות גדולה.

ובספר "משגיח דקמניץ" (פרק ו' עמוד פ"ח), מובא שהגאון רבי משה אהרן שטרן זצ"ל בהיותו תלמיד בישיבת קמניץ היתה לו קביעות בכל לילה לפני השינה בספר זהר הקדוש, עין שם.

והרב הגאון רבי חיים קמיל זצ"ל ראש ישיבת אופקים נהג אחר סעודת ליל שבת ללמד דברי הזהר הקדוש ומדרש תנחומא על פרשת השבוע.

ובספר "זכירה לחיים" (בהקדמה) כתב וזה לשונו: ואת זה כתב הרב ז"ל בגליון הזהר הקדוש סדר חיי שרה (קל:), דמי שישגי בלמוד ספר הזהר ופרושו בדיוק ובעיון מבטח לו שהוא בן עולם הבא, עד כאן דבריו.

נקוט מיהא פלגא, דבלמוד מה שיוכל להבין אפילו שהוא לפי הפשט בלתי דיוק ועיון כמני וכו' דאין לנו עסק בנסתרות כבן זומא מבחוץ אהני ליה מיהא דמסתמא לא יראה פני גיהנם. ועין סדר ויחי (רכה.) מה שכתב שם. וראה עוד מה שהביא בספר הלולא רבא (ג"ן:), דכל העוסק בספר הזהר יהא נשמר מכל דבר רע, דראשי תבות ר'גלי ח'סידיו י'שמור גימטריא זוה"ר.

עוד כתב (בדף נה:) דהלומד בספר הזהר מכניע את יצרו הרע וקונה שלמות

בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא יַעֲיִן שָׁם. וְעַל הַכֹּל
דְּלִמּוּד הַזֶּהר מְקָרֵב הַגְּאוּלָּה, וְהַקְּלָפוֹת כָּרֹת
יְכַרְתּוֹן כָּמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם פְּעָמִים רַבּוֹת.

וּבְקוֹנִטְרָם חַיִּים וּמִזּוֹן (חֵלֶק ב' אוֹת מ"ד),
הִבֵּאתִי מִסֵּפֶר קָרְבֵּן מִנְחָה "גַּם
כִּי יִתְּנוּ בַגּוֹיִם" גִּימַטְרִיָּא סֵפֶר הַזֶּהר, כִּי
עַל יְדֵי זֶה עָתָה אֶקְבְּצֶם, עֵינֵי שָׁם. וְהָא שְׁמִיעַ
לִי דְבִסְפֵּר הַזֶּהר יִרְגִּיל יוֹתֵר מִהַתְּקוּנִים בִּיּוֹם,
וּבַתְּקוּנִים יִרְגִּיל בְּלֵילָה יוֹתֵר מִבִּיּוֹם, לְפִי מָה
שֶׁכָּתוּב "מָאוֹר הַגָּדוֹל" הוּא סֵפֶר הַזֶּהר,
וְ"הַמָּאוֹר הַקָּטָן" הוּא סֵפֶר הַתְּקוּנִים, כָּמוֹ
שֶׁכָּתוּב שָׁם בְּסֵפֶר הַלּוּלָא רַבָּא (דָּף נ.).

וְכָתַב עוֹד שָׁם (חֵלֶק א' דָּף י"ד עֲמוּד ד'), עַל
מָאִי דֵאָמַר רַשְׁבִּי עָלָיו הַשְּׁלוֹם "אֲנָא
שְׂכִיחַ בְּעָלְמָא, דֵּהָא בְּחַיֵּי לָא יְתִיב עָלְמָא
בְּצַעֲרָא" (זֶהר בְּרֵאשִׁית דָּף רכח.), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
מְזֶה תְּבִין דִּהְלוּמִד בְּזֶהר יִשָּׁן וְחֻדָּשׁ וְתִקּוּנֵי

הזהר בקביעות ורגילות מבטח לו דיגן עליו
דגדולים צדיקים במיתתן... ועין סדר יתרו
(דף ס"ח.) מה שכתב הרמ"ז (רבי משה זכותא)
דאם אינו לומד בזהר הקדוש יכסיפו לו
בעולם הבא, יעין שם, ועוד יתרה על זאת
דברי מורנו רבי חיים ויטאל זי"ע, וזה
לשוננו: אמר עוד (ירמיה ד כד): "וכל הגבעות
התקלקלו", כי הגבעות הם התלמידי חכמים
הבחורים הנקראים גבעות אצל בחינות
ההרים הנזכר, הנה הגבעות אלו נתקלקלו
לגמרי, כי בראות התלמידים הקטנים את
הגדולים ההרים הרמים רודפים יומם ולילה
אחרי הפשטים ואינם עסוקים בחכמה הזאת
ואינם יודעים כי מראתם לכנס בהם
נמנעים מלהתעסק בה כנזכר, ועל כן גבעות
אלו נתקלקלו ולבם שרש פורה ראש ולענה
ועלתה בהם חלודת טיט ורפש לכפור בחכמת
האמת, ואומרים שאין בתורה אלא פשטיה

וּלְבוּשִׁיהָ בְּלִבָּד עַל דֶּרֶךְ הַנִּזְכָּר לְעִיל בְּפִרְשֵׁת
בְּהַעֲלֹתָהּ, וְאֵין סֶפֶק כִּי לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק
בְּעוֹלָם הַבָּא כַּנִּזְכָּר שָׁם בַּזְהָר. וְכָכָר נִתְבָּאָר
לְמַעַלָּה הַסִּבָּה כִּי תוֹרַת עוֹלָם הַבָּא אֵינָנָה
כְּפִשְׁטָה רַק עַד שָׁם עוֹסְקִים בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה
וְסוּדוּתֶיהָ, וְזֶה שְׁלֹא בָּחַר בָּהּ וְלֹא טָרַח
בְּעוֹלָם הַזֶּה מֵעַרְב שִׁבְת לֹא יֹאכֵל בְּשִׁבְתּוֹ,
וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר "הִנֵּה עֲבָדֵי יֹאכְלוּ וְאַתֶּם
תִּרְעָבוּ" וְגו' (אור הזוהר דף 493).

חֲזִינָן הַשְׁתָּא עַד כַּמָּה גָּדוֹל וְעֲצוּם כָּחוֹ שֶׁל
הַלְמוּד בְּסֵפֶר הַזְהָר, אֵין לָנוּ אֶלָּא
לְחִזֵּק אֶת יְדֵי עוֹשֵׂי מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ, לְהוֹסִיף
לָהֶם אִמָּץ וְכֹחַ וְחִזְק בְּעִבּוּדָתָם הַקְּדוּשָׁה,
אֲמָצוּ מִתְנַיִם וְחִגְרוּ עַז לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַפְיִץ אֶת
אוּרוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי, לְפָרְסָם כָּחוֹ
בְּעוֹלָם וּלְסַיֵּעַ בְּכָל מָה דְּאֶפְשָׁר, וְהוֹסִיפוּ
לַעֲשׂוֹת חֵיל וּלְהַרְבּוֹת חֵילִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְאוֹרֵיתָא לְאוּקְמָא שְׂכִינְתָּא מַעֲפָרָא.

וְעוֹד לְמִדְנֵנוּ מוֹרְנוּ הַרְמַח"ל אֲגֵרֶת ט"ו
 (רמח"ל לרב"ך) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְאוֹדִיעָךְ
 בְּזֶה סוֹד גָּדוֹל מֶה שְּׁאֵמַר הַכָּתוּב: "בַּצֹּר לָךְ
 וּמִצְאוֹךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכוּ' וְשַׁבָּת עַד
 הַשֶּׁם אֱלֹהֶיךָ" וְכוּ' (דְּבָרִים ד, ל), דַּע, כִּי
 הַתְּגַבְרוּת הַסֵּטְרָא אַחֲרָא לְגִזּוֹר חֶסֶם וְשָׁלוֹם
 גִּזְרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, נִמְשָׁךְ לְפִי עֲלִיָּתָהּ לְהַתְּאַחֵז
 וְלִינֵק בַּמִּדְרָגוֹת, כִּי כָּפִי עֲלוֹתָהּ כָּךְ מִתְּגַבֵּרֶת.
 וְהִנֵּה הִיא עוֹלָה וּמִתְּגַבֵּרֶת בַּסְּפִירוֹת זו"ן, וְאִז
 נִדְחָקִים יִשְׂרָאֵל דּוּחָק אַחֵר דּוּחָק. עַד שֶׁהִיא
 מַגַּעֲת ל'"אִמָּא", וְהִיא חוֹשֶׁבֶת לְהַתְּדַבֵּק שָׁם
 גַּם כֵּן, בְּסוֹד "אִמָּא דִּינִין מִתְּעַרִּין מִינָהּ"
 (זוהר חלק ג' סה.), אַךְ בְּאַמֶּת אֵינָה יְכוּלָּה, כִּי
 אִמָּא הִיא חֲרוּת. וְאִז אֲדַרְבֵּהּ, יִשְׂרָאֵל
 מִתְּדַבֵּקִין בָּהּ וּבּוֹרְחִין בְּסוֹד הַתְּשׁוּבָה, וְלָכֵן
 הִיא צָרִיךְ הַמָּלָךְ שְׁגִזְרוּתָיו קָשׁוֹת, שֶׁהוּלָךְ
 וּמִתְּגַבֵּר מִסְפִּירָה לְסְפִירָה עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְאִמָּא
 וְשֶׁם נִשְׁבֵּר כָּחוֹ, כִּי אֲדַרְבֵּהּ מִתְּעוֹרֶרֶת

הַתְּשׁוּבָה לְיִשְׂרָאֵל. וְהוּא סוּד "לפְּנֵי שֶׁבַר
 גָּאוֹן" (מְשַׁלֵּי טז, יח), וְעַל כֵּן גַּם בְּרִיחַת מִשָּׁה
 וְרִשְׁבִּי הָיוּ עַל יְדֵי הַגְּזֵרָה, וְכִיוֹן שֶׁבְּרִיחָהּ
 זֹאת נַעֲשֶׂה סֵפֶר הַזֹּהַר, הִנֵּה כָּבֹד עֲנִין הַתְּבָה
 קִים וְעוֹמֵד לְכָל מִי שִׁיזְדַּמֵּן אֵלָיו, דְּהֵינּוּ:
 הַנִּדְבָק בַּסֵּפֶר הַזֹּהַר כָּבֹד מִגִּיעַ לְ"אִמָּא"
 וַיֵּצֵא מִן הַסֵּטְרָא אַחְרָא, וַאֲיֵן צָרִיךְ לוֹ חֲבִלִי
 מְשִׁיחַ, כַּמְזָכֵּר בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא פִּרְשֵׁת נָשָׂא,
 בְּעֲנִין שֶׁהִבֵּאתִי לְמַעְלָה בְּתַחֲלָה. וְהִנֵּה, עַם
 כָּל זֶה, לֹא נִתְגַּלָּה הַזֹּהַר אֲלָא בְּזִמָּן הַרְבֵּה
 אַחֲרֵי הָעֲשׂוֹתוֹ, כִּי הֵלֹא הִפְעֵלָה הַזֹּאת אֵינָהּ
 צָרִיכָה לְהַמְצִיא אֲלָא בְּזִמְנָהּ, פֶּרוּשׁ: שִׁיבְרָחוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּסוּד הַזֹּהַר הַזֶּה, כִּי פִּעֲלָתוֹ אֵינּוּ אֲלָא
 בְּסוּף יוֹמִיָּא בְּדָרָא דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא - בְּסוּף
 הַיָּמִים, בְּדוּרוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. (אגְרוֹת
 רַמְח"ל אגְרַת ט"ו, רַמְח"ל לרַב"ך).

וְהִנֵּה, בְּיָמֵינוּ אָנוּ, זָכִינוּ שֶׁסֵּפֶר הַזֹּהַר מְצוּי
 לְכָל אָדָם בְּכָל קְצוֹת תֵּבֵל, וְכַפִּי

הַנִּרְאָה שְׁזוֹ כְּוִנַּת הַדְּבָרִים, שֶׁפְּעֵלֶת סֵפֶר הַזֶּהר
(שְׁאֲמָנָם נִתְגַּלָּה בְּתִקּוּפָה מְאַחֶרֶת יַחֲסִית לְתִקּוּפַת
רַשְׁבִּי) צְרִיכָה לְהִמָּצֵא לְכָלֹל יִשְׂרָאֵל בְּסוֹף
הַיָּמִים, בְּדוּרוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, כְּלוּמַר בְּדוּרָנוּ אָנוּ,
וְכִקְרִיאַת כָּל גְּדוּלֵי הַדּוּר אֶת הַעֲבוּר לְלִמּוּד
בְּסֵפֶר הַזֶּהר דּוֹקָא בְּתִקּוּפָה זוֹ. וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
שֶׁנֶּכּוֹן שְׁאָדָם יִקְצִיב לְעֶצְמוֹ אֶפִּילוֹ קְרִיאָה שֶׁל
דָּבָר מוּעָט בְּסֵפֶר הַזֶּהר מִדֵּי יוֹם, וּבְכֶךָ יוּכַל
בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם לְדַבֵּק בְּסֵפֶר הַזֶּהר. וּמִלְבַּד כָּחוֹ
שֶׁל סֵפֶר הַזֶּהר לְבַטֵּל אֶת חֲבִלֵי מָשִׁיחַ עֲבוּר
הָאָדָם הַדָּבֵק בּוֹ, הֵרִי יְדוּעַ שֶׁסֵּפֶר הַזֶּהר מְמַרֵּק
אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם מִכָּל דָּבָר רָע, וְהַקְרִיאָה בּוֹ
הִיא סְגוּלָה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת וְהַהֲצִלּוֹת. (אֲגָרוֹת
רַמְח"ל אֲגָרַת ט"ו, רַמְח"ל לרַב"ך).

וְדַרְשׁוּ דוֹרְשֵׁי רִשׁוּמוֹת... וְגַם מִי שְׁאִינוֹ
מִבֵּין, נִרְמָז לוֹ, דִּיאָף עַל גַּב שְׁאָדָם
הוּא כְּבִהְמָה וְאִינוֹ יוֹדֵעַ לְקִרְוֹת, עִם כָּל זֶה
מִשְׁמִיא יְכַפְּלוּ לוֹ שְׂכָרוֹ. וַיֵּשׁ רָמָז בַּפְּסוּק

(תהלים לו ז) 'אדם ובהמה תושיע הוי"ה',
 דתבות 'תושיע הוי"ה' עם התבות ושת
 כוללים של תבות יעלו כמספר תבות 'זה"ר
 תקוני"ם' בדקדוק צ"ח. (הקדמת המוציאים
 לאור ספר התקונים דפוס ליוורנו)

ואמרו חז"ל במשנה מסכת סנהדרין (פרק י'
 משנה א') כל ישראל יש להם חלק
 לעולם הבא, שנאמר (ישעיה ס) "ועמך כלם
 צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה
 ידי להתפאר". ח'לק' ראשי תבות "חזוק
 למוד קבלה", ללמדנו שלכל ישראל יש חלק
 בזהר הקדוש, ועוד, שעל ידי למוד הקבלה –
 ספר הזהר הקדוש יזכו לעולם הבא, [ראה
 לעיל] ועוד "חלק" גימטריה "צמח" דעל ידי
 זה נזכה ל"את צמח דוד עבדך מהרה
 תצמיח", וקרנו תרום "בישועתך" –
 בישועתך – גימטריא [עם האותיות] "תש"ע
 גאולה". ולפי זה מובן מה שכתב מורנו רבי

חיים ויטאל זי"ע, דכל חלקו בעולם הבא תלוי בלמוד זה, ועוד כתב הרמ"ז (רבי משה זכותא) דאם אינו לומד בזהר הקדוש יכסיפו לו בעולם הבא, יעין שם.

נשאר לנו איפה לברככם, הוסיפו לעשות חיל להרבות חילים לקודשא בריך היא ואורייתא, ויהי הברכה במעשי ידיכם עד אשר תשלם כל המלאכה, להביא את העולם לשלמותו האמתית, ויהי שם ה' שלם והכסא שלם ותכון מלכותו לעד בביאת מלכנו ומשיחנו במהרה בימינו אמן. וכדאי הוא רשב"י, התנא האלקי זכותו יגן עלינו אמן, לפטר את כל העולם כלו מן הדין ולקרב את הגאולה, ועינינו תחזינה בהגלות נגלות אור השם ומלאה הארץ דעה את השם בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

שלום יהודה גראס

אבדק"ק עטרת ישעיה האלמין בית שמש

הלומד סתרי תורה הוא בעקר בדעת השלם
בלי חסרון

אם ימצא אחד בעיר ושנים ממשפחה הלומד
סתרי תורה, האיש הזה הוא בעקר בדעת
השלם בלי חסרון.

(ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג')

ובספר הקנה כתב על דברי הנביא מלאכי (ג')
י"ח) "ושבתם וראיתם בין צדיק
לרשע בין עבד אלקים לאשר לא עבדו"
עובד אלקים הינו העוסק בתלמוד ובזהר. לא
עבדו - העוסק בתלמוד לבד ואינו עוסק
בזהר. (רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א,
מעין גנים, פ"א אות ב'), וזהו הברור האחרון
לפני התקיימות הנבואה (שם, כג) "הנה אנכי
שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה'
הגדול והנורא: כי השם יתברך מחפה
ומצפה שכל היהודים ילמדו זוה"ק, ובזה

יְתַלַּקְטוּ הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא יֵדַח מִמֶּנּוּ
נִדָּח, וְאִזּוּ יִגָּלֶה וַיּוֹפִיעַ מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ וַיִּלְמַד
לְכָל יִשְׂרָאֵל אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה, מִה שֶׁלָּמְדוּ
עֲכָשׁוּ, וְלֹא הִבִּינוּ.

הזוהר הקדוש הגן על יהודי ספרד והמזרח
בזמן מלחמת העולם השנייה

בס"ד

לכבוד כ"ק האדמו"ר מהאלמין הרה"ג הרב גרוס שליט"א
ראיתי את העלונים על הזוהר הקדוש
שכבודו כתב, ורציתי להאיר על
דבריו על מה ששמעתי בשם
הרה"ג מרן ראש הישיבת
פונובי"ז הצדיק הרב
אלעזר מנחם שך זצ"ל,
שהזוהר הקדוש הגן על
יהודי ספרד והמזרח בזמן
מלחמת העולם השנייה,

כיון שיהודים אלו, בעלי בית ועמך בית ישראל היו רגילים בקריאה ובגרסת הזוהר הקדוש בכל יום.

וכן במוצאי שבת קודש לא הלכו לביתם לעשות הבדלה, אלא היו ממתינים כשעתיים בבית הכנסת ולומדים את הזוהר הקדוש. ולכן היטלר והגרמנים ימש"ו לא יכלו לגעת בהם לרעה.

וכן ראיתי כתוב בספר (עלינו לשבח) שבין היתר שהגן עליהם היה שלא דיברו כלל שום שיחת חולין בבית הכנסת.

ע"ה יעקב שבח

בעמח"ס תורת הנפש בתורה ובחז"ל על פסיכולוגיה יהודית

מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל ידע קבלה מילדותו

כשהייתי ילד כבר ידעתי קבלה וזוהר הקדוש... (מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א)

מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל מבאר את הגמרא על פי קבלה

בגליון המפורסם 'מרווה לצמא' של שבוע
זה, פורסם מאחד מתלמידיו של מרן
רשכבה"ג הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, משומעי
שיעורו הקבוע בבית המדרש תפארת

בחורים, ומכותבי
השיעור. וכה
מספר: "באחד
השיעורים באמצע
השיעור בגמרא,
התחיל מרן זצוק"ל
להסביר את הגמרא

על פי קבלה, והזכיר את המושגים 'דוכרא'
ו'נוקבא', ולבסוף ננער, והמשיך את השיעור
כרגיל". "גם את אותו השיעור כתבתי" סיפר
הלה, "אך לא הבנתי מאומה".

"שהרב אלישיב יודע הכל בנגלה זה ידעתי מכבר, אבל שגם בנסתר הוא כך לא ידעתי"

סיפר הגאון רבי יהודה עדס שליט"א, שפעם אביו הגאון רבי יעקב עדס זצ"ל – שהיה מיוחד עם הגרי"ש אלישיב זצ"ל משיבתם יחד

בבית דין – חזר פעם הביתה נסער באומרו, שהרב אלישיב יודע הכל בנגלה זה ידעתי מכבר, אבל שגם בנסתר הוא כך לא ידעתי!

"מקובלני ממרן החזון איש זצוקללה"ה שאין ספר מוסר מעורר ומחזק כמו הזוה"ק וחובה קדושה בפרט לבני תורה לעסוק בו"

**יום א' וישב לסדר ויאמר צדקה ממנה תשע"א לפ"ק
פה אלעד ת"ו**

לכבוד כ"ק האדמו"ר שליט"א

**מזכה הרבים חד בדרא מניצוץ נשמת התנא
הקדוש בוצינא קדישא הרשב"י**

זיע"א, אשר בזכות הקונטרס "ערכה של שעה" ודאי יעזור להתקיים "בספרא דא יפקון מן גלותא".

הנה, הזדעזעתי לשמוע מה שכתבו בעתון הנקרא של חרדים, בשם מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א שכביכול אמר ח"ו שאין לבחורים ללמוד זוה"ק ח"ו, וקמתי ועליתי ונכנסתי בקודש פנימה אל מרן שליט"א ושאלתי לפיו בזה"ל: נחרדתי לשמוע שכך הרב פסק !! וא"ל בזה"ל: הרבה דברים אומרים בשמי מה לך להתרגש ח"ו שאומר כך, אלא אדרבה מקובלני ממרן החזון איש זצוקללה"ה שאין ספר מוסר מעורר ומחזק כמו הזוה"ק וחובה קדושה

בפרט לבני תורה לעסוק בו, עכל"ק. ואמרתי לכתוב זאת למו"ר האדמו"ר כדי לחזק ידיו.

*בברכת התורה אי"ש ב"ר ציון בוגנים
מו"ץ פעיה"ק אלעד ת"ו*

נ.ב וזאת למודעי, כי אני מקורב מאד לאדוננו עט"ר האדמו"ר רבי דוד חי אבוחצירא, ורבות פעמים דיברתי עמו בענין השיעור שאנחנו מוסרים לבעלי בתים ואברכים יראים בזוה"ק, והתייעצתי עמו בענין השיעור שאנחנו מוסרים לבעלי בתים ואברכים יראים בזוה"ק והתייעצתי עמו עד היכן מותר ללמוד, ואמר לי כמה פעמים, זה עושה רעש גדול בשמים וודאי מביא לקידוש ה' וקירוב הגאולה, תמשיכו בזה.

נ.ב עתה הגיע לי עוד 6 קרטונים של החוברות ששלח האדמו"ר, וכבר בבקר נתתי זאת לחסיד ברסלב אחד שמחלק ספרים בצמתים, ובשני ימים חילק הכל בצומת רעננה צפון ואין ספק שזה גורם מודעות גדולה ללימוד הזוה"ק.

*י"שר כחכם ומוקירים
אי"ש ב"ר ציון בוגנים*

בלי לימוד הזוהר אי אפשר להיכנס לגן עדן העליון

רבנו שאל מספר אברכים האם הינכם לומדים זוהר? ענו לו שעדיין לא סיימו ללמוד ש"ס ופוסקים. אמר להם: האם הנכם יודעים שבלי לימוד הזוהר אי אפשר להיכנס לגן עדן העליון? [עי' בזוהר פקודי (דף רמז:)].

(מרן הגר"ח קניבסקי)

"ממאמר זה בלבד אפשר להפיר ולהבחין את גדל דבקותו בתורה של הרב אשלג זצ"ל"
"יומם יצוה ה' חסדו". עלה בדעתי בין כסה לעשור תשל"ז, לפי מה שאמרו בירושלמי (ראש השנה פ"א ה"ג) הקב"ה דן את ישראל ביום ואת אמות העולם בלילה, וזה "יומם יצוה ה' חסדו".

"יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירו עמי".
מאמר חכמינו זכרונם לברכה במסכת
חגיגה (דף יב ע"ב), ובעל המאמר הוא ריש
לקיש, על הפסוק "יומם יצוה ה' חסדו ובלילה
שירו עמי", אמר ריש לקיש, כל העוסק
בתורה בעולם הזה שהוא דומה ללילה,
הקדוש ברוך הוא מושך עליו חוט של חסד
לעולם הבא שהוא דומה ליום, שנאמר "יומם
יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי". ועוד
נקדים המאמר (אבות פרק ה משנה כ) "יהי רצון
מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שיבנה
בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו
בתורתך". ויתבאר על דרך שאיתא בתנא דבי
אליהו (אליהו זוטא פרשה י"ד ד"ה אפילו יחיד),
שהגאלה תבוא בזכות עשרה בני אדם
שיושבים זה על יד זה ועוסקים בתורה.
ונמצא לפי השעור שאדם דבק ולומד תורה
או לכל הפחות שמחזיק בלומדי תורה, לפי

זֶה הַשְּׁעוֹר יֵשׁ לְזֶה הָאָדָם חֵלֶק בְּבִנְיָן בֵּית
אֱלֹקֵינוּ. וְשְׁעוֹר לְמוֹד אִו שְׁעוֹר הַחֲזָקָה לְוִמְדֵי
תוֹרָה זֶה גַם כֵּן לְפִי שְׁעוֹר אֲמוּנָה שְׂיֵשׁ לוֹ
לְאָדָם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגָּאוֹן בְּעַל הַסֵּלָם
בְּתִלְמוּד עֶשֶׂר סְפִירוֹת בַּהֲקָדְמָה (דף יב ט"ב)
עַל מֵאֵמֶר חַז"ל (בְּרֻכּוֹת דף טז ע"ב) "מִי
שֶׁתוֹרָתוֹ אֲמוּנָתוֹ", אֲשֶׁר בְּעֶסֶק לְמוֹד הַתוֹרָה
נִכָּר שְׁעוֹר אֲמוּנָתוֹ, כִּי "אֲמוּנָתוֹ" אוֹתִיּוֹת
"אֲמוּנָתוֹ", בְּדוּמָה לְאָדָם שֶׁמֵּאֲמִין לַחֲבֵרוֹ
וּמִלּוֹה לוֹ כֶּסֶף, אֶפְשָׁר שְׂיֵאֲמִין לוֹ עַל לִירָה
אַחַת, וְאִם יִדְרוֹשׁ מִמֶּנּוּ שְׁתֵּי לִירוֹת יִסְרֹב,
וְאֶפְשָׁר שְׂיֵאֲמִין לוֹ עַד מֵאָה לִירוֹת אֲבָל לֹא
יֹוֹתֵר מִזֶּה, וְאֶפְשָׁר שְׂיֵאֲמִין לוֹ אֲפִילוֹ לְהִלוּוֹת
לוֹ אֶת חֲצִי רִכּוּשׁוֹ אֲבָל לֹא אֶת כָּל רִכּוּשׁוֹ,
וְאֶפְשָׁר גַּם כֵּן שְׂיֵאֲמִין לוֹ עַל כָּל רִכּוּשׁוֹ בְּלִי
שׁוּם צֵל שֶׁל פֶּחֶד. וְאֲמוּנָה זֹאת אַחֲרוּנָה נֶחֱשָׁבֶת
לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, אֲבָל בְּאוֹפְנִים הַקּוֹדְמִים
נִבְחָנָה לְאֲמוּנָה בְּלִתִּי שְׁלֵמָה, אֲלֹא שֶׁהִיא

אָמוּנָה חֲלָקִית אַם פִּחוּת וְאִם יוֹתֵר. כִּךְ אָדָם
אֶחָד מִקְצֵה לֹו מִתּוֹךְ שְׁעוֹר אָמוּנָתוֹ בֵּה רַק
שָׁעָה אַחַת מִיּוֹמוֹ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוּדָה,
וְהַשְּׁנִי מִקְצֵה לֹו שְׁתֵּי שָׁעוֹת לְפִי מִדַּת אָמוּנָתוֹ
בֵּה', הַשְּׁלִישִׁי אֵינֹו מִזְנִיחַ אֶפִּילוֹ רִגַּע אֶחָד
מִשְׁעַת הַפְּנָאִי שְׁלֹו מִבְּלִי לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה
וּבַעֲבוּדָה, הָיִי אוֹמֵר שֶׁרַק הָאַחֲרוֹן אָמוּנָתוֹ
שְׁלָמָה הִיא, שְׁהָרִי מֵאַמִּין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל
כָּל רְכוּשׁוֹ, עֵינַי שָׁם.

וְשִׁמְעָתִי כִּי בְזִמְנֵי שְׁמָרְנִי הִחֲזוֹן
אִישׁ זַלְלָה"ה קָנָה
אֶת הַ"תְּלִמוּד עֶשֶׂר סְפִירוֹת",
אָמַר "פֹּון דִּיא ווערִטער אַליין
זַעט מֵעַן דָּאס גְּרוֹיס דִּבְקוּת
אֵין תּוֹרָה פֹּון הָרַב אֲשֶׁלֶּג
זַע"ל, פֶּאָר דָּעם אַליין אִיז שוין כִּדָּאִי צֶא
קוּפֵּן זַיִן סֶפֶר" [=מִמָּאמָר זֶה בְּלִבֵּד אֶפְשָׁר
לְהַפִּיר וּלְהַבְחִין אֶת גִּדּוֹל דִּבְקוּתוֹ בַּתּוֹרָה שֶׁל

הָרַב אֲשֶׁלַג זצ"ל, בְּשִׁבְלֵי זֶה לְבַד הָיָה כָּבֵד
 כְּדֹאֵי לְקִנּוּת אֶת הַסֵּפֶר], עֲכָלָה"ק. (ספר "מנחת
 יהודה" על תיקון כללי מהצדיק הנסתר ר' יהודה
 זאב ליבקוביץ זי"ע)

ברכת הצדיק

נִכְנַסְתִּי אֶל הַקּוֹדֶשׁ פְּנִימָה לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק
 רַבִּי חַיִּים קִנְיִיבְסְקִי שְׁלִיט"א,
 וּדִיבַרְנוּ מֵעַנִּין לִימּוֹד וְהַפְצַת הַזּוֹהַר
 הַקְּדוֹשׁ, וְסִיפַרְתִּי שֶׁהַכְּנַסְתִּי מֵאֲמָרָיו בְּעַנִּין
 לִימּוֹד הַזּוֹהַר הַקְּדוֹשׁ, בִּירֵךְ אוֹתִי בְּהַצְלָחָה
 גְּדוֹלָה בְּכָל סִפְרֵי הַזּוֹהַר שֶׁאֲנִי מוֹצִיא.

הַק' שְׁלוֹם יְהוּדָה גְּרָאס
 אֲבִדְק"ק הָאֱלִמִּין

